

DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOSTI
"VODOVOD I KANALIZACIJA"
Brdj 16219
Podgorica, ~~2017~~ 2018. god.

Društvo sa ograničenom odgovornošću
„VODOVOD I KANALIZACIJA “
PODGORICA

IZVJEŠTAJ
o radu „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o.
Podgorica za 2017. godinu

Podgorica, mart 2018. godine

SADRŽAJ:

1.UVOD	4
1.1. Djelatnost Društva	4
1.2. Pravni status	5
1.3. Izvori finansiranja	6
2. RAD ORGANA UPRAVLJANJA	7
2.1. Rad organa upravljanja	7
2.2. Pravni propisi djelatnost Društva	8
2.2.1. Propisi kojima se reguliše djelatnost Društva	8
2.2.2. Propisi koji utvrđuju organizaciju i status Društva	13
2.2.3. Potrebe za izmjenama propisa	14
2.3. Zaštita na radu	14
2.4. Procesno-pravne radnje	16
2.5. Saradnja sa organima, javnim službama i drugim institucijama	18
2.6. Saradnja sa međunarodnim organizacionim, finansijskim institucijama i Vladama stranih država	19
2.6.1. Projekat odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda Glavnog grada Podgorica	19
2.7. Organizacija i kadrovska struktura	22
2.8. Tehnička opremljenost	23
3. OSNOVNA DJELATNOST DRUŠTVA	25
3.1. Sistem vodosnabdijevanja	25
3.1.1. Opis postojećeg stanja vodovodnog sistema.....	25
3.1.2. Ukupno potisnuta i fakturisana voda, kao i gubici vode u 2017. godini	38
3.1.3. Potisnuta količina vode u odnosu na prethodnu godinu i plan za 2017. godinu	39
3.1.4. Fakturisana količina vode u 2017. godini	41
3.1.5. Održavanje crpnih stanica	42
3.1.6. Održavanje vodovodne mreže	45
3.1.7. Laboratorija za ispitivanje kvaliteta vode	46
3.2. Fekalna kanlizacija	48
3.3. Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda	49
3.4. Atmosferska kanlizacija	58
4. DOPUNSKA DJELATNOST DRUŠTVA	59
5. PROBLEMATIKA SEOSKIH VODOVODA	63

6. PREGLED INVESTICIONIH AKTIVNOSTI	65
7. PREGLED FINANSIJSKIH POKAZATELJA	82
7.1. Izvori finansiranje	82
7.2. Prihodi	82
7.3. Rashodi	83
7.4. Finansijski rezultat	85
7.5. Naplata potraživanja	87
7.6. Cijena vode.....	89
8. OCJENA STANJA I PREDLOG MJERA	90

1. UVOD

Shodno ulozi u obavljanju javne funkcije, a u skladu sa Uputstvom o izradi godišnjeg Programa rada i Izveštaja o radu i ostvarivanju funkcija lokalne samouprave, koje je donio Gradonačelnik Glavnog grada, Društvo je u obavezi da najkasnije do kraja marta tekuće godine sačini Izveštaj o radu za prethodnu godinu.

1.1. Djelatnost Društva

Društvo sa ograničenom odgovornošću „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica, kao pravni sljedbenik JP „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica, je osnovano Odlukom Skupštine Glavnog grada – Podgorice, broj 01-030/13-747 od 11.07.2013. godine (koja Odluka je objavljena u „Službenom listu CG – Opštinski propisi“ br.22/13).

Društvu je povjereno obavljanje sledećih komunalnih djelatnosti od javnog interesa i to:

36.00 - Sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode, a koja djelatnost sadrži:

- sakupljanje vode sa izvora i bunara, prečišćavanje i distribucija cjevovodom za potrebe domaćinstava i industriju na teritoriji Glavnog grada;
- održavanje vodovodnog sistema na teritoriji Glavnog grada i
- održavanje vodovodnih sistema u seoskim naseljima na teritoriji Glavnog grada.

37.00 – Uklanjanje otpadnih voda, a koja djelatnost sadrži:

- sakupljanje i transport komunalnih, atmosferskih i drugih otpadnih voda sa područja Glavnog grada;
- održavanje kanizacionog sistema i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda;
- prečišćavanje otpadnih voda iz kanizacionog sistema i drugih sistema za odvođenje otpadnih voda;
- obrada i tretman mulja, njegova upotreba, reciklaža i odlaganje, i
- održavanje sistema za prihvatanje i odvođenje atmosferskih voda.

Pored ovih, Društvo obavlja i djelatnosti koje nemaju karakter djelatnosti od javnog interesa i to:

43.22 – Postavljanje vodovodnih i kanalizacionih sistema, a koja djelatnost sadrži:

- instaliranje vodovodnog i kanalizacionog sistema, uključujući dogradnju, adaptaciju, održavanje i popravke i
- opravka i baždarenje vodomjera za potrebe korisnika Društva i drugih pravnih i fizičkih lica.

71.12 – Inženjerske djelatnosti, a koja djelatnost sadrži:

- izrada tehničke dokumentacije: urbanističkih planova i projekata iz oblasti hidrotehnike, građevinskih projekata za objekte hidrotehnike, projekata instalacija, uređaja i postrojenja vodovoda i kanalizacije i
- pružanje geoprostornih (kartografskih) informacija za hidrotehničke instalacije.

71.20 – Tehničko ispitivanje i analize, a koja djelatnost sadrži:

- laboratorijsko ispitivanje vode za piće za potrebe Društva i drugih pravnih i fizičkih lica i
- laboratorijsko ispitivanje otpadnih voda za potrebe Društva i drugih pravnih i fizičkih lica.

36.00 – Sakupljanje prečišćavanje i distribucija vode, a koja djelatnost sadrži:

- sakupljanje vode sa izvora, prečišćavanje i distribucija u flašama ili vozilom – cistijernom.

1.2. Pravni status

„Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Podgorica je u sadašnjem statusu osnovano saglasno propisanoj zakonskoj obavezi da se sva javna preduzeća reorganizuju u jedan od oblika privrednog društva predviđenih Zakonom o privrednim društvima.

Društvo je osnovano kao jednočlano, a osnivač Društva je Skupština Glavnog grada – Podgorice.

Osnovni kapital Društva čini osnovni kapital JP „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica; tj. imovinu Društva čine pokretne i nepokretne stvari, novčana sredstva i druga imovinska prava preuzeta od JP „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica, a taj osnovni kapital tj. imovina je imovina Osnivača.

Organi Društva su:

- **Odbor direktora** (kao organ upravljanja), koji utvrđuje poslovnu politiku, donosi opšta akta, usvaja programe i izvještaje, utvrđuje cjenovnik usluga i vrši druge poslove utvrđene odgovarajućim propisima. Ovaj organ broji 5 (pet) članova, od kojih su 4 (četiri) predstavnici Osnivača, a 1 (jedan) predstavnik zaposlenih u Društvu.
- **Izvršni direktor Društva** (kao organ rukovođenja), koji organizuje i vodi poslovanje Društva, zastupa i predstavlja Društvo, odgovara za zakonitost rada Društva, sprovodi odluke Odbora direktora i odlučuje o drugim pitanjima vezanim za tekući rad i poslovanje Društva. Izvršnog direktora imenuje Osnivač na osnovu javnog oglašavanja; a postupak javnog oglašavanja, u ime Osnivača, sprovodi Odbor direktora.
- **Revizorski odbor Društva**, koji prati postupak finansijskog izvještavanja, efektivnost interne kontrole pravnog lica i interne revizije, prati zakonom propisanu reviziju godišnjih i konsolidovanih finansijskih iskaza, prati nezavisnost angažovanih ovlašćenih revizora ili društava za reviziju, koji obavljaju reviziju, kao i ugovore o korišćenju dodatnih usluga u skladu sa članom 20. Zakona o reviziji, daje preporuke Odboru direktora o izboru društva za reviziju ili ovlašćenog revizora, razmatra planove i godišnje izvještaje unutrašnje kontrole, kao i druga pitanja koja se odnose na finansijsko izvještavanje i reviziju. Ovaj organ broji 3 (tri) člana, od kojih su 2 (dva) zaposlena u Društvu, a 1 (jedan) nije zaposlen u Društvu i ima znanje iz oblasti računovodstva i revizije.

1.3. Izvori finansiranja

Shodno Odluci osnivača, "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. svoje poslovanje finansira iz prihoda ostvarenog prodajom usluga iz domena svoje djelatnosti, odnosno od prodaje vode i usluga odvođenja otpadnih voda i dopunske djelatnosti.

Pored navedenog, za realiaciju značajnih investicija, sredstva su obezbijeđena najvećim dijelom iz redovne djelatnosti Društva, a takođe i iz Budžeta Glavnog grada i kredita.

2. RAD ORGANA UPRAVLJANJA I ORGANIZACIJA

2.1. Rad organa upravljanja

U 2017. godini održano je osam (8) sjednica Odbora direktora na kojima su razmatrane i donesene Odluke od važnosti za poslovanje cjelokupnog sistema od kojih su najvažnije sljedeće:

- 1) Na sjednici održanoj dana 28.03.2017. godine, donesene su Odluke kojima se usvajaju:
 - Godišnji finansijski iskaz Društva sa ograničenom odgovornošću "Vodovod i kanalizacija" Podgorica, za 2016. godinu;
 - Izveštaj Centralne popisne komisije o popisu imovine Društva sa ograničenom odgovornošću "Vodovod i kanalizacija" Podgorica, na dan 31.12.2016. godine;
 - Izveštaj o radu "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Podgorica za 2016. Godinu sa prijedlogom Odluke o raspodjeli ostvarene dobiti.
- 2) Na sjednici održanoj dana 05.05.2017. godine, donesena je Odluka o usvajanju Informacije o realizaciji Programa rada i finansijskog poslovanja Društva za period januar – mart 2017. godine.
- 3) Na sjednici održanoj dana 28.06.2017. godine, donesena je Odluka o utvrđivanju cijena isporučene vode i usluga odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda.
- 4) Na sjednici održanoj dana dana 27.07.2017.godine, donesena je Odluka o usvajanju Informacije o realizaciji Programa rada i finansijskog poslovanja Društva za period april-jun 2017. godine.
- 5) Na sjednici održanoj dana 27.09.2017.godine, donesena je Odluka o usvajanju Prijedloga Ugovora o izradi Glavnog projekta o izvođenju radova po sistemu »Ključ u ruke« na izgradnji objekta kolektivnog stanovanja po Oglasu broj 20290 od 28.07.2017.godine.
- 6) Na sjednici održanoj dana 15.11.2017.godine, donesena je Odluka o usvajanju Informacije o realizaciji Programa rada Društva za period jul-septembar 2017.godine.
- 7) Na sjednici održanoj dana 04.12.2017.godine, donesena je Odluka o usvajanju Programa rada Društva za 2018.godinu.
- 8) Na sjednici održanoj dana 25.12.2017. godine, donesena je Odluka o imenovanju Revizorskog odbora Društva »Vodovod i kanalizacija« Podgorica.

2.2. Pravni propisi djelatnosti Društva

Primarna djelatnost Društva: sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode i uklanjanje otpadnih voda; svojom složenošću, specifičnosti i značajem je regulisana (u cjelosti ili dijelom) većim brojem propisa (zakoni, podzakonska akta i opštinski propisi).

U nastavku teksta prikazano je postojeće stanje – važeći pravni okvir i potrebe za izmjenama ili odgovarajućom primjenom tih propisa, koje je konstatovano uočavajući probleme ili zastoje u tekućem radu i poslovanju Društva.

Važeća pravna regulativa koja se odnosi na ovo Društvo može se podijeliti na:

- propise kojima se reguliše djelatnost Društva i
- propise kojima se utvrđuje organizacija i status Društva.

2.2.1. Propisi kojima se reguliše djelatnost Društva

a) Zakoni

Još uvijek važeći **Zakon o komunalnim djelatnostima** ("Sl. list RCG" br. 12/95) uređuje načela, opšte uslove i način obavljanja komunalne djelatnosti, određuje komunalne djelatnosti i to najprije navodeći snabdijevanje vodom i prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda, te određuje značenje tih izraza tj. precizno navodi te djelatnosti.

Zakon precizira da je snabdijevanje vodom: zahvatanje, tretman i isporuka vode korisnicima za piće i druge potrebe vodovodnom mrežom do mjernog instrumenta potrošača, obuhvatajući i mjerni instrument; a prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda je sabiranje i odvođenje atmosferskih voda, kao i sabiranje iskorišćenih voda od priključaka potrošača na uličnu mrežu, odvođenje kanalizacionom mrežom, prečišćavanje i ispumpavanje iz mreže.

Obavljanje komunalnih djelatnosti uređuje i obezbjeđuje jedinica lokalne samouprave, a djelatnost obavlja javno preduzeće, drugo preduzeće ili preduzetnik, osim djelatnosti upravljanja i gazdovanja objektima za zahvatanje vode za piće sa njihovim zaštitnim zonama, koju djelatnost obavlja isključivo javno preduzeće.

Javno preduzeće čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave posluje sredstvima preduzeća kao sredstvima u državnoj svojini, na način utvrđen Zakonom, aktom o osnivanju preduzeća i Statutom preduzeća.

Pored navedenog zakona na snazi je i **novi Zakon o komunalnim djelatnostima** ("Sl. List CG" br 55/16, 074/16 i 02/18), čija primjena je nastupila krajem februara 2018. godine, osim odredbi navedenih u čl. 80 stav 3 i 4 ovog zakona koji se primjenjuju od 1 januara 2017 godine, odnosno od dana stupanja na snagu ovog zakona. Počelo je da se radi na pripremi za primjenu ovog Zakona na način što se ide ka tome da se izjednače cijene za sve korisnike komunalnih usluga. Takođe se preduzimaju i druge pripremne radnje a sve u cilju prijemjene ovog zakona.

Zakon o vodama ("Sl.list RCG" br.27/07, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16,2/17 i 80/17) između ostalog, uređuje uslove i način obavljanja vodne djelatnosti, a vodna djelatnost obuhvata: upravljanje vodama, korišćenje voda, zaštitu voda od zagađivanja i zaštitu od štetnog dejstva voda.

U dijelu vodne djelatnosti koja se definiše kao zaštita voda od zagađivanja, ovim Zakonom su propisane mjere za ostvarivanje zaštite voda od zagađivanja, određena klasifikacija i kategorizacija površinskih i podzemnih voda, utvrđene zabrane u cilju zaštite kvaliteta voda i obaveze prečišćavanja otpadnih voda i zagađivača, kao i uslovi upravljanja objektima za zaštitu voda od zagađivanja i mjerenje količina i ispitivanje kvaliteta otpadnih voda.

Zakonom o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu ("SL.list CG" br. 80/17) propisuju se parametri zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku upotrebu, praćenje zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku upotrebu (monitoring) kao i obaveze pravnih lica koja vrše usluge javnog vodosnabdijevanja, a koje obaveze se odnose i na ovo privredno Društvo, a sve u cilju zaštite zdravlja ljudi.

Zakonom o upravljanju komunalnim otpadnim vodama (Sl. List CG br. 002/17 od 10.01.2017 god.) uređuju se pitanja upravljanja komunalnim otpadnim vodama, uslovi koje treba da ispunjavaju kolektorski sistemi i postrojenja za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda, način prikupljanja, prečišćavanja i ispuštanja komunalnih otpadnih voda kao i druga pitanja od značaja za upravljanje komunalnim otpadnim vodama.

Zakon o upravljanju otpadom ("Sl.list CG" br.64/11 i 39/16) određuje obaveze proizvođača komunalnog kanalizacionog mulja (mulja nastalog u uređaju za prečišćavanje otpadnih voda prilikom njihovog tretmana), kao i dozvoljene namjene i nedozvoljenu upotrebu tog mulja.

Zakon o bezbjednosti hrane ("Sl.list CG" br.57/15) propisuje uslove za bezbjednost hrane; a hranom je obuhvaćena i voda, koja se namjenski koristi, odnosno ugrađuje u hranu tokom proizvodnje, pripreme ili obrade i koja ispunjava na kontrolnim tačkama propisane vrijednosti parametara za vodu, u skladu sa posebnim propisom, kojim je uređen kvalitet vode namijenjene za ljudsku potrošnju.

Zakon o metrologiji ("Sl.list CG" br.79/08 i 40/11) uređuje postupak ocjenjivanja usaglašenosti mjerila (između ostalog i vodomjera), sa propisanim zahtjevima i njihovo obavezno ovjeravanje – "baždarenje".

Zakon o finansiranju upravljanja vodama ("Sl.list CG" br.65/08, 74/10 I 40/11) utvrđuje obavezu plaćanja vodnih naknada (između ostalih: naknada za korišćenje voda i naknada za zaštitu voda od zagađivanja).

Obveznik plaćanja naknade za korišćenje vode je subjekt koji zahvata i koristi vodu za piće; a obveznik plaćanja naknade za zaštitu voda od zagađivanja je subjekt koji ispušta otpadne vode, a tu naknadu obveznik – subjekt koji obavlja djelatnost odvođenja otpadnih voda naplaćuje od korisnika sistema javne kanalizacione mreže.

Stupanjem na snagu novog **Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata** ("Sl.lists CG" br 64/17 od 6.10.2017 godine) prestao je da važi **Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata** ("Sl.list CG" br.51/08, 34/11, 40/11, 47/11, 35/13, 39/13 I 33/14). Navedenim zakonom utvrđuje se obaveza određenim subjektima, između ostalog i ovom Društvu, dostavljanja raspoloživih podataka i davanja predloga i mišljenja u dijelu uređenja prostora u postupku izrade planskih dokumenata; kao i obavezu dostavljanja nadležnim organima uslova priključenja i saglasnosti na projekat.

Napominjemo, da pored navedenih propisa koji neposredno regulišu registrovanu djelatnost ovog Društva, postoji i propisi kojima se regulišu pojedina pitanja od značaja za ostvarivanje i realizaciju registrovane djelatnosti ovog Društva (Zakon o upravnom postupku, Zakon o zaštiti potrošača, Zakon o javnim nabavkama, Zakon o izvršenju i obezbjedjenju i dr.).

b) Podzakonska akta

Na osnovu Zakona o vodama, donijeto je niz podzakonskih akata:

Odluka o određivanju voda od značaja za Crnu Goru ("Sl.list CG" br. 9/08, 28/09,31/09 I 31/15), utvrđuje vode od značaja za Crnu Goru, u koje vode ubraja i sve vode koje služe za javno vodosnabdijevanje.

Uredba o načinu kategorizacije i kategorijama vodnih objekata i njihovom davanju na upravljanje i održavanje ("Sl.list CG" br.15/08), u okviru namjena i prema značaju, razvrstava vodne objekte u tri kategorije i shodno toj kategorizaciji određuje organe koji upravljaju i održavaju te objekte.

Odluka o određivanju izvorišta namijenjenih za regionalno i javno vodosnabdijevanje (javnim vodovodom) i utvrđivanju njihovih granica ("Sl.list CG" br.36/08), određuje izvorišta za javno vodosnabdijevanje i za Podgoricu određuje sledeća izvorišta: Marezu, Zagorič, Konik, Čemovsko polje, Tuzi, Dinošu, Milješ, Vuksanlekiće.

Pravilnik o načinu i postupku mjerenja količina voda na vodozahvatu ("Sl.list CG" br.24/10) bliže propisuje način i postupak mjerenja količine vode na vodozahvatu.

Pravilnik o načinu i uslovima mjerenja količina otpadnih voda koje se ispuštaju u prijemnik ("Sl.list CG" br.24/10) bliže propisuje način i uslove mjerenja količina otpadnih voda koje se ispuštaju u prijemnik.

Pravilnik o određivanju i održavanju zona i pojaseva sanitarne zaštite izvorišta i ograničenjima u tim zonama ("Sl.list CG" br. 66/09), u odnosu na režim zaštite određuje tri zone sanitarne zaštite izvorišta, kao i ograničenja u tim zonama.

Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, minimalnom broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Sl.list CG" br.45/08, 9/10, 26/12, 52/12 i 59/13) bliže propisuje pitanja koja su određena u nazivu ovog akta.

Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju pravna lica koja vrše ispitivanja kvaliteta voda ("Sl.list CG" br.66/12), propisuju se bliži uslovi koje treba da ispunjavaju pravna lica koja vrše određenu vrstu (fizičko hemijskih, hidroloških, mikrobiloških, hidrobiloških i radioloških) ispitivanja kvaliteta površinskih i podzemnih voda, kao i ispitivanje kvaliteta otpadnih voda u pogledu kadra, opreme, prostorija i drugih ustanova.

Pravilnik o načinu i obimu ispitivanja kvaliteta vode ("Sl.list CG" br.68/15 i 17/16), kojim se propisuje način i obim ispitivanja kvaliteta vode na vodozahvatu, vode koju koriste privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik za piće, sanitarne i tehnološke potrebe i način periodičnog dostavljanja podataka o kvalitetu vode.

Na osnovu Zakona o upravljanju komunalnim otpadnim vodama donijeti su :

- **Pravilnik o monitoring i vrednovanju rezultata kvaliteta i količine ispuštenog efluenta komunalnih i biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda** ("Sl.list CG" Br. 78/17).

- **Pravilnik o sadržaju izvještaja o ispuštanju (dispoziciji) komunalnih otpadnih voda i biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda** ("Sl. list CG" br.78/17) i

- Pravilnik o sadržaju evidencije ispuštanja komunalnih otpadnih voda i biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda ("Sl. list CG" br.78/17).

Navedenim pravilnicima propisuju se evidencije koločine i kvaliteta, izvještaj o stanju ispuštanja otpadnih voda, kao i metode za monitoring i vrednovanje rezultata kvaliteta i količine ispuštenog efluenta komunalnih otpadnih voda i biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda.

Na osnovu Zakona o upravljanu otpadom donijet je: **Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjava komunalni kanalizacioni mulj, količine, obim, učestalost i metode analize komunalnog kanalizacionog mulja za dozvoljene namjene i uslovima koje treba da ispunjava zemljište planirano za njegovu primjenu** ("Sl. list CG" br. 89/09), kojim se bliže reguliše pitanja koja su određena u nazivu ovog akta.

Na osnovu Zakona o bezbjednosti hrane, primjenjuje se: **Pravilnik o bližim zahtjevima koje u pogledu bezbjednosti treba da ispunjava voda za piće** ("Sl. list CG" br. 24/12 i 32/15), kojim se bliže propisuju pitanja koja su određena u nazivu ovog akta.

Na osnovu Zakona o metrologiji donijeta je: **Uredba o zakonskim mjerilima za koja je obavezno ovjeravanje, odnosno odobrenja tipa mjerila** ("Sl. list CG" br. 81/09 i 13/17), koja propisuje da je vodomjer zakonsko mjerilo za koje je obavezno ovjeravanje, odnosno odobrenje tipa mjerila.

Na osnovu Zakona o finansiranju upravljanja vodama donijeta je: **Odluka o visini i načinu obračunavanja vodnih naknada i kriterijuma i načinu utvrđivanja stepena zagađenosti voda** ("Sl. list CG" br. 29/09), na osnovu koje se ovom Društvu utvrđuje i obračunava obaveza plaćanja dvije naknade:

- **naknade za korišćenje voda i**
- **naknade za zaštitu voda od zagađivanja.**

c) Opštinski propisi

Na osnovu još uvijek važećeg Zakona o komunalnim djelatnostima donijeto je niz opštinskih propisa koji i sada regulišu djelatnost ovog Društva:

Odluka o načinu i uslovima organizovanja poslova u vršenju komunalnih djelatnosti ("Sl. list RCG-opšti propisi" br. 19/96, 14/01 i 38/08), propisuje način i uslove organizovanja poslova u vršenju komunalnih djelatnosti, uslove za korišćenje komunalnih usluga, odnosno komunalnih proizvoda i elemente za formiranje naknade za korišćenje komunalnih usluga, odnosno isporuku komunalnih proizvoda.

Odluku o javnom vodosnabdijevanju na teritoriji Glavnog grada (“Sl. list CG-Opštinski propisi“ br. 27/15 i 34/16), propisuje uslove i način pružanja usluga vodosnabdijevanja i priključenja na vodovodni sistem, prava i obaveze ovog Društva kao davaoca usluga i korisnika usluga, kao i obračun i naknadu izvršenih usluga.

Odluka o prikupljanju, prečišćavanju i ispuštanju otpadnih voda na teritoriji Glavnog grada (“Sl. list CG - Opštinski propisi“ br. 27/15 i 34/16) propisuje uslove za upravljanje i održavanje javne fekalne kanalizacije, vršenje usluga odvođenja i prečišćavanja fekalnih voda, prava i obaveze ovog Društva kao davaoca usluga i korisnika usluga, kao i način plaćanja izvršenih usluga.

Odluka o prikupljanju i ispuštanju atmosferskih voda na teritoriji Glavnog grada (“Sl. list RCG – Opštinski propisi” br. 27/15 i 34/16) propisuje uslove izgradnje, priključenja i održavanja objekata atmosferske kanalizacije, na područje koje obuhvata Generalni urbanistički plan Podgorice, kao i finansiranje ove djelatnosti Društva.

Odluka o vodosnabdijevanju seoskih i drugih naselja na teritoriji Glavnog grada (“Sl. list CG-Opštinski propisi“ br. 11/09, 27/15 i 34/16) propisuje način izgradnje seoskih i lokalnih vodovoda, javnih česama, javnih bunara, bistijerni i seoskih jazova na teritoriji Glavnog grada – Podgorice, kao i njihovo korišćenje, upravljanje, održavanje i zaštitu.

2.2.2. Propisi koji utvrđuju organizaciju i status Društva

a) Zakoni

U skladu sa **Zakonom o privrednim društvima** (“Sl. list RCG” br. 6/02, 17/07, 80/08, 40/10, 36/11 i 40/11) koji uređuje oblik obavljanja privredne djelatnosti i njihovu registraciju, ovo Društvo je tokom 2013.godine, kod nadležnog organa za registraciju privrednih subjekata, registrovano kao jednočlano društvo sa ograničenom odgovornošću čiji je osnivač Skupština Glavnog grada - Podgorice

Zakon o državnoj imovini (“Sl. list RCG“ br. 21/09, 40/11) uređuje korišćenje, upravljanje i raspolaganje stvarima i drugim dobrima koja pripadaju Crnoj Gori ili lokalnoj samoupravi tj. državnom imovinom, te određuje svojinska ovlašćenja subjektima državne imovine, uključujući i javne službe čiji je osnivač lokalna samouprava.

b) Opštinski propisi

Saglasno predhodno navedenim propisima, Skupština Glavnog grada – Podgorice donijela je **Odluku o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću “Vodovod i kanalizacija” Podgorica** (“Sl. list CG - opštinski propisi” br.22/13), kojom je utvrđen status i djelatnost Društva, finansiranje djelatnosti, organi Društva i nadležnosti tih organa.

2.2.3. Potrebe za izmjenama propisa

Stupanjem na snagu novog Zakona o komunalnim djelatnosima ukazuje se potreba za donošenjem ili izmjenama drugih propisa kojima se reguliše djelatnost Društva.

2.3. Zaštita na radu

Poslovi zaštite na radu u 2017. godini obavljani su u skladu sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu (“Sl. list Crne Gore” br. 34/14 od 08.08.2014. godine) i aktima Društva.

Shodno navedenom Zakonu, u cilju zaštite zaposlenih na radu, realizovane su i sljedeće aktivnosti:

- ▶ U skladu sa čl. 17 stav 1 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu, obezbijedena je potrebna oprema, u skladu s Aktom o procjeni rizika, za određena radna mjesta u cilju bezbjednog obavljanja poslova, a takođe izvršeno je i praktično osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad pri upotrebi navedene opreme;
- ▶ U skladu sa čl. 17 stav 3 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu, pokrenut je postupak izmjena i dopuna Akta o procjeni rizika sa predlogom mjera za njihovo uklanjanje koji će biti izvršen od strane Centra za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica;
- ▶ U skladu sa Pravilnikom o zaštiti na radu Društva izvršeno je pripremanje i učestvovanje u osposobljavanju za bezbjedan rad 58 zaposlenih, koje su izvršile ovlaštene organizacije DOO „Montinspekt“ Podgorica i DOO „Montecontrol“ Podgorica. Zaposlenima je navedena organizacija izdala Uvjerenja o osposobljenosti za bezbjedan rad (čl. 20 stav 1 i čl. 40 stav 1 tačka 10);
- ▶ Organizovani su ljezarski pregledi za 212 zaposlenih. Kako zaposleni podliježu prethodno-periodičnom i sanitarnom ljezarskom pregledu, prethodni-periodični je obavilo 131, a sanitarni 81 zaposlena (čl. 19 stav 2 i čl. 40 stav 1 tačka 12);

- ▶ Organizovani su periodični pregledi i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme zaštite na radu, električnih i gromobranskih instalacija, čime se stvaraju bezbjedni uslovi za rad zaposlenih i ispunjavaju zakonske obaveze Društva. Ispitivanja i preglede su izvršile ovlaštene organizacije – Institut Sigurnost Podgorica (čl. 40 stav 1 tačka 5);
- ▶ Nabavljena su i izdata na upotrebu adekvatna lična zaštitna sredstva i oprema za sve zaposlene u Društvu, kojima je u skladu sa opisom poslova koje obavljaju i važećim propisima iz ove oblasti neophodna primjena istih (čl. 27 stav 2 i 4);
- ▶ Preduzete su potrebne mjere i određeni zaposleni za pružanje prve pomoći, zaštite od požara i evakuacije zaposlenih (čl. 28 stav 1);
- ▶ U toku 2017. godine evidentirano je 25 povreda na radu, što je za 8 % manje u odnosu na 2015.godine (čl.40 stav1 tačka 9);
- ▶ Sva zaposlena lica su kolektivno osigurana u AD “Swiss osiguranje“ Podgorica (čl. 30). Mogućnost dobrovoljnog osiguranja (od nesrećnog slučaja, hiruške intervencije i teže bolesti) zaposleni su mogli da ostvare i kod osiguravajućih društava AD “Lovćen osiguranje“, AD “Swiss osiguranje“, AD „Sava osiguranje“, AD „Uniqa osiguranje“ i AD “Generali osiguranje“;
- ▶ U kontinuitetu su ažurirane Zakonom propisane Evidencije iz oblasti zaštite na radu (čl. 50);
- ▶ U skladu sa čl. 39 stav 3 Zakona o zaštiti na radu, a u cilju usavršavanja znanja, stručno lice je učestvovalo na Međunarodnoj konferenciji za regionalnu saradnju;
- ▶ Obavljani su i drugih poslovi indirektno povezani sa zaštitom na radu zaposlenih (vršene su mjere iz domena sanitarno – ekološke zaštite).

2.4. Procesno – pravne radnje

- Postupak prinudne naplate (izvršenja)

Društvo je u toku 2017. godine na utuženje predalo 4.368 predmeta, od čega je utuženih 176 fizičkih lica na iznos duga od 78.341,36 €, pravnih lica 106 na iznos duga od 729.560,62 €, a pokrenuto je i 4.086 migriranih tužbi iz 2011, 2012 i 2013. godine na iznos duga od 1.274.352,08 €. Najveći efekat povećanja naplate ovo odjeljenje je postiglo prije samog procesa sprovođenja izvršenja, dobrovoljnim uplatama vrijednosti duga i sklopljenim ugovorima na osnovu opomena pred utuženje (potpisan 1.046 ugovora).

- Postupak stečajnih prijava potraživanja

U toku 2017.godine, nakon objavljivanja oglasa o pokretanju stečaja nad određenim privrednim subjektima, ovo Društvo je podnijelo 21 prijavu potraživanja. Vezano za ovo pitanje važno je naglasiti da je naplata ovih potraživanja sporna, a to potvrđuje i činjenica da je u ovom Društvu u periodu od 2010 – 2016. godine ukupno podnijeto 128 stečajnih prijava nad određenim privrednim subjektima, od čega je 97 izbrisano iz Centralnog registra privrednih subjekata Crne Gore, dok se za preostalih 31 privredno društvo sprovodi plan reorganizacije ili prodaja imovine, u kom postupku su potraživanja ovog Društva uglavnom svrstana u klasu neobezbijeđenih potraživanja, pa je njihova naplata ili spora ili neizvjesna.

- Postupak krivičnih prijava

U toku prethodne godine podnošene su krivične prijave protiv lica koja su se samovoljno priključivala na vodovodnu mrežu, čija djela su kvalifikovana kao krivična djela krađe, samovlašća, oštećenja javne stvari i ugrožavanje zdravlja neispitanim priključcima. U postupku po ovim prijavama ostvarena je saradnja sa Upravom policije, Državnim tužilaštvom i Osnovnim sudom u Podgorici, u cilju dopunjavanja činjenica, sprovođenja, gonjenja i kažnjavanja.

- Parnični postupci vodjeni pred nadležnim sudovima

U toku 2017. godine pred nadležnim sudovima vode se postupci za ukupno 156 predmeta, od čega 134 po osnovu duga za utrošenu vodu, a 23 postupka u kojima je ovo Društvo u svojstvu tuženog. Završeno je 96 sudskih sporova uključujući i predmete iz ranijeg perioda, od čega se 85 odnosilo na predmete po osnovu duga za utrošenu vodu (od čega je 90% predmeta riješeno u korist ovog Društva), a u 11 predmeta je ovo Društvo bilo u svojstvu tuženog (73% predmeta riješeno u korist ovog Društva). Vodjena je 551 sudska rasprava, od čega je 533 pred Osnovnim sudovima, 15 pred Privrednim sudom i 3 pred Sudom za prekršaje. Pravni osnov u većini sporova predstavljao je dug za vodu korisnika usluga javnog vodosnabdijevanja.

U 2017. godini okončan je i spor po predmetnoj tužbi tužioca „KINGS & CO“ DOO, protiv ovog Društva za naknadu materijalne štete u iznosu od 174.558,85€. Presudom Višeg suda djelimično je uvojen tužbeni zahtjev pa je sud obavezao naše Društvo da na ime naknade materijalne štete isplati iznos od 35.334,43 €. Na navedenu presudu ovo Društvo je podnijelo žalbu, na osnovu koje je Apelacioni sud donio presudu kojom se tužbeni zahtjev odbija u cjelosti.

- **Upravno rješavanje**

Stupanjem na snagu novog Zakona o upravnom postupku oformilo se odjeljenje za vodjenje Upravnog postupka koje je preuzelo izradu i donošenje rješenja o subvenciji.

Prema podacima Odjeljenja za vođenje Upravnog postupka od ukupnog broja pokrenutih upravnih postupaka po zahtjevima građana, tj. broju usvojenih i broju odbijenih zahtjeva u prethodnoj godini, isti su se odnosili na:

- 1.493 usvojena rješenja o subvencioniranju mjesečnih računa za vodu;
- sprovedene ispitne postupke po zahtjevima građana za subvencioniranje mjesečnih računa za vodu – dopuna 74;
- usvojene zahtjeve za otpis duga sa računa potrošača (devet);
- odbijena rješenja za otpis duga sa računa potrošača iz procesnih razloga (tri);
- odbijena rješenja dostavljena drugostepenom organu nakon izjavljene žalbe (dva).

U cilju podizanja nivoa usluga i zadovoljenje svih potrošača, Odjeljenje za reklamacije je razmatralo sve prispjele prigovore od strane korisnika naših usluga i u zakonski utvrđenom roku dostavilo odgovore na iste. Ukupan broj prigovora za 2017. godinu je iznosio 3.917, što je oko 0.05 % od ukupno izdatih računa.

Ovom Društvu je pristiglo 10 zahtjeva za slobodni pristup informacijama. Za svaki je sproveden postupak i donijeto je 10 rješenja koja su pravosnažna, što znači da su uspješno završeni.

2.5. Saradnja sa organima, javnim službama i drugim institucijama

U cilju efikasnog izvršavanja programskih i razvojnih zadataka ovog Društva, neophodno je strateški poboljšati saradnju sa svim organima lokalne samouprave i drugim nadležnim organima, kao što su:

- Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj (organ nadzora ovog Društva),
- Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice d.o.o. (realizacija Programa uređenja prostora, kojim je kao jedan od ključnih nosilaca poslova određena Agencija, a naročito u dijelu izgradnje hidrotehničkih objekata),
- Uprava policije (asistencija službenika policije prilikom naplate i sprovođenja mjera prema korisnicima – dužnicima u cilju ispunjenja njihovih obaveza, kao i postupanje po krivičnim prijavama),
- Komunalna policija (pružanje usluga po zahtjevima Društva za određene intervencije prema korisnicima),
- Institut za javno zdravlje (praćenje i sprovođenje svih propisanih mjera o higijenskoj ispravnosti vode za piće),
- Elektroprivreda CG, Pošta CG i Telekom CG (otplata dijela duga za električnu energiju za seoske vodovode, efikasnija dostava računa korisnicima, saradnja kroz planirane aktivnosti daljinskog očitavanja vodomjera),
- Zavod za metrologiju (koordinacija rada po pitanju pripreme i baždarenja vodomjera),
- Javni izvršitelji (uz prethodno obezbjeđenje potpunijih i tačnijih podataka o dužniku i dugu, nastaviti saradnju sa ovim organom u cilju povećanja naplate potraživanja).

2.6. Saradnja sa međunarodnim organizacijama, finansijskim institucijama i Vladama stranih država

Prethodni period, naročito aktivnosti u 2016 i 2017. godini, potvrđuju kako se kvalitetnom pripremom dokumentacije može obezbijediti zainteresovanost stranih partnera za finansiranje projekata u Glavnom gradu Podgorica. Primjer je svakako projekat „Sakupljanje i prečišćavanje otpadnih voda u Glavnom gradu Podgorica“, gdje smo kvalitetnim aplikacijama i pripremljenom dokumentacijom zavrijedili pažnju i podršku Njemačke vlade, KfW banke i WBIF (Investicionog okvira za zapadni Balkan) i obezbijedili grantove za realizaciju jednog projekta, u visini od čak 10,15 miliona eura.

Odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda Glavnog grada Podgorice

Projekat „Sakupljanje i prečišćavanje otpadnih voda Podgorica“

Aktivnosti na implementaciji projekta „Sakupljanje i prečišćavanje otpadnih voda Podgorica“ imaju za cilj da se obezbijedi ekološki ispravno i sanitarno prikupljanje i tretman otpadnih voda Glavnog grada Podgorica.

Opšti cilj je da se doprinese zaštiti životne sredine, naročito lokalnih i regionalnih vodenih površina koje se nalaze nizvodno, te da se poboljšaju uslovi života stanovništva.

Projekat „Sakupljanje i prečišćavanje otpadnih voda Podgorica“ je najznačajniji kapitalni projekat, koji prevazilazi okvire Glavnog grada Podgorice i shodno svom značaju može se definisati kao međuregionalni i državni projekat. Projekat je direktno vezan za očuvanje životne sredine na širem području Glavnog grada Podgorice. Jedna od značajnih dimenzija ovog Projekta, svakako je zaštita režima podzemnih voda zetske ravnice, a samim tim očuvanje postojećih vodoizvorišta na teritoriji Glavnog grada i smanjenje rizika od njihovog zagađenja, obzirom da je položaj vodoizvorišta, u procesu širenja grada, u velikoj mjeri narušen nelegalnim objektima. Značajna posljedica ovog Projekta treba da bude uklanjanje septičkih jama kod velikog broja stanovnika koji će u budućnosti biti priključeni na mrežu fekalnih kolektora, što će u mnogome imati direktan uticaj na zdravlje stanovnika i kvalitetnije uslova života na definisanom području. Realizacija istog će direktno uticati na smanjenje zagađenja voda rijeke Morače. Kvalitet obrađenih voda će direktno uticati na prečišćavanje podzemnih voda zetske ravnice – kvalitet voda će biti A1 (tehnička voda).

Samom zaštitom rijeke Morače i njenih pritoka, štiti se Skadarsko jezero kao najveća akumulacija vode za piće i nacionalnog parka, zaštita vodoizvorišta Bolje sestre i zaštita budućeg vodoizvorišta Karuč. Skadarsko jezero je upisano u svjetsku listu zaštićenih močvara pod Ramsarskom konvencijom, što samo po sebi predstavlja razlog da primjenimo sve dostupne mehanizme zaštite kako bi odgovorili na preuzete međunarodne obaveze.

Krajem 2016. godine završene su dvije studije: **Studija izvodljivosti za izgradnju Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i proširenje kanalizacione mreže i Studija predizvodljivosti za izgradnju postrojenja za spaljivanje kanalizacionog mulja u Podgorici**. Ovi dokumenti predstavljaju osnov za sastavljanje tenderske dokumentacije, a istim su definisane tri faze razvoja kanalizacionog sistema Glavnog grada Podgorice i dato najsavremenije tehnološko rješenje tretmana kanalizacionog mulja sa predloženim najrigoroznijim standardima koji su primijenjeni u visokorazvijenim zemljama EU.

Predloženi tehnološki proces u Podgorici je rezultat rada ne samo obrađivača pomenutih Studija, već je u njegovom definisanju učestvovao veliki broj eminentnih stručnjaka iz ove oblasti. Predviđeni Projekat u tehnološkom smislu predstavlja zatvoreni sistem u kojem je predviđen puni tretman prečišćavanja otpadnih voda, kanalizacionog mulja i ostatka kanalizacionog mulja kroz proces inseneracije. Osim Postrojenja biće izgrađena primarna kolektorska mreža sa mostovskim prelazom preko rijeke Morače u dužini od oko 7 km i oko 13 km sekundarne kanalizacione mreže na teritoriji Glavnog grada.

„Vodovod i kanalizacija“ d.o.o zajedno sa Glavnim gradom, Ministarstvom održivog razvoja i turizma i Ministarstvom finansija intezivno su radili na obezbjeđivanju finansijskih sredstava za realizaciju ovog značajnog Projekta. Nacionalna investiciona komisija Vlade Crne Gore ovaj projekat je rangirala kao prioritetni državni projekat iz oblasti zaštite zivotne sredine, čime su stvoreni preduslovi za uspješno finansiranje.

Ukupni troškovi Projekta se procjenjuju na oko 50 miliona eura. U septembru mjesecu 2017. godine, između KfW-a i Ministarstva finansija Vlade Crne Gore potpisana su dva ugovora o kreditu, i to jedan na iznos od 30 miliona eura, a drugi na iznos od 5 miliona eura. Vlada Crne Gore je dala garanciju za vraćanje ovih sredstava.

KfW banka je u prethodnom periodu obezbijedila i donaciju, odnosno oko 200.000,00 € za izradu Studije izvodljivosti za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i proširenje kanalizacione mreže i 85.000,00 € za izradu Studije predizvodljivosti za izgradnju postrojenja za spaljivanje kanalizacionog mulja u Podgorici. Ovi dokumenti završeni su krajem 2016. godine.

Investicioni Okvir za zapadni Balkan (WBIF) je dao doprinos putem bespovratnih sredstava u iznosu od 1,15 miliona eura za tehničku podršku (nadzor za izgradnju) obezbijeđenih u 2016. godini, a takođe u septembru 2017. godine potpisan je i grant u iznosu od 9 miliona eura za realizaciju investicionih aktivnosti. Sredstva granta u ovom iznosu (ukupno 10,15 miliona eura) su obezbijeđena zahvaljujući kvalitetnim aplikacijama od strane „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o i Glavnog grada Podgorica.

Ukoliko se ukaže potreba za obezbjeđenjem nedostajućih finansijskih sredstava za realizaciju Projekta, ista će biti obezbijeđena iz Budžeta Glavnog grada Podgorica.

Kako su završene pretpripremne aktivnosti na realizaciji projekta i obezbijeđena finansijska sredstva, prešlo se u narednu fazu koja podrazumijeva konkretne aktivnosti. Formirana je Implementaciona jedinica za sprovođenje ovog projekta, koja koordiniše projektnim aktivnostima.

U prvoj polovini 2018. godine biće poznat Konsultant za implementaciju Projekta „Sakupljanje i prečišćavanje otpadnih voda u Podgorici“.

Nakon potvrde tehničkih i finansijskih parametara definisanih studijama, od strane izabranog konsultanta, završiće se tenderska dokumentacija i raspisivanje međunarodnog tendera. Realizacija projekta se očekuje 36 mjeseci od dana zaključivanja ugovora. Na osnovu svega navedenog može se zaključiti da realizacija projekta teče u skladu sa planiranom dinamikom.

Kompletan projekat izgradnje PPOV sa glavnim kolektorom i pripadajućom primarnom mrežom sastoji se iz tri faze.

I faza- Izgradnja Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i glavnog kolektora

Osim PPOV planirano je da bude izveden i dio primarne kanalizacione mreže, tj. glavni fekalni kolektor DN 1200mm sa mostovskim prelazom preko rijeke Morače, u dužini od 4,5 km, koji bi povezivao staro i novo PPOV-a, kao i dva manja kolektora DN 1000mm i DN 800mm u dužini od 2,3 km sa lijeve strane Morače. Takođe ovom fazom je obuhvaćeno i djelimično širenje sekundarne mreže u dužini od 12,8 km i priključenje domaćinstava na sistem kanalizacione mreže.

II faza - se sastoji od dvije nezavisne podfaze.

Prva pod-faza odnosi se na proširenja postojeće sekundarne mreže u centralnom dijelu Podgorice, kao i u perifernim područjima sjeverno, istočno i južno od trenutnog kanalizacionog sliva. Proširenje kanalizacione mreže u ovim područjima takođe se smatra prioritetom u smislu neophodne zaštite resursa za snabdijevanje vodom a naročito bunara u Zagoriču i Ćemovskom polju koji se nalaze u gradskoj zoni Podgorice.

Druga pod-faza obuhvata izgradnju kanalizacionog sistema na desnoj obali rijeke Morače na području Donje Gorice i dijelu Donjih Kokota

Ukupna dužina planiranih glavnih kolektora u okviru ove pod-faze je 10,8 km, sa prečnicima koji se kreću od DN 300 do DN 800.

III Faza - Ovom fazom trebalo bi da se dovrši proces razvoja kanalizacionog sistema Podgorice i ona je podijeljena na dvije pod-faze.

Prva pod-faza sastoji se od razvoja kanalizacionog sistema u zapadnim i sjeverozapadnim djelovima grada. Ukupna dužina planiranih glavnih kolektora u okviru ove pod-faze iznosi 13 km, prečnika od DN 300 do DN 800.

Druga pod-faza odnosi se na proširenje sekundarne mreže u jugoistočnom i istočnom dijelu grada. Planirana proširenja trebalo bi da prate urbanistički razvoj u područjima Podgorica, odnosno duž lijeve strane magistralnog puta Podgorica - Bar.

Ovim će se kompletirati sistem fekalne kanalizacije na cijelom gradskom području.

Nacionalna investiciona komisija ocijenila je ovaj projekat kao jedan od prioritetnih i kao takav je kandidovan za finansiranje kroz IPA program.

2.7. Organizacija i kadrovska struktura

Društvo ima tri osnovna oblika organizovanje – sektora i to :

1. Sektor za tehničko-operativne poslove,
2. Sektor za ekonomske poslove i
3. Sektor za pravne i opšte poslove.

U ovom trenutku Društvo raspolaže sa radnom snagom koja zadovoljava potrebe nesmetanog obavljanja radnih obaveza, što podrazumijeva kvalitetno održavanje cjelokupnog sistema i pružanje usluga svim korisnicima.

Ukupan broj zaposlenih na dan 31.12.2017. godine iznosi 597, od toga 538 na neodređeno, 49 na određeno vrijeme i 10 pripravnika.

2.8 Tehnička opremljenost

a) Poslovni prostor

Društvo raspolaže Upravnom zgradom na Zabjelu, bruto korisne površine od 2.660 m². Da bi sistem funkcionisao kao cjelina, u krugu Upravne zgrade, izgrađeni su i pomoćni objekti administrativno-operativnog sadržaja, površine od oko 2.900 m² i to: baždarnica, laboratorija za ispitivanje kvaliteta vode za piće, elektro-mašinsko održavanje, radionica za održavanje vozila, magacinski prostor i objekat operativnog sadržaja.

U okviru Upravne zgrade formiraće se centar za daljinsko upravljanje vodovodnim sistemom – dispečerski centar, pomoću koga će se vršiti optimizacija potrošnje i kontrola vodovodnog sistema.

b) Crpne stanice

A. Vodovodni sistem »Podgorica«

- PS »Mareza 1« - pet pumpi ukupnog kapaciteta 550 l/s (80 l/s, 80 l/s, 130 l/s, 130 l/s, 130 l/s);
- PS »Mareza 2« - četiri pumpe radnog kapaciteta 960 l/s (3x320 l/s +1 rezervna pumpa od 320 l/s), a instalisanog 1600 l/s (4 x 400 l/s);
- PS »Zagorič« - četiri bunara radnog kapaciteta 420 l/s (145 l/s, 60 l/s, 125 l/s, 90 l/s), a instalisanog 545 l/s (125 l/s, 60 l/s, 125 l/s, 90 l/s, 145 l/s);
- PS »Ćemovsko polje« - pet bunara kapaciteta 410 l/s (70 l/s, 50 l/s, 70 l/s, 110 l/s, 110 l/s)
- PS »Dinoša« - jedan bunar kapaciteta 60 – 70 l/s.

Vodovodni sistem Podgorice raspolaže sa rezervoarima, ukupnog kapaciteta 6.200 m³, i to:

- Rezervoar "Ljubović", kapaciteta 3.000 m³
- Rezervoar "Gorica", kapaciteta 1.200 m³.
- Rezervoar Orlovina, kapaciteta 2000 m³.

Vodovodna mreža

Procjenjuje se da na teritoriji Glavnog grada Podgorica ima oko 700 km primarne i oko 330 km sekundarne mreže, dok se dužina tercijarne mreže procjenjuje na 370 km.

Ukupna dužina snimljene vodovodne mreže za područje Glavnog grada Podgorica iznosi 654.101,13 m.

Radovima koji su se realizovali u 2014. godini tj. izgradnjom objekata hidrotehničke infrastrukture na području opštine u okviru Glavnog grada - Golubovci i opštine u okviru Glavnog grada - Tuzi, omogućeno je formiranje jedinstvenog sistema Podgorice, opštine u okviru Glavnog grada - Golubovci i opštine u okviru Glavnog grada - Tuzi.

B. Vodovodni sistem »Tuzi«

- PS »Tuzi« - jedan bunar, kapaciteta 12 l/s
- PS »Milješ« - tri bunara, kapaciteta 78 l/s (43 l/s, 20 l/s, 15 l/s)
- PS »Vuksanlekići« - dva bunara, kapaciteta 130 l/s (45 l/s, 85 l/s).

Ovaj sistem raspolaže sa sledećim rezervoarima:

- Rezervoar „Vuksanlekići“, kapaciteta 800 m³
- Rezervoar „Milješ“, kapaciteta 200 m³
- Rezervoar „Lekovića gora“, kapaciteta 800 m³

C. Vodovodni sistem »Dinoša« - jedan bunar, kapaciteta 28 l/s

Ovaj sistem raspolaže sa rezervoarom, kapaciteta 400 m³.

Shodno Pravilniku o određivanju i održavanju zona i pojaseva sanitarne zaštite izvorišta i ograničenja u tim zonama ("Sl. list Crne Gore" br. 66/09 od 02.10.2009. godine), za sva vodoizvorišta koja služe za vodosnabdijevanje vodom za piće Glavnog grada Podgorice, opštine u okviru Glavnog grada - Tuzi i opštine u okviru Glavnog grada - Golubovci, urađeni su Glavni projekti za određivanje i održavanje zona i pojaseva sanitarne zaštite izvorišta i ograničenja u tim zonama.

c) Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, kapaciteta od oko 55.000 ES.

d) Vozila i mehanizacija

Tabela br.1: Vozila i mehanizacija sa kojim Društvo raspolaže:

R.br.	Vrsta vozila	Ukupan broj vozila	O d t o g a	
			Ispravno	Za rashod
1.	Specijalna vozila	6	6	
2.	Teretna vozila	18	18	
3.	Putnička vozila	36	36	
4.	Građevinska mašina	4	4	

3. OSNOVNA DJELATNOST DRUŠTVA

3.1. Sistem vodosnabdijevanja

Snabdijevanje vodom predstavlja primarnu potrebu građana. Trenutno je na sistem organizovanog vodosnabdijevanja priključeno 85% populacije Glavnog Grada. Najveći dio populacije koji nema sistem organizovanog vodosnabdijevanja nalazi se na seoskom području.

3.1.1. Opis postojećeg stanja vodovodnog sistema

Osnovna djelatnost Društva je uredno i kvalitetno snabdijevanje potrošača pitkom vodom.

Radovima koji su se realizovali u 2014. godini tj. izgradnjom objekata hidrotehničke infrastrukture na području opštine u okviru Glavnog grada - Golubovci i opštine u okviru Glavnog grada - Tuzi, omogućeno je formiranje jedinstvenog sistema Podgorice, opštine u okviru Glavnog grada - Golubovci i opštine u okviru Glavnog grada - Tuzi.

Vodovodni sistem naselja Dinoša je trenutno izdvojen, ali kako je u 2013. godini završena izgradnja još jednog bunara i cjevovoda, dijelom je povezan u vodovodni sistem Podgorice.

U nastavku teksta naveden je pregled ovog vodovodnog sistema po cjelinama:

- Vodovodni sistem Podgorice i opštine u okviru Glavnog grada – Golubovci;
- Vodovodni sistem opštine u okviru Glavnog grada – Tuzi;
- Vodovodni sistem Dinoša.

Osnovni elementi koji sačinjavaju ovaj vodovodni sistem jesu vodoizvorišta, distribuciona mreža i rezervoarski prostor unutar sistema.

Maksimalna količina vode u toku dana koja je sa vodoizvorišta isporučena korisnicima naših usluga, pri normalnom režimu funkcionisanja vodovodnog sistema, iznosila je 2.150 l/s. Prosječna dnevna potrošnja u periodu januar - decembar 2017. godine iznosila je 1.145,64 l/s, odnosno 98.983,44 m³ dnevno. Količina isporučene vode tokom godine zavisi od potreba naših korisnika.

a) Vodovodni sistem Podgorica

Ovaj sistem snabdijeva vodom: potrošače Glavnog grada (sa prigradskim naseljima), opštinu u okviru Glavnog grada - Golubovci i dio opštine Danilovgrad.

Vodoizvorišta

Sastavni dio vodovodnog sistema „Podgorica“ su tri izvorišta: „Mareza“, „Zagorič“, „Ćemovsko polje“ i bunar „Dinoša B2“. Instalirani maksimalni zahvatni kapaciteti ovih izvorišta su:

• PS „Mareza I“	550 l/s
• PS „Mareza II“	1600 l/s
• PS „Zagorič“	545 l/s
• PS „Ćemovsko polje“	410 l/s
• PS „Dinoša B2“	70 l/s

► **Mareza** je najstarije izvorište. Ukupna površina zone neposredne zaštite zahvata prostor od 593.263 m². Ostali dio prostora pripada užoj zoni zaštite, ukupne površine 103.570 m². Njegova eksploatacija je počela prije 64 godine. U sastavu ovog vodoizvorišta su objekti: kaptažni rov, kaptaža Velje oko, kaptaža Pod vrbom, kaptaža Oko, Crpna stanica „Mareza 1“ i „Mareza 2“ i poslovni objekat.

Kaptaža „Velje oko“ je gradjevina formirana od montažnih elemenata dvanaestougaoznog oblika, prečnika 12 m. Dno je slobodno i zapremina objekta je oko 798 m³. Objekat je sagrađen 1982. godine i predstavlja sabirnu gradjevinu, odakle se sirova voda preko dva čelična cjevovoda Ø 800 mm doprema do objekata CS „Mareza 1“ i CS „Mareza 2“.

Kaptaža „Pod vrbom“ je zagatna gradjevina poligonalnog oblika, promjenjive širine od 4–8 m i dužine 26,5 m, dubine cca 2,4 m iz čega proizilazi da je zapremina oko 662 m³. Objekat je sagrađen 1994. godine i između ovog objekta i kaptaže „Pod vrbom“ izgrađen je čelični cjevovod Ø 600 mm, dužine 50 m.

Kaptaža „Oko“ je površine 135 m² koju zahvata kaptažna gradjevina sa prelivom i zatvaračnicom. Zapremina je cca 388 m³. Od kaptaže „Oko“ do kaptaže „Velje oko“ je izveden čelični cjevovod Ø 900 mm, dužine 225 m. Višak vode se odvodi iz preliva, prelivnim kanalom otvora 1,50 x 1,50 m, dužine 239 m, izgrađenim od betonskih montažnih elemenata. Objekat je sagrađen 1995. godine.

Objekat kaptažnog rova je dimenzija presjeka 1,00 x 1,80 m, ukupne dužine 177 m. Ukupna zapremina je cca 320 m³ i objekat je izgrađen 1950. godine. Povezan je sa sabirnim bazenom objekta CS „Mareza 1“ betonskim cjevovodom Ø 600 mm. Objekat CS „Mareza 1“ je prizemni objekat korisne površine 170 m² i visine od 4,20 – 5,00 m.

Sadržaj objekta sačinjavaju prostor za pumpe, prostorija za automatsko hlorisanje i trafostanica. Objekat je sagradjen 1950. godine i rekonstruisan 2016. godine. Trenutno je opremljen sa četiri pumpe, ukupnog kapaciteta 550 lit/s (80l/s, 80l/s, 130l/s, 130l/s, 130l/s). Godine 2009. unutar objekta instalisan je novi sistem automatskog hlorisanja sa mjeračima protoka za tri potisna cjevovoda, tako da postoji mogućnost kontinuiranog praćenja svih parametara. Usljed dugogodišnje eksploatacije, dolazilo je do čestih mehaničkih kvarova, a održavanje dotrajalih pumpnih agregata, elektro i mašinske opreme iziskivalo je velike troškove. Iz tog razloga Društvo je u 2016. godini rekonstruisalo Crpnu stanicu „Mareza 1“, koja je obuhvatila izgradnju građevinskog objekta CS, ugradnju hidromašinske opreme, demontažu postojeće opreme u CS postrojenju TS 10/0,4 Kv 2x630 kVA i montažu nove opreme. Ove aktivnosti su dovele do unifikacije pumpnih agregata, što će omogućiti lakše i efikasnije održavanje ovog sistema. Ovaj objekat iako podveden pod termin rekonstruisan, ustvari predstavlja potpuno novu građevinu uklopljenu u cjelinu starog objekta. Uporedo sa ovim aktivnostima izvršena je i adaptacija starog objekta.

PS „Mareza 2“ konstruktivno je riješena u tri nivoa i to: prizemlje površine 406 m² u okviru koga su kontrolna soba, mašinska hala, hlorinatorska stanica i trafostanica. Gornji podrum je korisne površine 189 m², u okviru koga je komora sa zatvaračima, radionica i aku baterija. Donji podrum ili sabirni bazen sastoji se iz dva rezervoara ukupne površine 54,51 m². Dubina rezervoara kreće se od 4,44 – 3,24 m, a ukupna zapremina je oko 196 m³. Objekat je gradjen fazno i kompletiran je 1995. godine, od kada je u aktivnoj eksploataciji. Realizacijom Projekta rekonstrukcije PS „Mareza 2“ ugrađena su 4 (četiri) nova pumpna agregata sa kompletnom mjernom opremom, povećani su radni i instalisani kapaciteti, sada radni kapacitet iznosi 960 l/s (3x320 l/s), a instalisani 1.600 l/s (4x400 l/s). Zamjena pumpnih agregata i elektromotora riješila je i problem povećanog stepena vibracije, koji su onemogućavali angažovanja pumpnih agregata u punom kapacitetu. Projekat je završen u martu 2012. godine i finansiran je iz sredstava donacije Vlade Japana.

Poslovni objekat je izgradjen 1953. godine, rekonstrukcija i manja nadogradnja izvršena je 1978. godine, a detaljna rekonstrukcija objekata izgradjena je 2008. godine. Objekat je prizemni sa podrumom ukupne korisne površine oko 260 m².

U okviru ove vodoizvorišne zone redovno se vrše aktivnosti na ispiranju i dezinfekciji svih kaptaza. Sa ciljem obezbjeđivanja uslova očuvanja kvaliteta sirove vode vodoizvorišta "Mareza", posmatrano sa ekološkog aspekta, kao i obezbjeđenje ispravnosti fizičko-hemijskih i mikrobioloških karakteristika vode.

Naime zbog specifičnosti položaja izvorišta, čiji je horizont dužine preko 1.000 m, i vrela na istom koja stalno daju vodu, u razradi je predlog načina i metodologije dezinfekcije kaptaza.

Na samom vodoizvorištu voda je usporena mostom i ustavom ispod mosta gdje se skreće dio vode u urađeni betonski kanal preko Tološkog polja i Lješkopoljskog polja do rijeke Morače. Preostali dio voda ide koritom rijeke Trešenice, dajući vode rijeci Matici odnosno Sitnici na jugu. Iz svake kaptaze prelivni kanali ulivaju se direktno u jezero (naprijed navedeni usporeni dio vode) pa dezinfekcija zahtijeva veliki oprez.

U prethodnom periodu očišćen je kanal za odvod viška vode između kaptaza „Oko“ i „Velje oko“, takođe posječena je trska na jezeru površine cca 15.000 m² od ukupne površine koja iznosi cca 32.000 m². Zavisno od potreba i u narednom periodu će se na ovom dijelu jezera izvoditi aktivnosti kako ne bi došlo do ugrožavanja biljnog i životinjskog svijeta u vodi u slučaju nadolaska velikih voda (pojava evidentna od davnina). Takođe, nastaviće se i sa aktivnostima koje se odnose na:

- čišćenje kanala prelivnih voda koje nastaju na prostoru svih izvorišta,
- provjeriti kvalitet šljunka i izvršiti njegovu zamjenu,
- rasčišćavanje jezera od trske i ostalog vodenog rastinja sa korijenjem,
- vađenje, transport i deponovanje mulja i šiblja na površini jezera gdje je izvršeno i sječenje trske,
- čišćenje obodnih ivica jezera od drveća i biljnog rastinja,
- uklanjanje rastinja i taloga oko brana odnosno ispusta,
- provjera brana, opravka, razrađivanje i podmazivanje,
- nakon kompletnog čišćenja mulja sa dna jezera i kanala izvršiće se zasipanje ispranim i granuliranim pijeskom i šljunkom.

Čišćenje kanala i jezera su permanentne aktivnosti kojima obezbjeđuje normalno oticanje vode i time sprječava eventualno miješanje jezerske vode sa vodom u kaptazama i zamućenju istih.

► **Vodoizvorište „Zagorič“** koristi vodu iz bušenih bunara, a njegova eksploatacija je počela prije 44 godine. Na kompleksu vodoizvorišta, koji je ogradjen, postoji objekat za smještaj mašinske, elektro i hlorne opreme, korisne površine oko 101 m². Objekat je sagrađen 1978. godine u okviru koga se nalazi bunar B2, presjeka Ø 500 mm i dubine 70 m koji je sagrađen 1969. godine. Bunar B1 izgrađen je 1971. godine i presjeka je Ø 600 mm, dubine 50 m i nalazi se u objektu šestougaoanog oblika, površine 21 m².

Treći bunar izgrađen je 1975. godine i presjeka je Ø 600 mm, dubine 50 m. Bunar B4 izveden je 2008. godine, presjeka je Ø 800 mm, dubine 75 m.

Kapacitet ovog vodoizvorišta je 545 l/s. Bunari B1 i B2 su opremljeni pumpnim agregatima starije proizvodnje (sa dugim vratilom), kapaciteta po 125 l/s. Bunari B3 i B4 posjeduju potopne pumpne agregate novije proizvodnje, kapaciteta 60 l/s i 90 l/s.

U proteklom periodu na ovom vodoizvorištu izvršene su značajne investicione aktivnosti, od proširivanja zaštitne zone, povećanje kapaciteta bušenjem bunara B4, rekonstrukcijom elektro opreme i povećanjem snage transformatorske stanice, rekonstrukcijom hlorne opreme i ugradnjom mjerne opreme.

U 2014. godini završeni su radovi na bušenju i opremanju bunara B5. Kapacitet bunara B5 je 145 l/s i to je bunar sa najvećim kapacitetom na području Glavnog grada. Novoizgrađeni bunar je stavljen u funkciju i zamijenio je najstariji bunar B1.

► **Vodoizvorište „Ćemovsko polje“** raspolaže sa 5 bunara, kapaciteta 410 l/s (70 l/s, 50 l/s, 70 l/s, 110 l/s, 110 l/s). Na ovom vodoizvorištu izgrađeno je 10 pijezometarskih bušotina profila 2" i dubine 60 m.

Komandna zgrada je prizemni objekat, korisne površine 80 m² u okviru koga su prostorije za hlorisanje, komandna sala, sala sa elektro ormarima i trafostanice. Objekat je izgrađen 1999. godine. U periodu od 1999. do 2005. godine, sukcesivno su puštani bunari u rad. U prethodnom periodu instalirana je oprema za automatsko hlorisanje potisnute vode, sa dopunskom mjernom opremom.

Iz vodovodnog sistema Podgorica, u izvještajnom periodu (januar-decembar 2017. godine) je potisnuto 33.794.081 m³ vode, i to sa: PS „Mareza“ 21.975.613 m³, PS „Zagorič“ 5.891.525 m³, PS „Ćemovsko polje“ 4.808.571 m³. Takođe je sa PS „Dinoša B2“ za potrebe Glavnog grada potisnuto 1.118.372 m³. Ukupno je fakturisano 17.820.024 m³.

Vodosnabdijevanje opštine u okviru Glavnog grada - Golubovci

Generalnim rješenjem vodosnabdijevanja naselja na području Zete predviđeno je vodosnabdijevanje ovog područja iz dva pravca i to:

- iz pravca Glavnog grada, cjevovodom DN 450 mm
- iz pravca Vuksanlekića, cjevovodom DN 350 mm.

Pored glavnih pravaca za vodosnabdijevanje Zete planirano je povezivanje cijelog sistema sa izgradnjom dva rezervoara i to:

- rezervoar Vranjska Gora, zapremine $V=800 \text{ m}^3$
- rezervoar Orlovina, zapremine $V=2000 \text{ m}^3$.

U prethodnom periodu su realizovani sledeći radovi:

- Iz pravca Glavnog Grada u ranijem periodu izveden je primarni cjevovod do Golubovaca i planirana sekundarna mreža usputnih potrošača (Mojanovići i Balijače, Bijelo Polje-Plavnica, Golubovci-Vukovački most, Selo Srpska, Mahala, Botun, Ljajkovići, Mitrovići, Balabani, Trešnjica, i dr.)
- Iz pravca Vuksanlekića:
 1. Bunar u Vuksanlekićima koji služi za vodosnabdijevanje Zete
 2. Primarni cjevovod od vodoizvorišta Vuksanlekići do ogranka za Lekovića Goru, DN 300 mm
 3. Primarni cjevovod DN 350 od ogranka za Lekovića Goru do Mataguža
 4. Primarni cjevovod DN 350 od Mataguža do Golubovaca
 5. Rezervoar za Lekovića Goru zapremine $V=800\text{m}^3$, kao i pristupni put do rezervoara
 6. Opremanje bunara za Zetu na vodoizvorištu Vuksanlekići.

U 2014. godini završeni su svi radovi na rekonstrukciji i izgradnji sistema za vodosnabdijevanje u GO Golubovci, a odnosili su se na:

- izradu vodovoda za naselje Donje Zete - dionica kroz Beglake i Goričane,
- vodosnabdijevanje Donje Zete - dionica Vukovački most – rezervoar Orlovina,
- izvođenje radova na rezervoaru Orlovina sa pristupnim saobraćajnicama,
- izvođenje radova na vodosnabdijevanju Gornje Zete – Mitrovići, Ljajkovići, Botun i Cijevna,
- izradu vodovoda za naselje Donja Zeta – dionica kroz Vukovce,
- izradu vodovoda za naselja Donje Zete – cjevovod za naselje Gošići,
- izradu vodovoda za naselja Donje Zete – cjevovod za naselje Gostilj,

- izradu vodovoda za naselja Donje Zete – cjevovod za naselje Mataguži I i II dio,
- izradu vodovoda za naselja Donje Zete – cjevovod za naselje Balijače,
- izvođenje radova na izgradnji vodovodne mreže u naseljima Mahala, Šušunja i Golubovci.

Ukupna vrijednost izvedenih radova iznosila je oko 3,5 miliona eura. Realizacijom ovog Projekta omogućilo se priključenje stanovnika područja GO Golubovci na sistem organizovanog vodosnabdijevanja Glavnog grada Podgorice. Trenutno je na vodovodni sistem priključeno oko 2.697 potrošača.

U 2016. godini izvedeni su radovi na izgradnji sekundarne vodovodne mreže za naselja Mahala, Mojanovići i Goričani i Balijače.

U 2017. godini na teritoriji GO Golubovci završeni su radovi ukupne vrijednosti od oko 202 hiljade eura i to:

- Vodovod na teritoriji opštine u okviru Glavnog grada – Golubovci, naselje Bijelo Polje;
- Izgradnja vodovodne mreže u naselju Mahala i Goričani – opština u okviru Glavnog grada – Golubovci
- Rekonstrukcija postojeće vodovodne mreže na području GO Golubovci – naselje Mahala.

Vodovodna mreža

Jedan od osnovnih preduslova urednog vodosnabdijevanja je adekvatno održavanje vodovodne mreže.

Vodovodna mreža podijeljena je na primarnu mrežu, koja obuhvata transportno distributivne cjevovode, sekundarnu mrežu sa koje se snabdijevaju potrošači, i tercijarnu mrežu koja u većini slučajeva predstavlja priključni dio cjevovoda od sekundarne mreže do mjernog mjesta potrošača.

Procijenjena dužina primarne i sekundarne mreže, preko koje se distribuira voda do potrošača, iznosi cca 700 km primarne i 330 km sekundarne mreže, dok se dužina tercijarne mreže procjenjuje na cca 370 km. Ukupna procijenjena dužina vodovodne mreže na području vodovodnog sistema Podgorice iznosi cca 1.400 km.

Aktivno snimanje i ažuriranje katastra u digitalnoj formi vodovodnog sistema Podgorice, počelo je od 2000. godine na osnovu postojećeg materijala. Trenutni podatak o snimljenoj mreži i vodovodnim čvorovima na njoj, proizvod je isključivo rada na terenu, odnosno potvrde podatka kroz precizno snimanje geodetskim instrumentima. Do sada je snimljeno i katastarski obrađeno ukupno 654.101,13 m vodovodne mreže.

Mreža se sastoji iz cjevovoda raznih prečnika, tipova i starosti. U tabeli su date vrste vodovodnog materijala za dio snimljenog katastra mreže.

Tabela br.2: Učešće pojedinih materijala u ukupno snimljenoj mreži

Materijal	Dužina (m)	Procenat (%)
AC (azbest-cement)	141.197,60	22
PEVG (polietilen visoke gustoće)	405.059,08	62
LG (liveno-gvozdeni cjevodovod)	11.375,34	2
D (duktil)	25.900,35	4
PVC (polivinil hlorid)	2.746,53	0
CELIK (čelični cjevovod)	8.357,08	1
PC (pocinčani cjevovod)	53.681,73	8
Nepoznato	5.783,42	1
Ukupno	654.101,13	100

Kao što je i prethodnih godina bila praksa, uporedo sa dopunom katastra instalacija, za čim postoji potreba naročito u dijelu sekundarne i tercijarne mreže, Društvo u kontinuitetu izvodi aktivnosti na saniranju i zamjeni pojedinih cjevovoda, kroz rekonstrukciju vodovodne mreže. Zbog širenja vodovodne mreže i zamjene azbest cementnih cijevi, procenat učešća azbest cementnih cijevi u ukupnoj mreži se smanjuje. Prioritetna aktivnost u narednom periodu biće potpuno izbacivanje azbest cementnih cjevovoda sa sekundarne mreže, zamjena azbest cementnih cjevovoda na primarnoj mreži i pronalaženje određenih metoda za oblaganje unutrašnjosti azbest cementnih cijevi na primarnoj mreži, tamo gdje nije finansijski opravdano mijenjati postojeće (magistralni cjevovodi velikih prečnika).

Kako je u srednjoročnoj projekciji razvoja vodosnabdijevanja za područje Glavnog grada planirano, i dalje će se preduzimati aktivnosti na zamjeni azbest cementnih cijevi u djelovima grada gdje su se do sada dešavali najčešći kvarovi. Osim azbest-cementne cijevi i PVC kao materijal je izbačen iz upotrebe i takođe je potrebno izvršiti i njegovu zamjenu u narednom periodu.

Rezervoarski prostor Glavnog grada Podgorica

Širenje sistema Glavnog grada i njegovo spajanje sa opštinama u okviru Glavnog grada Golubovci i Tuzi, prouzrokovalo je izradu novog rezervoarskog prostora.

Trenutno se raspolaže sa sledećim rezervoarima, ukupnog kapaciteta 8.400 m³ i to:

- Rezervoar „Ljubović“, kapaciteta 3.000 m³
- Rezervoar „Gorica“, kapaciteta 1.200 m³
- Rezervoar „Vuksanlekići“, kapaciteta 800 m³
- Rezervoar „Milješ“, kapaciteta 200 m³
- Rezervoar „Lekovića gora“, kapaciteta 800 m³
- Rezervoar „Dinoša“, kapaciteta 400 m³
- Rezervoar „Orlovina“, kapaciteta 2.000 m³.

Obzirom na prosječnu dnevnu potrošnju vode, rezervoarski prostor sa kojim raspolaže vodovodni sistem Glavnog grada, predstavlja oko 9% od dnevnih potreba. Očito je da je ova zapremina nedovoljna i da je potrebno usmjeriti aktivnosti na njenom povećanju. Uobičajena praksa jeste da veličina rezervoarskog prostora bude do 30% u odnosu na dnevne potrebe.

Rezervoarski prostor – Podgorica

Najveći nedostatak rezervoarskog prostora je upravo u Podgorici, gdje se raspolaže sa tri rezervoara, ukupnog kapaciteta 6.200 m³ i to:

- Rezervoar „Ljubović“, kapaciteta 3.000 m³
- Rezervoar „Gorica“, kapaciteta 1.200 m³
- Rezervoar „Orlovina“, kapaciteta 2.000 m³.

Postojeći rezervoarski prostor na Ljuboviću povezan je primarnim cjevovodima nedovoljnog profila i u ovom trenutku ne može se govoriti o njegovoj potpunoj funkciji, pogotovo u ljetnjim mjesecima, kada je ovaj rezervoar gotovo prazan. Rezervoarski prostor na brdu Gorica koristi se u protivpožarne svrhe i trenutno je u funkciji.

Studijom izvodljivosti vodosnabdijevanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda Glavnog grada Podgorica, koja je završena u aprilu 2011. godine, obrađen je razvoj hidrotehničke infrastrukture na području Glavnog grada Podgorice. U dijelu koji se odnosi na vodosnabdijevanje, obrađen je objekat centralnog rezervoara od 20.000 m³ sa glavnog vodoizvorišta Mareza u dužini od oko 9.000 m. Urađena je Studija lokacije za rezervoar „Vršak“ od strane Agencije za izgradnju i razvoj Podgorice.

b) Vodovodni sistem "Tuzi"

Ovaj sistem snabdijeva vodom opštinu u okviru Glavnog grada - Tuzi. Ukupno instalisani kapacitet je oko 220 l/s.

Vodu koristi iz bunara:

- PS „Tuzi“ 12 l/s
- PS „Milješ“ 78 l/s (43l/s, 20 l/s, 15 l/s)
- PS „Vuksanlekići“ 130 l/s (45 l/s, 85 l/s)

Iz vodovodnog sistema „Tuzi“ u izvještajnom periodu (januar- decembar 2017. godine) potisnuto je 2.207.469 m³, a fakturisana ukupna količina od 703.474 m³.

U toku 2011. godine, od strane Agencije za izgradnju i razvoj Podgorice, izbušen je i opremljen bunar u Vuksanlekićima, kapaciteta 85 l/s sa ugradnjom pumpne stanice i pratećom opremom. Sredinom 2012. godine isti je testiran i njegovim završetkom omogućeno je snabdijevanje vodom dijela naselja Južne Malesije i GO Golubovci.

U toku 2006. godine, izvršena je rekonstrukcija vodoizvorišta „Milješ“ i tom prilikom je povećan kapacitet ovog vodoizvorišta bušenjem trećeg bunara.

Ovaj sistem raspolaže sa:

- rezervoarom „Vuksanlekići“, izgradjenim i puštenim u funkciju 2010. godine, kapaciteta 800 m³,
- rezervoarom „Milješ“, kapaciteta 200 m³ i
- rezervoarom „Lekovića gora“, izgrađenim 2012. godine, kapaciteta 800m³.

Ukupni kapaciteti rezeeorvara iznose 1.800 m³.

Kao sastavni dio jedinstvenog vodovodnog sistema Tuzi od 2011. godine, egzistira i vodovodni sistem Južna Malesija, koji obuhvata tri mjesne zajednice: Sukurić, Vuksanlekići i Vranj.

Tokom 2012. godine završena je primarna i veći dio sekundarne mreže na području Južne Malesije. Ukupno je izrađeno oko 30 km vodovodne mreže i priključeno oko 200 potrošača na vodovodni sistem Tuzi. Ovim Projektom obuhvaćena su sljedeća naselja Vranj, Vladna, Vuksanlekići, Dušići, Sukuruć, Drešaj, Podhum.

Društvo je prethodnih godina pristupilo realizaciji značajnih investicija na ovom području, kako bi se riješio problem kvarova, curenja i nelegalnog korišćenja vode sa mreže, a kako bi se sa druge strane uticalo na smanjenje gubitaka vode.

Izgradnja nove mreže u južnim djelovima opštine u okviru Glavnog grada - Tuzi i rekonstrukcija vodovodne mreže u centralnim djelovima naselja Tuzi, imale su za cilj, omogućavanja redovnog vodosnabdijevanja građana na ovom području. Tako su u toku 2015. godine završene aktivnosti na rekonstrukciji oko 20 km vodovodne mreže (zamjena cjevovoda) na području GO Tuzi (Tuzi I, Tuzi III, Karabuško polje i južni djelovi), odnosno u djelovima gdje su evidentirani najveći gubici na mreži.

Takođe, završetkom izgradnje primarnog vodovoda u dužini od 7 km za seosko naselje Kuće Rakića, omogućeno je priključenje na mrežu oko 90 domaćinstava. Završena je i izgradnja sekundarne mreže u Sukuruću (dužina oko 10 km) i omogućeno je priključenje dodatnih 100 domaćinstava na vodovodnu mrežu, čime je kompletirana sekundarna mreža, kao i vodovodni sistem na području Južne Malesije.

Ukupna vrijednost ovih investicija iznosila je oko 2 miliona eura €.

U 2016. godini završeni su radovi na rekonstrukciji vodovodne mreže u Tuzima (naselje sa desne strane puta Tuzi – Božaj). Vrijednost radova iznosila je 146.554,06 €, a finansirani su iz sredstava Budžeta Glavnog grada.

Društvo je takođe u 2016. godini završilo radove na izgradnji vodovoda za naselje Karabuško polje u GO Tuzi – I faza, sa ciljem stvaranja realnih pretpostavki za integraciju Karabuškog polja, koji je sada nezavisni seoski vodovodni sistem, u vodovodni sistem Tuzi, odnosno Glavnog grada. Radovi su se prvenstveno odnosili na rekonstrukciju mreže i normalizaciju vodosnabdijevanja u ljetnjim mjesecima.

Pored ovih, u 2016. godini završene su aktivnosti na širenju vodovodne mreže u brdskom dijelu ove gradske opštine, u selu Traboin i Nabom. Radovi su se odnosili na izgradnju potisnog i distributivnog cjevovoda na pumpnoj stanici, čime je omogućeno priključenje oko 30 domaćinstava na vodovodnu mrežu.

U 2017. godini završeno je radova u vrijednosti od oko 430 hiljada eura i to:

- rekonstrukcija sekundarne vodovodne mreže i prespajanje potrošača na cjelokupnoj teritoriji opštine u okviru glavnog grada – Tuzi,
- radovi na izgradnji cjevovoda PEVG DN 63 mm u naselju Omerbožovići II visinska zona.
- radovi na izgradnji novih cjevovoda u naselju Šipčanik-Tuzi sa izmiještanjem postojećih vodomjera u novoizgrađene šahtove, koji se nalaze na javnoj površini.
- adaptacija vodovodne mreže u Karabuškom polju (II faza), čime se i ovaj sistem, povezuje na vodovodni sistem Tuzi, odnosno Glavnog grada. Završetkom ovog projekta, sva sela ravničarskog dijela, odnosno oko 98%

- stanovništva opštine Tuzi će biti povezano na organizovani sistem vodosnabdijevanja;
- realizacija projekta vodosnabdijevanja Hota, za naselja Spinja i Skorać. Hoti predstavljaju brdski dio gradske opštine Tuzi, koji nije imao organizovano vodosnabdijevanje. S tim u vezi, tokom 2015. godine izrađena je projektna dokumentacija, dok je početak I faze radova započet 2016. godine. Radovi koji su se odnosili na I fazu završeni su, uz pomoć Direkcije za javne radove, početkom 2017. godine. Isti su se odnosili na povezivanje vodovodnog sistema Tuzi i budućeg sistema u Hotima, izgrađen je rezervoarski prostor i magistralni cjevovodi prema selima Spinja i Skorać. Završeni su radovi na sekundarnoj mreži (4 km) u selima Spinja i Skorać, vrijednosti 44 hiljade eura.

c) Vodovodni sistem "Dinoša"

Vodovodni sistem „Dinoša“ je pušten u rad 2008. godine. Sa njega se vrši snabdijevanje vodom oko 280 potrošača u naselju Dinoša. Vodu koristi iz bunarskog izvorišta na kome se nalazi bunar kapaciteta 28 l/s. Bunarsko izvorište je opremljeno sa objektom crpne stanice u kome se nalazi elektro-mašinska i hlorna oprema. Unutar samog sistema izgrađen je rezervoar zapremine 400 m³, dok je dužina vodovodne mreže oko 13 km.

U toku 2013. godine završena je realizacija Projekta otvaranja novih kapaciteta na vodoizvorištu Dinoša i njegovo povezivanje na vodovodni sistem Glavnog grada. Bunar kapaciteta 60-70 l/s je pušten u rad. Značaj ovog Projekta je u tome što će se sa novim količinama poboljšati vodosnabdijevanje u rubnim djelovima grada prvenstveno na Vrelima Ribničkim i naselju Konik. Ujedno stvorice se preduslovi za povezivanje pojedinih naselja na vodovodnu infrastrukturu, koja do sada nijesu imala sistem vodosnabdijevanja.

Iz ovog vodovodnog sistema u izvještajnom periodu (januar - decembar 2017. godine), potisnuto je 1.245.780 m³ vode (za potrebe vodovodnog sistema „Podgorica“ 1.118.372 m³, a ostatak 127.408 m³ za Dinošu). Od potisnute vode za Dinošu, fakturisana je ukupna količina od 67.994 m³.

3.1.2. Ukupno potisnuta i fakturisana voda, kao i gubici vode u 2017. godini

Na osnovu podataka o potisnutoj i fakturisanjoj količini vode za 2017. godinu, utvrđeno je da gubici iznose 17.537.466 m³ ili 48,54%, što je na nivou planiranih Programom rada za 2017. godinu (48,50%).

Tabela br.3: Ukupni gubici vode

R.b.	Elementi	Ostvareno
1.	Potisnuto u m³	36.128.958
1.1	Vodovodni sistem Podgorica	33.794.081
	PS "Mareza"	21.975.613
	PS "Zagorič"	5.891.525
	PS "Čemovsko polje"	4.808.571
	PS "Dinoša B2" (za potrebe Podgorice)	1.118.372
1.2	Vodovodni sistem Tuzi	2.207.469
1.3	Vodovodni sistem Dinoša - PS "Dinoša B1"	127.408
2.	Fakturisana količina u m³	18.591.492
2.1	Privreda	1.958.457
2.2	Ustanove	725.827
2.3	Zelenilo i sportski objekti	455.091
2.4	Domaćinstva	13.227.084
2.5	Danilovgrad	2.220.525
2.6	Hidranti	4.508
3.	Gubici u m³ (1-2)	17.537.466
	U % (3:1)	48,54

Društvo konstantno sprovodi sledeće aktivnosti: obilazak vodovodne mreže sa posebnom pažnjom na primarne i sekundarne cjevovode i saniranje kvarova, u cilju smanjenja tehničkih gubitaka na mreži i objektima mreže; efikasnu evidenciju katastarskih podataka primarne, sekundarne i tercijarne vodovodne mreže; evidentiranje potrošača koji nezakonito koriste vodu i ugradnju vodomjera sa daljinskim očitavanjem i isključenjem - realizaciji ove investicije pristupilo se u cilju unapređenja operativne efikasnosti Društva.

Na dan 31.12.2017.godine u bazi podataka Društva bilo je evidentirano ukupno **80.583** aktivnih potrošača, od čega:

- u kategoriji pravna lica (privreda, mala privreda, ustanove, gradilišni priključci, zelenilo i sportski objekti) 8.932,
- u kategoriji domaćinstva 71.651 (30.532 potrošača u privatnom sektoru i 41.119 potrošača u stambenom sektoru).

3.1.3. Potisnuta količina vode u odnosu na prethodnu godinu i plan za 2017. godinu

U 2017. godini ukupno je potisnuto sa svih izvorišta 36.128.958 m³ vode, što je:

- za 7,14 % više u odnosu na prethodnu godinu,
- za 2,35 % manje u odnosu na plan.

Obzirom na sušno ljeto u posmatranoj godini, imali smo značajno veći potisak vode u odnosu na prethodnu godinu, ali se vodilo računa da uz odgovarajući režim rada pumpnih stanica ostvarimo manji potisak u odnosu na plan.

Tabela br.4: Potisnuta količina vode

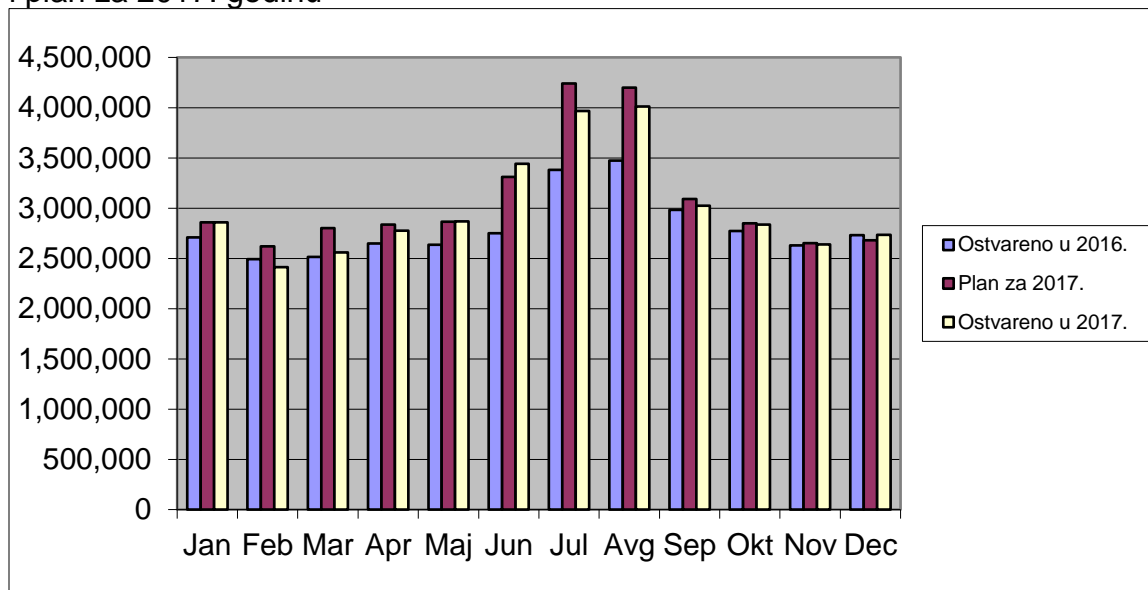
Potisnuta voda u m³				
Ostvareno u 2016	Plan za 2017	Ostvareno u 2017	Index	
1	2	3	3/1	3/2
33.719.865	37.000.000	36.128.958	107,14	97,65

Slijedi prikaz potisnute količine vode po mjesecima za izvještajnu i prethodnu godinu i plana za 2017. godinu:

Tabela br.5: Potisnuta količina vode po mjesecima, za izvještajnu i prethodnu godinu i plan za 2017. godinu:

Mjeseci	Ostvareno u 2016	Plan za 2017	Ostvareno u 2017
Januar	2.708.294	2.860.000	2.858.699
Februar	2.493.753	2.620.000	2.413.231
Mart	2.514.620	2.800.000	2.560.023
April	2.648.185	2.835.000	2.777.214
Maj	2.637.013	2.865.000	2.867.779
Jun	2.749.695	3.310.000	3.440.471
Jul	3.380.207	4.240.000	3.967.678
Avgust	3.473.441	4.200.000	4.010.791
Septembar	2.983.874	3.090.000	3.025.392
Oktobar	2.771.718	2.850.000	2.835.823
Novembar	2.629.359	2.650.000	2.638.491
Decembar	2.729.706	2.680.000	2.733.366
Ukupno (m3)	33.719.865	37.000.000	36.128.958
Prosjeak	2.809.989	3.083.333	3.010.747

Grafik br.1: Potisnuta količina vode po mjesecima u odnosu na prethodnu godinu i plan za 2017. godinu

3.1.4. Fakturisana količina vode u 2017. godini

U 2017. godini ukupno je fakturisano 18.591.492 m³ vode, što je:

- za 6,78 % više u odnosu na 2016. godinu,
- za 2,43 % manje u odnosu na plan.

Tabela br.6: Ukupno fakturisana količina vode

Fakturisana voda u m ³				
Ostvareno u 2016	Plan za 2017	Ostvareno u 2017	Index	
1	2	3	3 /1	3/2
17.410.259	19.055.000	18.591.492	106,78	97,57

U 2017. godini ukupna količina fakturirane vode je za 6,78% viša u odnosu na ukupne fakturirane količine u prethodnoj godini. Kako smo i ranije navodili jedan od značajnijih faktora za povećanje ili smanjenje potrošnje vode je svakako sezonski karakter (sušno ili kišno ljeto). Sušno ljeto u 2017. godini uticalo je na veću potrošnju vode, naročito u mjesecima jul i avgust, a najviše u rubnim djelovima grada zbog zalivanja bašti i dvorišta, gdje se uglavnom i evidentiraju nelegalni priključci na vodovodnoj mreži.

Tabela br.7: Procenat učešća u ukupnoj fakturi, po kategorijama potrošača

Kategorije potrošača	Fakturisane količine u m ³	Procenat učešća
Privreda	1.266.153	6,81
Mala privreda	638.442	3,43
Ustanove	725.827	3,90
Zelenilo i sportski objekti	455.091	2,45
Gradilišni priključci	53.862	0,29
Stambeni sektor	5.498.367	29,57
Privatne kuće	7.728.717	41,57
Danilovgrad	2.220.525	11,94
Hidranti	4.508	0,02
Ukupno	18.591.492	100,00

Kao i prethodnih godina, najveća količina vode fakturirana je sektoru domaćinstva, odnosno 29,57% od ukupne fakture se odnosi na stambeni sektor, a 41,57% na privatne kuće. Vodovodu Danilovgrad fakturirano je 11,94% od ukupno fakturirane količine vode, dok je sektoru privrede fakturirano 6,81%. Preostalih 10,11% odnosi se na ostale kategorije potrošača.

3.1.5. Održavanje crpnih stanica

U periodu 2017. godine vršene su aktivnosti na redovnom održavanju pumpnih stanica, bunara i rezervoara, od kojih izdvajamo sledeće:

- praćenje pritiska u sistemu,
- praćenje ravnomjernog stepena iskorišćenosti pumpnih agregata,
- propisno hlorisanje.

Pored ovih uobičajenih aktivnosti i redovnog održavanja pumpnih stanica, bunara i rezervoara, rađeno je i sledeće:

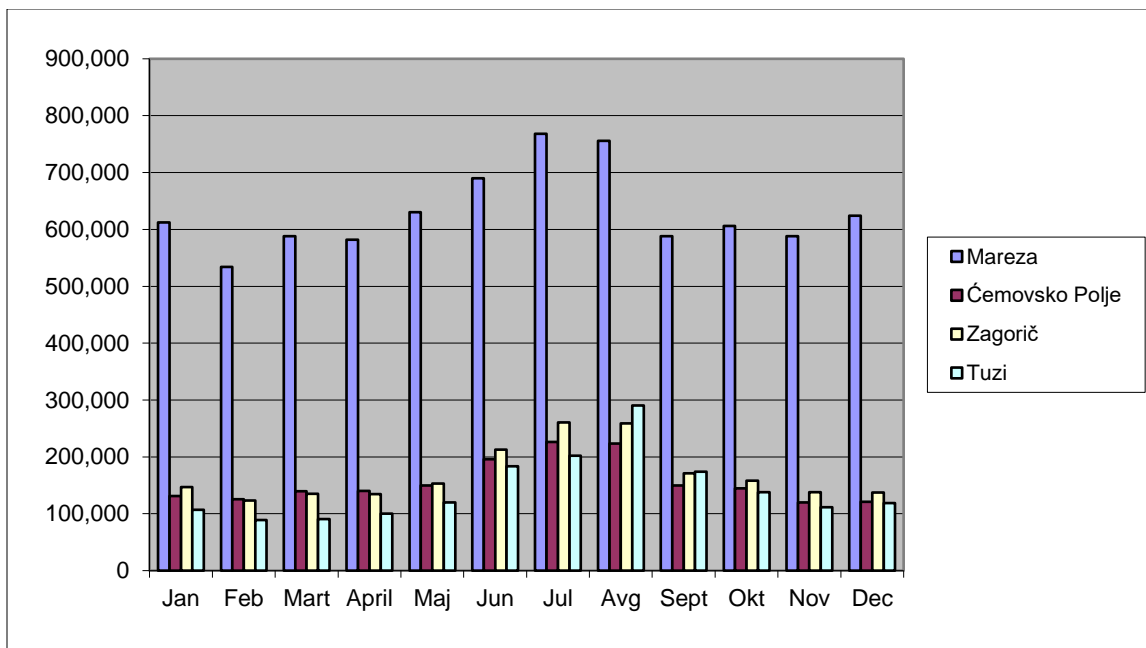
- 1) PS "Mareza":
 - zamjeni buster pumpi na PS"Mareza 1" prema Danilovgradu i PS"Marezi 2" na hlornoj instalaciji;
 - zamjeni dozirnog rotometra - PS"Mareza 2";
 - servisiranje hlorne opreme;
- 2) PS "Ćemovsko polje":
 - montaža mjernog modula mjerača protoka i membrane injektora;
 - zamjena mjernog modula na mjerачu protoka;
 - zamjeni buster pumpe;
 - zamjeni elektronike mjerača protoka i uspostavljanju automatskog rada sistema za hlorisanje vode;
 - servisiranje hlorne opreme;
- 3) PS "Zagorič":
 - rekonstrukciji pumpne stanice;
 - servisiranje dijela hlorne opreme (mješalice, seta kuglica na analizatoru hlora i fleksibilne cijevi na hlornoj boci);
- 4) PS"Vuksanlekići":
 - servisiranje hlorne opreme (buster pumpi, kućište injektora, vakumskog regulatora, nepovratnog ventila, hlrootpornih crijeva);
 - zamjeni mjerачa protoka, elektronike i PLC koji je programiran i pušten u rad;
- 5) PS "Kuči":
 - servisiranje dijela hlorne opreme;

- 6) PS "Dinoša":
 - servisiranje hlorne opreme (zamjeni hlorootpornih crijeva na hlornoj instalaciji, buster pumpe, ventila na zbirnom vodu, fleksibilne cijevi na hlornoj instalaciji);
- 7) PS "Bioče":
 - servisiranju hlorne opreme (buster pumpe, injektora, dozirnog ventila, vakumskog regulatora i preklopnika na hlornoj instalaciji);
- 8) PS "Milješ":
 - servisiranju hlorne opreme (hlorootpornih crijeva, analognog ulaza na PLC ormaru, fleksibilnih cijevi na hlornoj instalaciji);
- 9) PS "Iverak":
 - servisiranju hlorne opreme (impulsne dozirne pumpe i dozirnog ventila);
- 10) PS "Farmaci":
 - spuštanjem servisirane potopne pumpe;
 - zamjeni pumpnog agregata u bunaru B1;
- 11) PS "Straganica":
 - servisiranje dijela hlorne opreme;
- 12) PS "Vranjina":
 - zamjeni potopne pumpe;
 - servisiranje dijela hlorne opreme;
- 13) PS "Karabuško polje":
 - servisiranje dijela hlorne opreme;

Imajući u vidu da su pumpne stanice najveći potrošači električne energije u Društvu, redovno se prati režim rada pumpnih agregata i stepen njihove iskorišćenosti, a time utiče na smanjenje potrošnje električne energije.

U ovoj godini je utrošeno 13.187.042 kWh, tako da je u odnosu na 2016. godinu potrošnja struje na pumpnim stanicama povećana za 6,68%, zbog veće količine potisnute vode. Potrošnja električne energije pratila je potrošnju vode ili čak bila ispod, obzirom na veliki broj prepumskih stanica instaliranih na seoskom području.

Grafik br.2: Potrošnja električne energije pumpnih stanica u kWh za 2017. godinu

3.1.6 Održavanje vodovodne mreže

Jedan od osnovnih preduslova urednog vodosnabdijevanja, jeste adekvatno održavanje vodovodne mreže. U 2017. godini su preduzete aktivnosti prikazane u narednoj tabeli.

Tabela br.8: Aktivnosti na tekućem održavanju vodovodne mreže u 2017. godini

R.b.	Opis pozicije	Jed.mj	Ostvareno u 2017. god
1	Otklanjanje kvarova na vodovodnoj mreži i objektima mreže po prijavi	br.interv.	1.276
2	Rekonstrukcija vodovodne mreže	m	1.761
3	Prespajanje potrošača	kom	41
4	Čepovanje i blindiranje cjevovoda i hidranata po zahtjevima trećih lica	kom.	201
5	Postavljanje metalnih poklopaca na otvorima vodovodnih šahtova	kom.	78
6	Postavljanje betonskih poklopaca na otvorima vodovodnih šahtova	kom	20
7	Održavanje vodovodnih armatura na javnim česmama i fontanama	br.interv.	101
8	Pregled i kontrola vodovodne mreže	br.interv.	649
9	Izgradnja novih cjevovoda	m	34.159
10	Ispiranje cjevovoda	m	5.700
11	Formiranje novih vodovodnih čvorova	kom	246

Napomena:

- Rekonstrukcija vodovodne mreže 1.761m je izvršena u gradskom reonu.
- Izvršeno je prespajanje 41 potrošača u gradskom reonu.
- Izgrađeno je 34.159 m vodovodne mreže i to u naseljima: Peuta 500 m, Kuči 1.500 m, Vrbica 162 m, Vrela ribnička 105 m, Komani 1.460 m, Pelev brijeg 2.500 m, Park šuma Zagorič 1.578 m, Piperi 230 m, Kakaricka Gora 4.465 m, opština u okviru Glavnog grada – Golubovci 405 m, opština u okviru Glavnog grada - Tuzi 18.315 m i gradski reon Podgorica 2.939 m.

U sklopu aktivnosti na pružanju dopunskih usluga trećim licima, vrši se izvođenje vodovodnih priključaka za pravna i fizička lica. Ukupno je izvedeno 1.162 vodovodnih priključaka, od čega za pravna lica 56, a za fizička lica 1.106.

3.1.7. Laboratorija za ispitivanje kvaliteta vode

Kontrola kvaliteta vode za piće je zakonska obaveza svakog vodovoda. „Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Podgorica dužno je da obezbijedi stalno i sistematsko registrovanje količina vode i ispitivanje kvaliteta vode na vodozahvatima, u skladu sa Pravilnikom o načinu i obimu ispitivanja vode Sl.list CG br.68/2015, Pravilnikom o izmjenama i dopunama pravilnika o načinu i obimu ispitivanja kvaliteta vode Sl.list CG br.17/2016 i Pravilnikom o bližim zahtjevima koje u pogledu bezbjednosti treba da ispunjava voda za piće Sl.list CG br. 24/2012.

Izveštaj o kvalitetu sirove vode, za potrebe nadzornog monitoringa, laboratorija nedeljno prosljeđuje ZU "Institut za javno zdravlje Crne Gore" i Zdravstveno sanitarnoj inspekciji.

U internoj laboratoriji, u 2017. godini izvršena je analiza 967 uzoraka sirove vode sa vodoizvorišta na fizičko-hemijske i 962 uzorka na mikrobiološke parametre kvaliteta. Pored uzoraka sirove vode, u istom periodu, izvršena je kontrola kvaliteta vode iz distributivne mreže pri čemu je izvršena analiza 4.631 uzorka na fizičko-hemijske i 4.526 uzoraka na mikrobiološke parametre kvaliteta.

U periodu od 17.11. do 23.11. i od 30.11. do 04.12., usljed obilnih padavina došlo je do povećanja mutnoće vode sa vodoizvorišta Mareza, pa je bilo na snazi upozorenje javnosti da voda prije prethodnog prokuvavanja nije za piće sve dok se mutnoća ne vrati u dozvoljene granice. Svi ostali parametri kvaliteta, osim parametara mutnoće u periodu obilnih padavina, pokazivali su uobičajene vrijednosti i bili su u skladu sa Pravilnikom.

Rezultati ostalih ispitivanja koja se obavljaju u laboratoriji Društva sa ostalih vodoizvorišta, kao i sa ovog vodoizvorišta, osim u navedenom periodu, pokazuju da je voda za piće koja se isporučuje potrošačima mikrobiološki i fizičko-hemijski ispravna i u skladu sa važećim Pravilnicima.

Laboratorija je krajem marta mjeseca učestvovala u PT šemi za uzorkovanje vode, u svrhu hemijskih ispitivanja. Rezultatima učešća u PT šemi za uzorkovanje vode, dokazana je kompetentnost za poslove uzorkovanja vode. PT šema se izvodila u svrhu hemijskih ispitivanja. Ovo je jedan od najznačajnijih dokaza da laboratorija radi po zahtjevima svih standarda koji se odnose na uzorkovanje vode i time je spremna za proširenje obima akreditacije za poslove uzorkovanja.

I rezultati učešća u PT šemi za mikrobiološka ispitivanja ovlašćenih provajdera LGC – Engleska, dokazuju da je laboratorija kompetentna za sve mikrobiološke metode ispitivanja iz utvrđenog obima akreditacije.

U julu mjesecu, realizovana je prva nadzorna posjeta ATCG, drugog ciklusa akreditacije, za potrebe dokazivanja kompetentnosti rada laboratorije. Ovim nadzorom laboratorija je proširila obim akreditacije za poslove uzorkovanja vode, za potrebe fizičko hemijskih i mikrobioloških ispitivanja i dokazala kompetentnost za utvrđeni obim ispitivanja vode.

U oktobru mjesecu izvršena je prva nadzorna posjeta provjere standarda ISO 22000:2005 Sistem upravljanja bezbjednošću hrane za proces proizvodnje i distribucije vode. Rezultati provjere pokazuju održavanje svih zahtjeva standarda ISO 22000:2005.

3.2 Fekalna kanalizacija

Kanalizacioni sistem u Podgorici je separatan, a ovo Društvo održava mrežu fekalne kanalizacije, kao i Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda. Prema procjenama dužina fekalne kanalizacione mreže je 200 km.

Na dan 31.12.2017. godine, snimljeno je i katastarski obrađeno ukupno: 191.832 m cjevovoda i 6.165 šahti, od čega je u toku 2017. godine snimljeno 8.438 m cjevovoda i 230 šahti.

Održavanje fekalne kanalizacije

Održavanje fekalne kanalizacije vrši se pomoću visokopritisnih vozila, malih i velikih, na kompletnom području Glavnog grada i gradskih opština. Osnovna obaveza „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Podgorica jeste održavanje uličnih kolektora fekalne kanalizacije, dok je održavanje kanalizacionih priključaka u nadležnosti korisnika.

Tabela br.9: Aktivnosti na održavanju kanalizacione mreže u 2017. godini

R.b.	Opis pozicije		Jed.mj.	Ostvareno
1.	Ispiranje kanalizacione mreže i priključaka pomoću visokopritisne autocistijerne		m	1.090
2.	Tekuće održavanje	Otklanjanje kvarova na kanalizacionoj mreži i proključcima po prijavi	kom.	1.557
		Rekonstrukcija i otklanjanje kvarova na mreži i objektima mreže (revizionim oknima i kanalizacionim cijevima)	kom.	29
3.	Otklanjanje kvarova na odgušenju kanalizacionih priključaka	Fakturiše se trećim licima	kom.	103
		Glavni grad Podgorica - Sekretarijat za komunalno-stambene poslove i saobraćaj (Agencija za stanovanje)	kom.	266
4.	Crpljenje septičkih jama		tura	550

3.3 Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda

Rješavanjem problema odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda Glavnog Grada Podgorice vrši se zaštita rijeke Morače i njenih pritoka, a samim tim štiti se Skadarsko jezero kao najveća akumulacija vode za piće i nacionalnog parka, zaštita vodoizvorišta Bolje sestre i zaštita budućeg vodoizvorišta Karuč. Skadarsko jezero je upisano u svjetsku listu zaštićenih močvara pod Ramsarskom konvencijom, što samo po sebi predstavlja razlog da primjenimo sve dostupne mehanizme zaštite kako bi odgovorili na preuzete međunarodne obaveze.

Prethodni period u oblasti otpadnih voda karakterisala je izrada više strateških dokumenata:

- Fizibiliti Studija odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda Glavnog Grada Podgorice urađena od strane kompanije Sogreah 2003 – donacija Vlade Francuske, vrijednosti 210.000,00 € - Fasep fond;
- Generalno rješenje odvođenja otpadnih voda sa studijom opravdanosti, urađena od strane IK Consulting, vrijednosti 70.000,00 €;
- Studija izvodljivosti vodosnabdijevanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda Glavnog – grada Podgorice, urađena od strane kompanije WYG International- donacija EIB-a, vrijednosti 300.000,00 €. Studija je revidovana od strane ekspertske komisije;
- Studija Glavnih kolektora fekalne kanalizacije Glavnog Grada Podgorice urađena od strane JP „ViK“ Podgorica, vrijednosti 50.000,00 €;
- Idejno rješenje mostovskog prelaza za prenos hidrotehničkih instalacija na rijeci Morači urađena od strane kompanije TEI – Podgorica, vrijednosti 10.000,00 €;
- Glavni projekat fekalnih kolektora na području Glavnog grda Podgorice urađen od strane JP „ViK“ Podgorica, vrijednosti 110.000,00 €;

Uporedo sa izradom projektne dokumentacije u prethodnom periodu realizovano je više projekata koji direktno utiču na nivo odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda:

- Sanacija postojećeg uređaja za prečišćavanje otpadnih voda sa sistemom za izdvajanje i tretman mulja, u vrijednosti 1.9 miliona eura, donirano od strane Evropske Komisije;
- Izgradnja kolektora primarne i sekundarne mreže na području Glavnog Grada Podgorice, dužine L=20 km vrijednosti 10 miliona eura;

- Ažuriranje postojeće Studije izvodljivosti za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i proširenje kanalizacione mreže;
- Studija predizvodljivosti za izgradnju postrojenja za spaljivanje kanalizacionog mulja u Podgorici.

Kapacitet postojećeg PPOV-a

Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, koje je kontinuirano u funkciji od 1978. godine, projektovano je i izvedeno za mehanički i biološki tretman otpadnih voda komunalnog karaktera hidrauličkog opterećenja 17.300 m³/dan i organskog opterećenja za 55 000 ekvivalentnih stanovnika. Na gradsku kanalizaciju priključeno je oko 118.000 ekvivalentnih stanovnika što uzrokuje preopterećenost postrojenja, zbog njegovog nedovoljnog kapaciteta i nemogućnosti da na zadovoljavajući način prečisti sve otpadne vode koje dotiču.

U proteklom periodu rada Postrojenja, vršeno je priključenje novoizgrađenih gradskih objekata na kanalizacionu mrežu, što je uzrokovalo preopterećenost Postrojenja, koje nema dovoljno kapaciteta da mehanički i biološki prečisti otpadne vode.

Kako na navedenoj lokaciji Postrojenja ne postoji mogućnost daljeg proširenja kapaciteta prečišćavanja otpadnih voda, problem nedostatka istog planira se riješiti izgradnjom novog Postrojenja, na lokaciji kod Kombinata aluminijuma, koje je predloženo u Studiji izvodljivosti koju je uradila kompanija WYG International.

Postrojenje dodatno „opterećuju“ industrijske otpadne vode, koje se ispuštaju u kanalizaciju, jer je projektovano i izvedeno za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda.

Namjena Postrojenja nije prečišćavanje industrijskih otpadnih voda, koje su mnogo kompleksnijeg sastava i većeg stepena zagađenja od komunalnih otpadnih voda, i za njihov tretman je potreban veći broj tehnoloških procesa obrade, što je zakonski definisano. Potrebno je naći način da u skladu sa važećom regulativom, a u saradnji sa nadležnim institucijama, industrije izgrade postrojenja za predtretman tehnoloških otpadnih voda, što je njihova zakonska obaveza.

Prilikom tehnološkog procesa prečišćavanja otpadnih voda dolazi do nastanka sporednih proizvoda, takozvanih nus proizvoda, u pojedinim fazama procesa prečišćavanja. Potrebno je u saradnji sa nadležnim institucijama razmotriti mogućnost odlaganja ili dalje obrade i eventualnog korišćenja sljedećih vrsta otpadnog materijala sa Postrojenja:

- otpada sa automatskih grubih i finih rešetki,
- smjese masti i ulja iz separatora ulja i masti, i
- dehidratiranog komunalnog kanalizacionog mulja obrađenog na centrifugama.

Izradom dijela projektne dokumentacije kao i usvajanjem strateških i prostorno planskih dokumenata stvoreni su preduslovi za realizaciju sledećih projekata neophodnih za dalji razvoj Glavnog Grada Podgorice:

Projekat izgradnje Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa pripadajućom kolektorskom mrežom

I Faza Izgradnja Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i glavnog kolektora

Projekat „Sakupljanje i prečišćavanje otpadnih voda Podgorica“ je najznačajniji kapitalni projekat, koji prevazilazi okvire Glavnog grada Podgorice i shodno svom značaju može se definisati kao međuregionalni i državni projekat. Projekat je direktno vezan za očuvanje životne sredine na širem području Glavnog grada Podgorice. Jedna od značajnih dimenzija ovog Projekta, svakako je zaštita režima podzemnih voda zetske ravnice, a samim tim očuvanje postojećih vodoizvorišta na teritoriji Glavnog grada i smanjenje rizika od njihovog zagadjenja, obzirom da je položaj vodoizvorišta, u procesu širenja grada, u velikoj mjeri narušen nelegalnim objektima. Značajna posljedica ovog Projekta treba da bude uklanjanje septičkih jama kod velikog broja stanovnika koji će u budućnosti biti priključeni na mrežu fekalnih kolektora, što će u mnogome imati direktan uticaj na zdravlje stanovnika i kvalitativni ambijent uslova života na definisanom području. Realizacija istog će direktno uticati na smanjenje zagađenja voda rijeke Morače. Kvalitet obrađenih voda će direktno uticati na prečišćavanje podzemnih voda zetske ravnice – kvalitet voda će biti A1 (tehnička voda).

Projekat podrazumijeva izgradnju novog PPOV-a sa kompletnim tretmanom kanalizacionog mulja, krajnjeg kapaciteta 235.000 ekvivalentnih stanovnika i smješten je neposredno uz Kombinat aluminijuma Podgorica. Navedena lokacija potvrđena je i svim planskim dokumentima, Prostorno urbanističkim planom Podgorice iz 2014. godine i DUP-om „Industrijska zona – Kombinat aluminijuma Podgorica“ iz 2008. godine. Prostorno planska dokumentacija „Industrijska zona – Kombinat aluminijuma Podgorica“ u Podgorici, dodatno je definisala lokaciju budućeg Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda koja nije opterećena imovinsko-pravnim odnosima.

Krajem 2016. godine završene su dvije studije: **Studija izvodljivosti za izgradnju Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i proširenje kanalizacione mreže i Studija predizvodljivosti za izgradnju postrojenja za spaljivanje kanalizacionog mulja u Podgorici**. Ovi dokumenti predstavljaju osnov za sastavljanje tenderske dokumentacije, a istim su definisane tri faze razvoja kanalizacionog sistema Glavnog grada Podgorice i dato najsavremenije tehnološko rješenje tretmana kanalizacionog mulja sa predloženim najrigoroznijim standardima koji su primijenjeni u visokorazvijenim zemljama EU.

Predloženi tehnološki proces u Podgorici je rezultat rada ne samo obrađivača pomenutih Studija, već je u njegovom definisanju učestvovao veliki broj eminentnih stručnjaka iz ove oblasti. Predviđeni Projekat u tehnološkom smislu predstavlja zatvoreni sistem u kojem je predviđen puni tretman prečišćavanja otpadnih voda, kanalizacionog mulja i ostatka kanalizacionog mulja kroz proces inseneracije. Osim Postrojenja biće izgrađena primarna kolektorska mreža sa mostovskim prelazom preko rijeke Morače u dužini od oko 7 km i oko 13 km sekundarne kanalizacione mreže na teritoriji Glavnog grada.

Same Studije sa dodatnom dokumentacijom sadrže tehničko-finansijske podatke, koji će biti sastavni dio tenderskog dokumenta i koji po preporuci finansijera Studije (KfW Banke), mogu biti samo interno upotrijebljeni sa ciljem dobijanja što povoljnije ponude od strane potencijalnih izvođača. Ovo je osnovni razlog zbog čega Studije izvodljivosti u ovom trenutku ne mogu integralno da bude dostupne široj javnosti, jer dostupnost ovakvih dokumenata može da izazove ozbiljne implikacije na sam proces izbora potencijalnog izvođača. Dostupnost studija u integralnoj formi biće prezentovana široj javnosti u trenutku kada odabrani konsultant za implementaciju projekta potvrdi tehničke i finansijske parametre definisane Studijama bez bilo kakve bojazni po budići javni poziv za izbor izvođača.

„Vodovod i kanalizacija“ d.o.o zajedno sa Glavnim gradom, Ministarstvom održivog razvoja i turizma i Ministarstvom finansija intezivno su radili na obezbjeđivanju finansijskih sredstava za realizaciju ovog značajnog Projekta. Nacionalna investiciona komisija Vlade Crne Gore ovaj projekat je rangirala kao prioritetni državni projekat iz oblasti zaštite životne sredine, čime su stvoreni preduslovi za uspješno finansiranje.

Ukupni troškovi Projekta se procjenjuju na oko 50 miliona eura. Dana 22. septembra 2017. godine, između KfW-a i Ministarstva finansija Vlade Crne Gore potpisana su dva ugovora o kreditu, i to jedan na iznos od 30 miliona eura, a drugi na iznos od 5 miliona eura. Vlada Crne Gore je dala garanciju za vraćanje ovih sredstava.

KFW banka je u prethodnom periodu obezbijedila i donaciju, odnosno oko 200.000,00 € za izradu Studije izvodljivosti za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i proširenje kanalizacione mreže i 85.000,00 € za izradu Studije predizvodljivosti za izgradnju postrojenja za spaljivanje kanalizacionog mulja u Podgorici. Ovi dokumenti završeni su krajem 2016. godine.

Investicioni Okvir za zapadni Balkan (WBIF) je dao doprinos putem bespovratnih sredstava u iznosu od 1,15 miliona eura za tehničku podršku (nadzor za izgradnju) obezbijeđenih u 2016. godini, a takođe 22. septembra 2017. godine potpisan je i grant u iznosu od 9 miliona eura za realizaciju investicionih aktivnosti. Sredstva granta u ovom iznosu (ukupno 10,15 miliona eura) su obezbijeđena zahvaljujući kvalitetnim aplikacijama od strane „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o i Glavnog grada Podgorica.

Ukoliko se ukaže potreba za obezbjeđenjem nedostajućih finansijskih sredstava za realizaciju Projekta, ista će biti obezbijeđena iz Budžeta Glavnog grada Podgorica.

Kako su završene pretpripremne aktivnosti na realizaciji projekta i obezbijeđena finansijska sredstva, prešlo se u narednu fazu koja podrazumijeva konkretne aktivnosti. Formirana je Implementaciona jedinica za sprovođenje projekta „Sakupljanje i prečišćavanje otpadnih voda u Podgorici“, koja koordiniše projektnim aktivnostima.

U prvoj polovini 2018. godine biće poznat Konsultant za implementaciju Projekta „Sakupljanje i prečišćavanje otpadnih voda u Podgorici“.

Nakon potvrde tehničkih i finansijskih parametara definisanih studijama, od strane izabranog konsultanta, završiće se tenderska dokumentacija i raspisivanje međunarodnog tendera.

Fizibiliti studija definisala je tri faze razvoja kanalizacionog sistema Glavnog grada Podgorice.

U prvoj fazi planira se da Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda bude realizovano u kapacitetu do 190.000 ekvivalent stanovnika, obzirom na procenat trenutne priključenosti stanovnika Glavnog grada Podgorice (110.000 ES), uz ostavljanje svih prostornih kapaciteta za buduće kompletiranje krajnjeg kapaciteta postrojenja za 235.000 ekvivalent stanovnika. Takođe, osim PPOV planirano je da bude izveden i dio primarne kanalizacione mreže, tj. glavni fekalni kolektor DN 1.200 mm sa mostovskim prelazom preko rijeke Morače, u dužini od 4,5 km, koji bi povezivao staro i novo PPOV-a.

U ovoj fazi je planirana i realizacija još dva manja kolektora DN 1000mm i DN 800mm u dužini od 2,3 km sa lijeve strane Morače, u cilju funkcionalnog povezivanja stare mreže i novog glavnog kolektora fekalne kanalizacije. Takođe njom je obuhvaćeno i djelimično širenje sekundarne mreže u dužini od 12,8 km i priključenje domaćinstava na sistem kanalizacione mreže

Projekat izgradnje kolektorske mreže fekalne kanalizacije na području Glavnog grada Podgorice – sastoji se od dvije faze (II i III faza)

II faza - se sastoji od dvije nezavisne podfaze.

Prva pod-faza odnosi se na proširenja postojeće sekundarne mreže u centralnom dijelu Podgorice, kao i u perifernim područjima sjeverno, istočno i južno od trenutnog kanalizacionog sliva. Proširenje kanalizacione mreže u ovim područjima takođe se smatra prioritetom u smislu neophodne zaštite resursa za snabdijevanje vodom a naročito bunara u Zagoriču i Čemovskom polju koji se nalaze u gradskoj zoni Podgorice.

Druga pod-faza obuhvata izgradnju kanalizacionog sistema na desnoj obali rijeke Morače na području Donje Gorice i dijelu Donjih Kokota. Obuhvata izgradnju nizvodne dionice **Kanala 1**, **Kanal 15** za prelazak preko rijeke Morače, do lokacije novog PPOV, i kolektore **Kanal 3**, **7**, **8**, **17** i **18**.

Ukupna dužina planiranih glavnih kolektora u okviru ove pod-faze je 10,8 km, sa prečnicima koji se kreću od DN 300 do DN 800. Granice kanalizacionog sliva definsane su prema glavnom urbanističkom planskom dokumentu (PUP). Osnovne karakteristike glavnih kolektora su:

Kanal 1: prečnici DN 500 i DN 800 mm, ukupne dužine od približno 7,2 km je glavni kolektor koji odvodi otpadne vode iz kanalizacionih zona proširenja na desnoj obali rijeke Morače.

Kanal 3: prečnici DN 300 i DN 500 mm, ukupne dužine od približno 3 km biće centralni kolektor za područje Donje Gorice. U gornjoj dionici, ovaj kolektor služiće i kao recipijent za dio slivnog područja naselja Gornja Gorica. Nizvodna dionica izgradiće se u okviru koridora planiranog Cetinjskog puta.

Kanal 7: prečnici DN 300 i DN 400 mm, ukupne dužine od približno 2,25 km odvođiće otpadne vode sa područja Donje Gorice, u koridoru između Cetinjskog puta i rijeke Morače.

Kanal 8 : prečnika DN 400, L =1,11 km, planiraju se za sakupljanje otpadnih voda iz dijelova naselja Gornja Gorica i planiranog naselja saglasno DUP-u "Radoje Dakic". Posljednja dionica Kanala 9 prolaziće kroz naselje Kruševac i biće priključena na budući kolektor na mostu.

Kanal 17: prečnici DN 250 i DN 400 mm, L =1,3 km duž Lješkopoljske ulice za sakupljanje otpadnih voda iz dijela naselja Donja Gorica.

Kanal 18: prečnik DN 400 mm, L =630 m biće recipijent za kolektor Kanal 17 i služiće kao transfer vod do Kanala 1.

Kanal 15: prečnik DN 800 mm, L =480 m predstavljaće nastavak Kanala 1 i transfer kolektora ispod korita rijeke Morače do lokacije budućeg PPOV.

III Faza - Ovom fazom trebalo bi da se dovrši proces razvoja kanalizacionog sistema Podgorice i ona je podijeljena na dvije podfaze.

Prva pod-faza sastoji se od razvoja kanalizacionog sistema u zapadnim i sjeverozapadnim djelovima grada. Obuhvatiće izgradnju preostale uzvodne dionice kolektora **Kanal 1** i kolektora **Kanal 2, 5, 6 i 10**. Ukupna dužina planiranih glavnih kolektora u okviru ove pod-faze iznosi 13 km, prečnika od DN 300 do DN 800.

Granice sliva se definišu saglasno glavnom urbanističko-planskom dokumentu (PUP). Osnovne karakteristike glavnih kolektora su sljedeće:

Kanal 2: prečnika DN 300, DN 500 i DN 700 mm, ukupne dužine od približno 3,9 km. U svojoj gornjoj dionici, kolektor će odvoditi otpadne vode sa područja Donjih i Gornjih Vranića i dijela naselja Tološi. Ovaj kolektor služiće i za planirano naselje Sadine (veliko stambeno naselje), kao i za dio naselja Gornja Gorica. Na prelasku preko Nikšićkog puta ovaj kolektor trebalo bi da sakuplja i otpadne vode iz naselja Tološi 1 i 2 i Gornja Gorica. Ovaj kolektor biće priključen na glavni kolektor Kanal 1.

Kanal 5: prečnik DN 400, ukupne dužine od približno 2,1 km. Kolektor se planira trasom duž Partizanskog puta, između planiranih naselja Sadine i Tološi i priključuje se na Kanal 2.

Kanal 6: prečnik DN 400, ukupne dužine od približno 1,2 km. Ovaj kolektor biće centralni kolektor za naselje Tološi i priključivaće se na Kanal 5.

Kanal 10: prečnik DN 300, ukupne dužine od približno 960 m. Trasa ovog kolektora protezaće se duž Nikšićkog puta i sakupljaće otpadne vode sa većih područja naselja Gornja Gorica.

Druga pod-faza odnosi se na proširenje sekundarne mreže u jugoistočnom i istočnom dijelu grada. Planirana proširenja trebalo bi da prate urbanistički razvoj u područjima Podgorica, odnosno duž lijeve strane magistralnog puta Podgorica - Bar.

Izgradnja sekundarne kolektorske mreže fekalne kanalizacije na području Glavnog grada Podgorice

Cilj Projekta izgradnje sekundarne kolektorske mreže fekalne kanalizacije na području Glavnog grada Podgorice je širenje kanalizacione mreže i njena potpuna valorizacija priključenjem krajnjih korisnika, kako bi se isključio iz upotrebe što veći broj septičkih jama, što za posljedicu treba da ima sprečavanje zagađenja podzemnih voda.

Realizovanim radovima u 2014. godini, u dužini 17-20 km, pokriven je veći dio saobraćajnica u naseljima gdje su već izgrađeni primarni kolektori i to: Zagorič, Masline, Murtovina, Stara Zlatica, Vrela Ribnička, Konik, Drač i dr, u vrijednosti od oko 2,4 mil eura. Sa izgradnjom sekundarne kanalizacione mreže nastavilo se i u 2015 i 2016. godini za pojedine preostale ulice u naseljima na teritoriji Glavnog grada. Sredstva za finansiranje su obezbijeđena iz Budžeta Glavnog grada i „ViK“ d.o.o. Podgorica u iznosu od oko 1,1 €.

U 2017. godini nastavilo se takođe sa izgradnjom kanalizacione mreže, prvenstveno sekundarnih kolektora, radi priključenja što većeg broja korisnika. Završeni su radovi u ulicama Luke Boljevića, III Sandžačke, Vuka Mandušića, Geteove, Slavonske, Danilovgradske, Hercegnovske, Andrijevičke i Dragoljuba Milačića, u vrijednosti od oko 242.000,00 eura.

Raspisan je javni poziv za odabir izvođača radova na izgradnji fekalne kanalizacije u dužini od oko 8 km (preko 25 ulica), za neselja Zagorič, Zlatica, Momišići, Konik 2, Vrela ribnička, Masline, Murtovina, Gornja Gorica. Otpočeli su radovi krajem 2017. godine, a završetak istih je planiran za prvu polovinu naredne godine.

Ugovorena vrijednost radova iznosi **1.067.077,18 €** i ovi radovi predstavljaju uvod u početak realizacije velikog projekta – Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, a istim se rješavaju primarne potrebe građana kroz priključenje na fekalnu kanalizaciju.

3.4 Atmosferska kanalizacija

Društvo je zaduženo za održavanje ulične mreže i kolektora atmosferske kanalizacije. Prema procjenama, dužina atmosferske kanalizacije je oko 150 km.

Do sada je snimljeno i katastarski odradjeno 138.340 m mreže atmosferske kanalizacije, 6.322 slivnika i 674 šahtova atmosferske kanalizacije, od čega je u izvještajnom periodu katastarski obrađeno 5.672 m, 234 slivnika i 19 šahtova atmosferske kanalizacije.

Održavanje atmosferske kanalizacije

DOO "Vodovod i kanalizacija" Podgorica specijalizovanim vozilima vrši održavanje sistema atmosferske kanalizacije. Ovo Društvo dobilo je na održavanje, tokom 2003. godine sistem atmosferske kanalizacije, i u skladu sa tim vrši se redovno ispiranje i otčepljavanje atmosferskih kolektora, kao i njihova registracija kroz katastar instalacija.

Tabela br.10: Aktivnosti na tekućem održavanju atmosferske mreže u 2017. god.

R.b.	Opis pozicije	Jed.mj	Ostvareno
1.	Ispiranje, otčepljenje i pročišćavanje postojeće atmosferske kanalizacije pomoću visokopritisne autocistijerne	m	8.795
2.	Ručno čišćenje slivničkih šahtova na kanalizacionoj primarnoj i sekundarnoj mreži sa odvozom materijala na deponiju	kom.	873
3.	Rekonstrukcija i otklanjanje kvarova na mreži i objektima mreže	kom.	60
4.	Geodetsko snimanje identifikovane trase primarne i sekundarne atmosferske kanalizacione mreže i objekata na njoj	m	5.672
5.	Pročišćavanje i crpljenje akumulirane kišnice sa saobraćajnice i iz postojeće atmosferske kanalizacije pomoću fekalne autocistijerne	ture	17

4. DOPUNSKA DJELATNOST DRUŠTVA

U izvještajnom period, Društvo je u saradnji sa Agencijom za izgradnju i razvoj Podgorice, za potrebe realizacije više značajnih projekata vezano za vodovodnu i kanalizacionu infrastrukturu, uradilo sledeću projektnu dokumentaciju:

1. Glavni projekat fekalne kanalizacije za Kučku ulicu i dio ulice Vlada Martinovića u zahvatu DUP-a "Drač";
2. Glavni projekat vodosnabdijevanja sela u Bratonožićima – I faza;
3. Glavni projekat fekalne kanalizacije za stambene objekte od broja 26 do broja 72 u ullici Vaka Đurovića u zahvatu DUP-a "Nova Varoš 2";
4. Glavni projekat atmosferske kanalizacije za dva bočna kraka Dalmatinske ulice u zahvatu DUP-a "Momišići B";
5. Projekat atmosferske kanalizacije za prilaznu saobraćajnicu pored katoličke crkve u zahvatu DUP-a "Konik – Sanacioni plan";
6. Glavni projekat izmještanja cjevovoda LG350 u dijelu Belvederske ulice – Prijestonica Cetinje;
7. Projekat rekonstrukcije vodovoda ACC Ø300 na mostu Žrtava 5. maja 1944. u ulici "Bratstva i jedinstva";
8. Glavni projekat fekalne kanalizacije u priključnoj ulici Rista Dragičevića u zahvatu DUP-a "Stambena zajednica 6 - Kruševac", izmjene i dopune;
9. Glavni projekat vodosnabdijevanja naselja Karuč, opština Cetinje;
10. Glavni projekat fekalne kanalizacije za dio Slavonske, Danilovgradsku, Hercegovsku, Andrijevičku ulicu i ul. Dragoljuba Milačićau zahvatu DUP-a "Zagorič 2";
11. Glavni projekat fekalne kanalizacije za ul. Ludvika Kube i dio ul. Iva Andrića u zahvatu DUP-a "Zagorič 2";
12. Glavni projekat rezervoara u selu Skorać i sekundarne mreže u Hotima, opština u okviru Glavnog grada – Tuzi;
13. Glavni projekat fekalne kanalizacije u Kosovskoj ulici, zahvatu DUP-a "Konik – Vrela ribnička";
14. Glavni projekat rekonstrukcije sekundarne vodovodne mreže u naselju Mahala - Golubovci;
15. Glavni projekat vodovoda PEVG DN 110 u dijelu Dječije ulice i inerne ulice koja spaja Bulevar revolucije i Dječiju ulicu u zahvatu DUP-a "Spomen park Kruševac" – izmjene i dopune;
16. Projekat fekalne kanalizacije za bočni krak Primorske ulice u naselju Zlatica u Podgorici;
17. Glavni projekat fekalne kanalizacije za Geteovu ulicu u zahvatu DUP-a "Zlatica B";
18. Glavni prijekat rekonstrukcije sekundarne vodovodne mreže u naselju Karabuško polje, opština u okviru Glavnog grada – Tuzi;
19. Glavni projekat vodsnaabdijevanja naselja Kakaricka gora (zapadni dio), prva faza - rekonstrukcija postojeće mreže;

20. Projekat fekalne kanalizacije za Dukljansku ulicu u zahvatu DUP-a "Zlatica" u Podgorici;
21. Glavni projekat rekonstrukcije i izgradnje vodovoda za naselje Obala Morače-Stara Zlatica u zahvatu DUP-a "Zlatica B";
22. Glavni projekat vodovoda u ulici koja se priključuje na Vojvođansku u zahvatu DUP-a "Gornja Gorica 1";
23. Glavni projekat vodosnabdijevanja sela Gornji Ceklin – Prijestonica Cetinje;
24. Glavni projekat vodosnabdijevanja dijela donjih Bratonožića;
25. Glavni projekat vodovoda i fekalne kanalizacije za Brskutsku ulicu u naselju Zagorič;
26. Glavni projekat vodovoda za selo Pometenici – Opština Žabljak;
27. Glavni projekat vodovoda za selo Zminica – Opština Žabljak;
28. Glavni projekat izmještanja fekalne kanalizacije u Studentskoj ulici u zahvatu DUP-a "Gornja Gorica - drugi dio zone B";
29. Glavni projekat priključenja sporedne ulice u RO4254 fekalnog kolektora u Dalmatinskoj ulici u zahvatu DUP-a "Momišići B";
30. Glavni projekat fekalne kanalizacije u dijelu Radničke ulice u zahvatu DUP-a "Gornja Gorica 2 zona B";
31. Glavni projekat odvođenja atmosferskih voda sa parkinga u ulici Vasa Raičković, na kat.parc.1219 KO Podgorica I;
32. Glavni projekat kolektora fekalne kanalizacije za nastavak ulica: Trifuna Đukića, Lutovačkih barjaktara i Bratonožićku ulicu u zahvatu DUP-a "Zagorič 3 i 4";
33. Glavni projekat snabdijevanja naselja Rijeka Crnojevića tehničkom vodom – I faza;
34. Glavni projekat vodovoda za naselje Kupusci u Kučima;
35. Glavni projekat fekalne kanalizacije za Durmitorsku ulicu i ulicu 8 jula u zahvatu DUP-a "Prvoborac";
36. Glavni projekat vodosnabdijevanja zaseoka Gole strane, Ravni laz, dio Donjih Crnaca i povezivanje vodoizvorišta Studeno sa rezervoarom Iverak u Piperima;
37. Glavni projekat fekalne kanalizacije u Ulici Ćazima Lekića u zahvatu DUP-a "Konik – Vrela Ribnička";
38. Glavni projekat priključenja bočnog kraka Orjenske ulice na fekalnu kanalizaciju u RO5495 u zahvatu DUP-a "Murtovina - Zlatica";
39. Tehničko rješenje odvođenja atmosferskih voda sa pješačke staze u bloku 5.

U toku je izrada sledeće projektne dokumentacije:

1. Projekat cjevovoda Mareza - Novi rezervoar;
2. Projekat pumpne stanice za drugu visinsku zonu u naselju Omerbožovići;
3. Glavni projekat vodosnabdijevanja naselja Stanjevića rupa i Gradina u Piperima;
4. Glavni projekat rekonstrukcije vodovoda u dijelu Ulice 8. Marta;
5. Glavni projekat fekalne kanalizacije u dijelu Ulice Luke Boljevića;
6. Glavni projekat fekalne kanalizacije za Ulicu Vasa Bračanova.

U sledećoj tabeli prikazane su ostale dopunske djelatnosti ovog Društva.

Tabela br.11: Aktivnosti na pružanju ostalih dopunskih usluga

R.b.	Opis	Broj izvršenih predmeta	Vrijednost €
1.	Vodovodni priključci	1.328	980.141,06
2.	Tehnički uslovi priklj. na vodovod i kanalizaciju	677	-
3.	Tehnički uslovi priključenja na fekalnu kanalizaciju	275	222.854,65
4.	Saglasnost na projektnu dokumentaciju	335	-
5.	Upis nelegalnih potrošača – fizička lica	416	89.536,14
6.	Katastar instalacija	9	765,37
7.	Projektovanje	1	450,00
8.	Ostale usluge (bespravno utrošena voda)	5	5.441,87
	Ukupno	3.044	1.299.189,09

Ekipa za detekciju kvarova je u periodu od 1.01. - 31.12.2017. godine, locirala 146 kvarova, od toga za fizička lica 82 kvara i za pravna lica 64.

U izveštajnom periodu, izvršena je zamjena 1.789 vodomjera (300 vodomjera sektor pravnih lica i 1.489 vodomjera sektor fizičkih lica), kao i zamjena: 2.247 komada ventila, 1.661 komada holendera i 2.157 komada gumica. Ugrađeno je 1.068 magnetnih ventila (potrošačima iz kategorije domaćinstva – kolektivno stanovanje). Takođe je ugrađeno 18 internih vodomjera u stambenom sektoru, 5 baylan vodomjera (4 sektor pravnih lica i 1 sektor fizičkih lica).

Akcija revidencije priključenja potrošača na fekalnu kanalizaciju

Akcija revidencije priključenja potrošača na fekalnu kanalizaciju otpočela je početkom 2017. godine. Cilj same kontrole je bio da se, uvidom u stanje kanalizacionih šaftova potrošača, koji u bazi potrošača ovog Društva nijesu bili evidentirani kao priključeni na kanalizaciju, utvrdi da li stvarno jesu ili nijesu priključeni i da li postoje uslovi za priključenje na istu.

Sama procedura pripreme kontrole terena obuhvatala je:

- Pripremu situacije šireg područja koje se kontroliše sa google podlogom;
- Priprema detaljnije situacije sa pojedinačnim ulicama;
- Priprema podataka o registrovanim potrošačima za svaku ulicu pojedinačno;
- Formiranje ekipa za terenski rad ;
- Svakodnevno ažuriranje podataka za svaku ulicu pojedinačno;
- Praćenje dinamike izvršene kontrole, kako bi se blagovremeno pripremile situacije za sljedeće područje;
- Provjera da li su evidentirani potrošači priključeni legalno ili nelegalno;
- Slanje opomena pred isključenja sa vodovodne mreže i fekalne kanalizacije i predračuna za nelegalno priključenje;
- Slanje obavještenja o obavezi priključenja na fekalnu kanalizaciju potrošačima za koje je kontrolom utvrđeno da imaju uslova za priključenja na fekalnu kanalizaciju, a shodno Zakonu o upravljanju komunalnim otpadnim vodama («Sl. List CG» br. 2/17);
- Nakon dostavljanja opomena, stavljanje predmeta u proceduru kod nadležnih službi u Društvu;
- Redovno ažuriranje podataka o urađenom i prikaz prihoda od usluge odvođenja fekalne kanalizacije za potrošače čiji su kanalizacioni priključci prijavljeni u ovoj akciji revidencije.

Sektor domaćinstva:

Dužina snimljene kanalizacione mreže Podgorice u kojoj dominira sektor domaćinstva – privatne kuće iznosi oko 105.800 m. Do sada je izvršena kontrola kanalizacionih priključaka individualnih objekata za više od 98% mreže, a u toku je revidencija za preostalih oko 1.900 m na području Stare Varoši.

Kontrola je obišla 5.030 potrošača, od čega je izvršena obrada za 4.290 potrošača koji imaju uslova za priključenje na već izgrađenu uličnu kanalizaciju i ustanovljeno je da je 2.288 priključeno na kanalizaciju (53,3%), a 2.002 potrošača nijesu (46,7%). Potrošačima koji nijesu priključeni dostavljeno je obavještenje o obavezi da se priključe.

Od 2.288 priključenih potrošača, 1.608 ih je priključeno legalno, nakon dobijenih tehničkih uslova priključenja, a 680 nelegalno. Od ukupnog broja legalnih potrošača, 177 je prijavljeno u ovoj akciji.

Od ukupnog broja ustanovljenih nelegalnih potrošača u ovoj akciji, poslata im je opomena, a 503 su već prijavljeni kao korisnici kanalizacije, dok je u toku obrada podataka za ostale i provjera za dio koji je uložio reklamacije.

Procjenjuje se da je ukupan prihod od obračunate usluge odvođenja fekalne kanalizacije za sada prijavljenih 680 korisnika, oko 3.200 € mjesečno.

Stambeni sektor:

Dužina kanalizacione mreže Podgorice u kojoj dominira stambeni sektor iznosi oko 86.000 m. Akcija revidencije je izvršena za 100 % potrošača iz stambenog sektora koji prema podacima u bazi podataka Društva nijesu bili priključeni na kanalizaciju.

Kontrola je obišla 2.181 potrošača, od čega 1.059 potrošača nijesu priključeni, a 1.122 potrošača su priključena i prijavljena u ovoj akciji. Procjenjuje se da je ukupni mjesečni prihod od obračunate usluge odvođenja fekalne kanalizacije oko 4.000 eura.

5. PROBLEMATIKA SEOSKIH VODOVODA

Društvo u kontinuitetu preduzima aktivnosti na poboljšanju tehničkih parametara svih seoskih vodovoda na području Glavnog grada. To podrazumijeva rekonstrukciju postojećih kapaciteta i optimizaciju kompletnih vodovodnih sistema, sa posebnom pažnjom na sanitarni aspekt tj. kvalitet vode. Takođe, u narednom periodu radiće se na eventualnom proširenju pojedinih djelova sistema.

U toku 2017. godine izvodile su se značajne aktivnosti na izgradnji hidrotehničke infrastrukture na seoskom i ruralnom području Glavnog grada Podgorice:

- U sjeveroistočnom i istočnom dijelu naselja Kakaricka gora izvođeni su radovi na izgradnji i proširenju vodovodne mreže u vrijednost 156.998,41 €. Takođe, završena je i prva faza radova na rekonstrukciji postojeće vodovodne mreže u zapadnom dijelu naselja Kakaricka gora, čija vrijednost je iznosila 60.845,53 € uzimajući u obzir dodatne radove koje će izvoditi „ViK“ Podgorica.
- Završeni su aktivnosti na izgradnji vodovodnog sistema u Bratonožićima – I faza čija vrijednosti je iznosila 139.728,28 €. Radovi su se odnosili na izgradnji cjevovoda u selima Pelev brijeg, Kiseljica, Vilac, Preljubovica i Zmijinac, kao i izgradnja rezervoara u selu Kiseljica..
- Izvođeni su radovi na izgradnji vodovodnog sistema u selima Spinja i Skorać u vrijednosti od 44.231,55 €. Vodovod ulaže permanentne napore da se na brdskom području Malesije stvore što bolji uslovi za život stanovništva.
- Nabavljene su i ugrađene pumpe na pumpnoj stanici Farmaci (Lješanski vodovod) i na p.s „Vučji studenac“ i p.s „Kuk“ (Komanski vodovod). Nakon završenih aktivnosti, koji su se odnosili na ispitivanje, klipovanje, čišćenje i testiranje bunara B1 u Farmacima za Lješanski vodovod, gdje je utvrđena njegova izdašnost (8 l/s), izvađena je stara i stavljena nova optimalna pumpa, čime će se značajno uštedjeti na potrošnji električne energije.
- Društvo je do kraja 2017. godine po osnovu preuzetog duga za utrošenu električnu energiju za seoske vodovode, isplatilo 76.530,80 €. Napominjemo, ukupna vrijednost preuzetog duga po ovom osnovu iznosi 229.592,41€.

Pored ovih aktivnosti u toku 2017. godine, izvođeni su i radovi na proširenju i unapređenju vodosnabdijevanja u Komanima, Piperima, Kučima, Lijevoj Rijeci i dr. u vrijednosti 118.456,33 €.

Za naredni period Društvo je planiralo izgradnju vodovodnih sistema na području Smokovca, Beri (III faza), Bratonožića (II faza), Lješanska Nahija, Koća, Pipera (Gole strane).

Nakon preuzimanja seoskih vodovoda, Društvo se i dalje susreće sa problemima koje smo navodili u prethodnim izvještajima, a koji su vezani za dio vodovodnih sistema koji su urađeni u ranijem periodu i kod kojih je u velikoj mjeri prisutna dotrajalost opreme. Kao primjer možemo navesti činjenicu da mnogi sistemi u seoskim vodovodima nemaju sigurno kaptirana izvorišta čime je ugrožena njihova bezbjednost, a samim tim i kvalitet vode za piće kojom se snabdijeva stanovništvo. Svjesni primarne potrebe stanovništva sa ovog područja, smatramo da vodovodi prvenstveno moraju biti dovedeni u tehnički ispravno stanje. Stoga, pomenute aktivnosti Društva su usmjerene na revitalizaciji postojeće infrastrukture na seoskom području.

Problemi koji su ustanovljeni i koje je neophodno riješiti su sledeći:

- postoji validna dokumentacija samo za pojedine sisteme;
- moraju se uraditi kompletni katastri vodovodnih instalacija i elektro instalacija;
- obzirom na godine izgradnje predmetnih cjevovoda pretpostaka je da je većina izgrađena od azbest cementnih cijevi, koje su ugrađene prije 30 i više godina, zbog čega će se pojedine dionice ili čak i cijeli cjevovodi morati zamijeniti novim;
- na osnovu izvršenog snimanja postojećih crpnih stanica i kaptaža potrebno je donijeti zaključke o rekonstrukciji vodnih objekata, zamjeni pumpnih agregata, motora, elektronike i automatike;
- atesti o radnim i zaštitnim uzemljenjima, ugrađenim materijalima i sl.;
- dokumentacija o tehničkom prijemu objekata i upotrebne dozvole,
- dokumentacija o ugrađenoj elektronici, automatici, motorima i crpnim agregatima.

Društvo će i u narednom periodu nastaviti se sa intezivnim aktivnostima na ovom području, a u budućem periodu se očekuje i značajna pomoć Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja u realizaciji navedenih aktivnosti.

6. PREGLED INVESTICIONIH AKTIVNOSTI

U toku 2017. godine Društvo je uspjelo da realizuje značajne investicije. Od realizovanih investicija izdvajamo sledeće:

- U toku 2017. godine preduzete su značajne aktivnosti na teritoriji opštine u okviru Glavnog grada - Golubovci. Radovi su se odnosili na:
 - 1) Izgradnji vodovoda u naselju Bijelo Polje u vrijednosti 60.886,76 €;
 - 2) Radova na izradi nove i rekonstrukciji postojeće vodovodne mreže u naselju Mahala i Goričani čija je vrijednost iznosila 139.080,72 €.
- Aktivnosti u 2017. godini na teritoriji opštine u okviru Glavnog grada – Tuzi, su se odnosile na:
 - 1) Na izgradnju vodovodnog sistema u selima Spinja i Skorać u vrijednosti od 44.231,55 €.
 - 2) Za naselje Karabuško polje, izvođeni su radovi na adaptaciji vodovodne mreže i normalizaciji vodosnabdijevanja za stanovnike ovog područja. Vrijednost radova iznosila je 275.859,63 €, a finansirani su iz Budžeta Glavnog grada;
 - 3) Na izgradnju vodovoda u naselju Omerbožovići – II visinska zona u vrijednosti 21.905,21 €;
 - 4) Rekonstrukciju sekundarne vodovodne mreže i prespajanje potrošača na cjelokupnoj teritoriji opštine u okviru Glavnog grada – Tuzi, u vrijednosti 44.692,39€;
 - 5) Na izvođenju instalaterskih radova i izgradnju novih cjevovoda u naselju Šipčanik - Tuzi sa izmiještanjem postojećih vodomjera u novoizgrađene šahtove, koji se nalaze na javnoj površini, u vrijednosti 43.901,87€.
- U toku 2017. godine nastavilo se sa izgradnjom sekundarne kanalizacione mreže u naseljima Zagorič, Zlatica, Drač i dr. To jest u djelovima Grada gdje postoje primarni kolektori. Ukupna vrijednost izvedenih radova iznosila je 241.626,17€.
- U izvještajnom periodu izvođene su aktivnosti na rekonstrukciji i unapređenju vodosnabdijevanja na teritoriji Glavnog grada, koje su se odnosile na zamjenu cjevovoda, prespajanje potrošača i dr.

Investicione aktivnosti realizovane u 2017. godini

Tabela br.12

R.br.	Naziv	Izvođač radova	Broj ugovora	Ugovorena vrijednost investicije	Realizovano u ranijem periodu	Realizovano u 2017. godini	Ostaje za realizaciju	Finansijer
I	RADOVI NA IZGRADNJI I UNAPREĐENJU VODOSNABDIJEVANJA NA TERITORIJI GLAVNOG GRADA							
1	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji cjevovoda PEVG DN63mmu naselju Donja Gorica	"ViK" d.o.o. Podgorica	9352 od 06.04.2017.	1.139,60		1.139,60	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
2	Izvođenje instalaterskih radova na izmještanju vodovodnog priključka u naselju Donja Gorica	"ViK" d.o.o. Podgorica	9355 od 06.04.2017.	663,60		663,60	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
3	Izvođenje radova na izradi vodovodne mreže u Ulici Vladike Ruvina Boljevića u naselju Donja Gorica	"ViK" d.o.o. Podgorica	18947 od 06.07.2017.	2.664,44		2.664,44	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
4	Izvođenje instalaterskih radova na rekonstrukciji vodovodnog čvora na cjevovodu SC fi 200mm u naselju Dahna	ViK d.o.o. Podgorica	21261 od 16.08.2017.	3.346,65		3.346,65	0,00	ViK d.o.o. Podgorica
5	Izvođenje radova na izradi cjevovoda PEVG DN 63mm u Ulici Rusa Radulovića	"ViK" d.o.o. Podgorica	18948 od 06.07.2017.	1.188,72		1.188,72	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
6	Izvođenje radova na izmještanju cjevovoda SC fi 100mmu Ulici Đulje Jovanova	"ViK" d.o.o. Podgorica	20876 od 09.08.2017.	3.880,75		3.880,75	0,00	ViK d.o.o. Podgorica
7	Izvođenje instalaterskih radova na izradi cjevovoda PEVG DN 25mm u naselju Zlatica	"ViK" d.o.o. Podgorica	18946 od 06.07.2017.	280,00		280,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
8	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji cjevovoda PEVG DN63mmu naselju Doljani	"ViK" d.o.o. Podgorica	9356 od 06.04.2017.	407,00		407,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

9	Izvođenje instalaterskih radova na zamjeni cjevovoda SC fi 200 mm novim cjevovodom PEVG DN 225mm u Ul. VII omladinske brigade	"ViK" d.o.o. Podgorica	26040 od 13.10.2017.	5.805,04		5.805,04	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
10	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji cjevovoda PEVG DN63mmu naselju Dajbabe	"ViK" d.o.o. Podgorica	9368 od 06.04.2017.	692,52		692,52	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
11	Izvođenje radova na cjevovodu na UP br.7 zona A, u zahvatu DUP-a "Konik-Vrela Ribnička II	ViK d.o.o. Podgorica	23851 od 20.09.2017.	1.643,97		1.643,97	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
12	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji cjevovoda PEVG DN32mmu naselju Vrela ribnička	"ViK" d.o.o. Podgorica	9339 od 06.04.2017.	285,00		285,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
13	Izvođenje radova na izradi novih cjevovoda u ulici Koste Racina	"ViK" d.o.o. Podgorica	15970 od 02.06.2017.	11.645,66		11.645,66	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
14	Izvođenje instalaterskih radova na izradi cjevovoda PEVG 75mm u blizini Kampa II - naselje Konik	"ViK" d.o.o. Podgorica	15035 od 24.05.2017.	1.647,00		1.647,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
15	Izvođenje instalaterskih radova na izmiještanju vodomjera za potrošače u vodomjernom šahtu koji se nalazi na javnoj površini u ulici Ivana Gorana Kovačića	"ViK" d.o.o. Podgorica	15173 od 25.05.2017.	245,00		245,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
16	Izvođenje radova na rekonstrukciji transportnog cjevovoda ø 300 na mostu Bratstva i jedinstva	"ViK" d.o.o. Podgorica	31442 od 06.12.2017.	30.820,29		30.820,29	0,00	Budžet Glavnog grada
18	Nabavka i transport liveno-gvozdjenih poklopaca sa ramom za vodovodne šahtove (I faza) - naselje Vranići	"ViK" d.o.o. Podgorica	15174 od 25.05.2017.	1.290,30		1.290,30	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
19	Izvođenje radova na izradi prelaza preko potoka u zaštitnom reonu CS Mareza	"ViK" d.o.o. Podgorica	18944 od 06.07.2017.	769,76		769,76	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

20	Izgradnja vodovoda u naselju Park šuma Zagorič	"ViK" d.o.o. Podgorica	33405 od 28.12.2017.	71.539,26		71.539,26	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
	Ukupno I			139.954,56		139.954,56	0,00	
II	REKONSTRUKCIJA I IZGRADNJA VODOVODNE MREŽE U OPŠTINI U OKVIRU GLAVNOG GRADA - TUZI							
1	Izvođenje instalaterskih radova na cjevovodu PEVG DN 75mm sa formiranjem pet vodovodnih čvorova u naselju Kuće Rakića	"ViK" d.o.o. Podgorica	5242 od 09.03.2017.	3.813,20		3.813,20	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
2	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji cjevovoda PEVG DN63mm u naselju Omerbožovići II visinska zona	"ViK" d.o.o. Podgorica	7475 od 23.03.2017.	21.905,21		21.905,21	0,00	Budžet Glavnog grada
3	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji cjevovoda PEVG DN75mm u naselju Vladna - Tuzi	"ViK" d.o.o. Podgorica	9364 od 06.04.2017.	7.668,06		7.668,06	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
4	Izvođenje radova na ugradnji liveno-gvozdениh poklopaca na vodovodnim šahtovima u sklopu rekonstrukcije puta Tuzi - Vitoja	"ViK" d.o.o. Podgorica	9366 od 06.04.2017.	1.012,00		1.012,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
5	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji cjevovoda PEVG DN 32mm i PEVG DN 25mm u naselju Podhum - Tuzi	"ViK" d.o.o. Podgorica	9369 od 06.04.2017.	725,85		725,85	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
6	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji cjevovoda PEVG DN 32mm u naselju Dušići - Tuzi	"ViK" d.o.o. Podgorica	9338 od 06.04.2017.	342,00		342,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
7	Izvođenje instalaterskih radova za priključenje na vodovodnu mrežu na području Tuzi	"ViK" d.o.o. Podgorica	9351 od 06.04.2017.	601,00		601,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

8	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji cjevovoda PEVG DN 63mm u naselju Hoti - Tuzi	"ViK" d.o.o. Podgorica	9353 od 06.04.2017.	1.377,78		1.377,78	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
9	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji cjevovoda PEVG DN 75mm, PEVG 63mm I PEVG DN 32mm u naselju Dinoša	"ViK" d.o.o. Podgorica	9365 od 06.04.2017.	9.577,32		9.577,32	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
10	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji cjevovoda PEVG 63mm u naselju Vuksanlekići	"ViK" d.o.o. Podgorica	9354 od 06.04.2017.	1.758,65		1.758,65	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
11	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji novih cjevovoda u naselju Šipčanik - Tuzi sa izmiještanjem postojećih vodnjera u novoizgrađene šahtove, koji se nalaze na javnoj površini	"ViK" d.o.o. Podgorica	14554 od 17.05.2017.	43.901,87		43.901,87	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
12	Izvođenje instalaterskih radova na formiranju pet čvorova na novoizgrađenom cjevovodu PEVG DN 75mm u naselju Kuće Rakića	"ViK" d.o.o. Podgorica	14863 od 19.05.2017.	461,58		461,58	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
13	Izvođenje radova na izradi cjevovoda PEVG 63mm I PEVG 63mm u naselju Sukuruć - Tuzi	"ViK" d.o.o. Podgorica	14862 od 19.05.2017.	6.791,53		6.791,53	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
14	Izvođenje radova na izradi cjevovoda PEVG 90mm I PEVG 75mm u naselju Vladna - Tuzi	"ViK" d.o.o. Podgorica	15033 od 24.05.2017.	8.364,42		8.364,42	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
15	Adaptacija vodovodne mreže u naselju Karabuško polje	"ViK" d.o.o. Podgorica	21370 od 17.08.2017.	275.859,63		275.859,63	0,00	Budžet Glavnog grada

16	Izvođenje radova na izgradnji vodovodnog sistema u selima Spinja i Skorać, opština u okviru Glavnog grada - Tuzi	"ViK" d.o.o. Podgorica	26179 od 16.10.2017.	44.231,55		44.231,55	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica Budžet Glavnog grada
17	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji cjevovoda u naselju Vladna - opština u okviru Glavnog grada - Tuzi	ViK d.o.o. Podgorica	25950 od 12.10.2017.	2.198,97		2.198,97	0,00	ViK d.o.o. Podgorica
	Ukupno II			430.590,62		430.590,62	0,00	
III	REKONSTRUKCIJA I IZGRADNJA VODOVODNE MREŽE U OPŠTINI U OKVIRU GLAVNOG GRADA - GOLUBOVCI							
1	Izvođenje instalaterskih radova na zamjeni postojećeg cjevovoda novim, PEVG DN 75mm u naselju Cijevna	"ViK" d.o.o. Podgorica	9367 od 06.04.2017.	2.199,00		2.199,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
2	Izvođenje vodovoda na teritoriji opštine u okviru Glavnog grada - Golubovci, naselje Bijelo Polje	"ViK" d.o.o. Podgorica	6918/2 od 30.06.2017.	35.278,92		35.278,92	0,00	Budžet Glavnog grada
3	Izvođenje radova na izradi vodovodne mreže u naselju Mahala i Goričani- opština u okviru Glavnog grada - Golubovci	"ViK" d.o.o. Podgorica	18943 od 06.07.2017.	11.610,79		11.610,79	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
4	Izvođenje radova na rekonstrukciji postojeće vodovodne mreže u naselju Mahala, opština u okviru Glavnog grada Golubovci	Tošković doo Podgorica	28430 od 02.11.2017.	127.469,93		127.469,93	0,00	Budžet Glavnog grada

5	Izvođenje instalaterskih radova na otvaranju - formiranju vodovodnih čvorova na gradskoj vodovodnoj mreži u naselju Bijelo Polje, opština u okviru Glavnog grada Golubovci	ViK d.o.o. Podgorica	25949 od 12.10.2017.	25.607,84		25.607,84	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
	Ukupno III			202.166,48		202.166,48	0,00	
IV	IZGRADNJA VODOVODA NA KAKARICKOJ GORI							
1	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji cjevovoda u naselju Kakaricka gora	ViK d.o.o. Podgorica	25951 od 12.10.2017.	12.257,08		12.257,08	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
2	Izvođenje radova na izgradnji cjevovoda PEVG DN 160mm, PEVG DN 125mm, PEVG DN 110mm, PEVG DN 75mm, PEVG DN 63mm i PEVG DN 25mm u naselju Kakaricka gora	"ViK" d.o.o. Podgorica	7476 od 23.03.2017.	129.934,16		129.934,16	0,00	Budžet Glavnog grada
3	Izvođenje radova na cjevovodu na istočnoj strani Kakricke gore (naselje Đokići i Perkovići)	"ViK" d.o.o. Podgorica	21371 od 17.08.2017.	9.990,05		9.990,05	0,00	Budžet Glavnog grada
4	Izvođenje zemljanih radova na cjevovodu na lokaciji Kakricka gora	AG Infoplan doo Nikšić	27061 od 19.10.2017	4.817,12		4.817,12	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
5	Izvođenje radova na rekonstrukciji postojeće vodovodne mreže za naselje Kakaricka gora- I faza	AG Infoplan doo Nikšić	29453 od 15.11.2017.	60.845,53		60.845,53	0,00	Budžet Glavnog grada
	UKUPNO IV			217.843,94		217.843,94	0,00	

V	SEOSKI VODOVODI							
1	Izvođenje radova na ugradnji vodovodne fazonerije i armature u objektu buduće zdravstvene ambulante u Berima	ViK d.o.o. Podgorica	8816 od 03.04.2017.	1.104,33		1.104,33	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
2	Izvođenje instalaterskih radova na formiranju čvorova na cjevovodu PEVG DN 63mm i PEVG DN 32mm u selu Lijeva Rijeka	ViK d.o.o. Podgorica	25947 od 12.10.2017.	750,07		750,07	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
3	Izvođenje instalaterskih radova na otvaranju - formiranju vodovodnog čvora na cjevovodu PEVG DN 90mm u selu Cerovice - Piperi	ViK d.o.o. Podgorica	25948 od 12.10.2017.	1.229,87		1.229,87	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
4	Nabavka i transport liveno-gvozdrenih poklopaca sa ramom za vodovodne šahtove - naselje Vučinići, Piperi	"ViK" d.o.o. Podgorica	15175 od 25.05.2017.	1.391,50		1.391,50	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
5	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji cjevovoda od rezervoara i buster stanice "Mrki val" prema Zavali u Piperima	"ViK" d.o.o. Podgorica	9340 od 06.04.2017.	3.328,00		3.328,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
6	Vodovodne cijevi PEVG DN 50mm za MZ Brskut - zaseok Mirin do	ViK d.o.o. Podgorica	19178 od 11.07.2017.	4.830,00		4.830,00	0,00	ViK d.o.o. Podgorica
7	Izvođenje radova na izradi cjevovoda PEVG 110mm u selu Komani	"ViK" d.o.o. Podgorica	15034 od 24.05.2017.	1.934,88		1.934,88	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
9	Radovi na izgradnji vodovoda u Bratonožićima	"ViK" d.o.o. Podgorica	33071 od 26.12.2017.	139.728,28		139.728,28	0,00	Budžet Glavnog grada

10	Izvođenje radova na izmještanju vodomjera za potrošače iz vodomjernih šahtova u šahtovima na javnoj površini u Komanima	ViK d.o.o. Podgorica	20786 od 07.08.2017.	9.176,65		9.176,65	0,00	ViK d.o.o. Podgorica
11	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji vodovodne mreže u naselju Peuta - Kuči	ViK d.o.o. Podgorica	26039 od 13.10.2017.	7.142,81		7.142,81	0,00	ViK d.o.o. Podgorica
12	Izvođenje instalaterskih radova na formiranju čvorova na vodovodnoj mreži u naselju Donja Vrbica	"ViK" d.o.o. Podgorica	15172 od 25.05.2017.	1.237,35		1.237,35	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
13	Izgradnja vodovoda u Komanima	"ViK" d.o.o. Podgorica	542/1 od 17.01.2018.	86.330,87		86.330,87	0,00	Budžet Glavnog grada
	Ukupno V			258.184,61	0,00	258.184,61	0,00	
VI	IZGRADNJA FEKALNE I ATMOSFERSKE KANALIZACIONE MREŽE							
1	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji atmosferske kanalizacije za saobraćajnice kod Katoličke crkve	"ViK" d.o.o. Podgorica	10429 od 13.04.2017.	16.193,07		16.193,07	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
2	Izvođenje radova na izgradnji atmosferske kanalizacije u ul. Koste Racina u zahvatu DUP-a "Konik - sanacioni plan"	"ViK" d.o.o. Podgorica	23597 od 04.11.2016.	12.830,71		12.830,71	0,00	Budžet Glavnog grada
3	Izvođenje instalaterskih radova na izgradnji cjevovoda fekalne kanalizacije u ul. III Sandžačka	"ViK" d.o.o. Podgorica	7479 od 23.03.2017.	9.644,95		9.644,95	0,00	Budžet Glavnog grada

4	Izgradnja fekalne kanalizacije u ul. Luke Boljevića, Peka Pavlovića, Jovana Četkovića, Mila Peruničića, Sloge, Spasoja Raspopovića	"ViK" d.o.o. Podgorica	7010 od 23.03.2016.	195.970,00	149.969,76	45.970,00	0,00	"ViK" d.o.o. Budžet Glavnog grada
5	Izvođenje fekalne kanalizacije u Ulici Vuka Mandušića	"ViK" d.o.o. Podgorica	18050/2 od 30.06.2017.	14.581,05		14.581,05	0,00	Budžet Glavnog grada
6	Izvođenje fekalne kanalizacije u Slavonskoj ulici	ViK d.o.o. Podgorica	26973/1 od 17.10.2017.	26.890,73		26.890,73	0,00	Budžet Glavnog grada
7	Izvođenje fekalne kanalizacije na Draču (ulice Kučka i Vlada Martinovića	ViK d.o.o. Podgorica	33317 od 28.12.2017.	19.540,57		19.540,57	0,00	Budžet Glavnog grada
8	Izvođenje fekalne kanalizacije u Zagoriču (krak Slavonske ulice i krak ulice Nikole Tesle)	ViK d.o.o. Podgorica	31062 od 26.12.2017.	8.060,83		8.060,83	0,00	Budžet Glavnog grada
9	Izgradnja atmosferske kanalizacije na teritoriji Glavnog grada	ViK d.o.o. Podgorica	539 od 17.01.2018.	22.370,35		22.370,35	0,00	ViK d.o.o. Podgorica
10	Izvođenje fekalne kanalizacije za dio Slavonske ulici, Hercegovsku, Andrijevačku i Ulicu Dragoljuba Milačića	ViK d.o.o. Podgorica	26972/1 od 17.10.2017.	86.132,87		86.132,87	0,00	Budžet Glavnog grada
11	Izvođenje radova na izgradnji fekalne kanalizacije u Geteovoj ulici	ViK d.o.o. Podgorica	20469/2 od 01.08.2017.	30.805,17		30.805,17	0,00	Budžet Glavnog grada
	Ukupno VI			443.020,30	149.969,76	293.020,30	0,00	
VII	NABAVKA VODOMJERA							
1	Nabavka vodomjera	Sigillum Co doo Podgorica	22939 od 11.09.2017.	244.616,40		244.616,40	0,00	ViK d.o.o. Podgorica
	Ukupno VII			244.616,40		244.616,40		

VIII	NABAVKA VOZILA ZA OBAVLJANJE REDOVNE DJELATNOSTI							
1	Nabavka vozila za obavljanje redovne djelatnosti	Alliance d.o.o. Podgorica	186/17 od 11.05.2017.	51.000,00		51.000,00	0,00	ViK d.o.o. Podgorica
	Ukupno VIII			51.000,00		51.000,00	0,00	
IX	ODRŽAVANJE I NABAVKA DJELOVA ZA INFORMACIONI INTEGRALNI SISTEM							
1	Usluge održavanje i nadogradnja SCADA sistema	Elkon doo Podgorica	25995 od 06.12.2016.	39.865,00		33.499,29	6.365,71	ViK d.o.o. Podgorica
2	Godišnje održavanje integralnog informacionog sistema u pet osnovnih komponenti sistema: dominus, utilitas, sapiens, libris, officius	ASW Inženjering doo Beograd	26187 od 08.12.2016	34.986,00		34.986,00	0,00	ViK d.o.o. Podgorica
3	Nabavka licenci za firewall	Čikom doo Podgorica	14037 od 12.05.2017.	9.377,20		9.377,20	0,00	ViK d.o.o. Podgorica
	Ukupno IX			84.228,20		77.862,49	6.365,71	
	UKUPNO (I+II+III+IV+V+VI+VII+VIII+IX)			2.071.805,11	149.969,76	1.915.239,40	6.365,71	

Tabela br.13: Pregled projektne dokumentacije za 2017. godinu

R.br.	Naziv	Investiciona vrijednost objekta	Vrijednost izrade projektne dokument.	Ukupno realizovano	Ostaje za realizaciju	Finansijer
1	Projekat cjevovod Mareza-Novi rezervoar	Realizacija u toku				Glavni grad DOO"ViK"
2	Projekat pumpne stanice za drugu visinsku zonu u naselju Omerbožovići u Podgorici	Realizacija u toku				"ViK" d.o.o. Podgorica
3	Glavni prijekat vodosnabdijevanja naselja Stanjevića rupa i Gradina u Piperima - opština Podgorica	Realizacija u toku				"ViK" d.o.o. Podgorica
4	Glavni prijekat rekonstrukcije vodovoda u dijelu Ulice 8. marta u Podgorici	Realizacija u toku				"ViK" d.o.o. Podgorica
5	Glavni projekat fekalne kanalizacije DN200 u dijelu ul. Luke Boljevića u zahvatu DUP-a "Pobrežje " u Podgorici	Realizacija u toku				"ViK" d.o.o. Podgorica
6	Glavni projekat fekalne kanalizacije za ul. Vasa Bračanova u Podgorici	Realizacija u toku				"ViK" d.o.o. Podgorica
7	Glavni projekat fekalne kanalizacije za Kučku ul. I dio ul. Vlada Martinovića u zahvatu DUP-a "Drač" u Podgorici	50.324,07	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
8	Glavni projekat vodosnabdijevanja dijela donjih Bratonožića - I faza	272.742,27	2.000,00	2.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

9	Glavni projekat fekalne kanalizacije za stambene objekte od br. 26 do br. 72 u ul. Vaka Đurovića u zahvatu DUP-a "Nova Varoš 2" u Podgorici	7.748,91	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
10	Glavni projekat atmosferske kanalizacije za dva bočna kraka Dalmatinske ulice u zahvatu DUP-a "Momišići B" u Podgorici	16.344,24	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
11	Projekat atmosferske kanalizacije za prilaznu saobraćajnicu pored katoličke crkve u zahvatu DUP-a "Konik - Sanacioni plan" u Podgorici	20.941,75	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
12	Glavni projekat izmještanja cjevovoda LG350 u dijelu Belvederske ulice	100.653,39	1.500,00	1.500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
13	Projekat rekonstrukcije vodovoda ACC Ø300 na mostu Žrtava 5.maja 1944. u ul.Bratstva i jedinstva u Podgorici	37.727,24	700,00	700,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
14	Glavni projekat fekalne kanalizacije u priključnoj ulici Rista Dragičevića u zahvatu DUP-a "Stambena zajednica 6 - Kruševac" u Podgorici, izmjene i dopune	21.278,82	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
15	Glavni projekat vodosnadbijevanja naselja Karuč, opština Cetinje	80.609,55	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
16	Glavni projekat fekalne kanalizacije za dio Slavonske, Danilovgradsku, Hercegrovsku, Andrijevičku ulicu i ul. Dragoljuba Milačića u zahvatu DUP-a "Zagorič 2" u Podgorici	177.556,28	2.000,00	2.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

17	Glavni projekat fekalne kanalizacije za ul. Ludvika Kube i dio ul. Iva Andrića u zahvatu DUP-a "Zagorič 2" u Podgorici	73.432,41	800,00	800,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
18	Projekat fekalne kanalizacije za bočni krak Primorske ulice u naselju Zlatica u Podgorici	9.532,09	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
19	Glavni projekat rezervoara u selu Skorać i sekundarne mreže u Hotima, opština u okviru Glavnog grada – Tuzi	134.020,21	1.500,00	1.500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
20	Glavni projekat fekalne kanalizacije u Kosovskoj ulici u zahvatu DUP-a "Konik-Vrela ribnička" u Podgorici	94.600,90	800,00	800,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
21	Glavni projekat rekonstrukcije sekundarne vodovodne mreže u naselju Mahala, opština u okviru Glavnog grada - Golubovci	165.784,89	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
22	Glavni projekat vodovoda PEVG DN 110mm u dijelu Dječije ulice i interne ulice koja spaja Bulevar revolucije i Dječiju ulicu u zahvatu DUP-a "Spomen park Kruševac", izmjene i dopune	17.723,74	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
23	Glavni projekat fekalne kanalizacije za Dukljansku ulicu u zahvatu DUP-a "Zlatica" u Podgorici	36.822,00	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

24	Glavni projekat vodosnabdijevanja naselja Kakaricka gora (zapadni dio), prva faza-rekonstrukcija postojeće mreže	67.933,00	800,00	800,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
25	Glavni projekat rekonstrukcije sekundarne vodovodne mreže u naselju Karabuško polje, opština u okviru Glavnog grada - Tuzi	414.746,82	2.000,00	2.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
26	Glavni projekat fekalne kanalizacije za Geteovu ulicu u zahvatu DUP-a "Zlatica B" u Podgorici	46.922,41	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
27	Glavni projekat rekonstrukcije i izgradnje vodovoda za naselje Obala Morače-Stara Zlatica u zahvatu DUP-a "Zlatica B"	40.871,45	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
28	Glavni projekat vodovoda u ulici koja se priključuje na Vojvođansku u zahvatu DUP-a "Gornja Gorica 1"	19.854,71	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
29	Glavni projekat vodosnabdijevanja sela Gornji Ceklin – Prijestonica Cetinje	138.529,63	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
30	Glavni projekat vodovoda I fekalne kanalizacije za Brskutsku ulicu u naselju Zagorič	30.739,75	800,00	800,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
31	Glavni projekat vodosnabdijevanja dijela donjih Bratonožića - Podgorica	272.742,27	1.500,00	1.500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

32	Glavni projekat vodovoda za selo Pometenici - opština Žabljak	75.021,71	800,00	800,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
33	Glavni projekat vodovoda za selo Zminica - opština Žabljak	28.986,32	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
34	Glavni projekat izmještanja fekalne kanalizacije AC 500 sa UP75 u Studenskoj ulici u zahvatu DUP-a "Gornja Gorica 2- dio zone B" u Podgorici	16.855,59	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
35	Glavni projekat priključenja sporedne ulice u RO4254 fekalnog kolektora u Dalmatinskoj ulici u zahvatu DUP-a "Momišići B" u Podgorici	19.645,04	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
36	Glavni projekat fekalne kanalizacije u dijelu Radničke ulice u zahvatu DUP-a "Gornja Gorica 2- dio zone B" u Podgorici	37.292,29	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
37	Glavni projekat odvođenja atmosferskih voda sa parkinga u Ulici Vasa Raičkovića, na katastarskoj parceli 1219 KO Podgorica I	6.364,57	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
38	Glavni projekat kolektora fekalne kanalizacije za nastavak ul. Trifuna Đukića, ul. Lutovačkih barjaktara u Bratonožićku ulicu u zahvatu DUP-a "Zagorič 3 i 4" u Podgorici	148.002,46	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica

39	Glavni projekat snabdijevanja naselja Rijeka Crnojevića tehničkom vodom - I faza	77.204,52	800,00	800,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
40	Glavni projekat za naselja Kupusci u Kućima	49.943,57	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
41	Glavni projekat fekalne kanalizacije za Durmitorsku ulicu i Ulicu 8. marta u zahvatu DUP-a "Prvoborac" u Podgorici	51.750,96	700,00	700,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
42	Glavni projekat vodosnabdijevanja zaseoka Gole strane, Ravni laz,dio Donjih crnacai povezivanje vodoizvorišta Studeno sa rezervoarom Iverak u Piperima	91.186,69	1.000,00	1.000,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
43	Glavni projekat fekalne kanalizacije u ul.Čazima Lekića u zahvatu DUP-a "Konik-Vrela ribnička" u Podgorici	77.052,22	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
44	Glavni projekat priključenja bočnog kraka Orjenske ulice na fekalnu kanalizaciju u RO5495 u zahvatu DUP-a "Murtovina - Zlatica" u Podgorici	7.726,10	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
45	Tehničko rješenje odvođenja atmosferskih voda sa pješačke staze u Bloku 5 u Podgorici	19.675,26	500,00	500,00	0,00	"ViK" d.o.o. Podgorica
	Ukupno	3.056.890,10	32.700,00	32.700,00	0,00	

7. PREGLED FINANSIJSKIH POKAZATELJA

7.1. Izvori finansiranja

“Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Podgorica, u cjelosti formira prihod realizacijom proizvoda i usluga iz domena svoje djelatnosti (samofinansiranjem).

7.2. Prihodi

Shodno važećim zakonskim propisima, ukupan prihod se formira na bazi fakturisane realizacije tekućeg perioda (poslovni prihodi) i vanrednih prihoda (bez PDV-a). Poslovni prihod na nivou Društva za 2017. godinu iznosi 13.461.149,18 €, vanredni prihod i prihodi od finansiranja 685.594,81 €, što znači da je ukupan prihod 14.146.743,99 €.

Slijedi prikaz ukupnog prihoda po vrsti izvršenih usluga (bez PDV-a), kao i njihovim procentualnim učešćem u ukupnom prihodu.

Tabela br.14: Prihodi

R.b.	Elementi	Ostvareno u 2017	% učešća
A	Poslovni prihod	13.461.149,18	95,15
1	Po osnovu prodaje vode i odvođenja otpadnih voda	10.175.775,86	71,93
2	Po osnovu radova i usluga	2.783.699,77	19,68
3	Ostali poslovni prihodi	501.673,55	3,55
B	Prihodi od finansiranja i vanredni prihodi	685.594,81	4,85
	UKUPAN PRIHOD (A+B)	14.146.743,99	100,00

Najznačajniju stavku svakako predstavljaju poslovni prihodi, koji čine 95,15% ukupnih prihoda, dok prihodi od finansiranja i vanredni prihodi čine 4,85%.

Ako se posmatraju poslovni prihodi pojedinačno, najveći udio čine prihodi od osnovne djelatnosti i iznose 10.175.775,86 € odnosno 71,93%, zatim slijede prihodi po osnovu radova i usluga sa učešćem od 19,68% i ostali poslovni prihodi sa učešćem od 3,55%.

7.3. Rashodi

Ukupni rashodi Društva za period januar - decembar 2017. godine, iznose 14.021.203,10 €.

Slijedi prikaz rashoda ostvarenih u izvještajnom periodu (bez PDV-a), prema vrsti troškova:

Tabela br.15: Rashodi

R.b.	Naziv konta	Ostvareno u 2017	% učešća
A	POSLOVNI RASHODI	11.342.365,22	80,89
I	Troškovi materijala i energije	2.470.045,30	17,62
1	Troškovi materijala	1.130.603,48	
2	Troškovi električne energije i goriva	1.339.441,82	
	Troškovi električne energije	1.164.169,18	
	Troškovi goriva	175.272,64	
II	Troškovi zarada i naknada	6.109.882,16	43,58
1	Troškovi neto zarada	3.274.791,31	
2	Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	2.310.554,06	
3	Troškovi naknada	112.363,38	
4	Troškovi ostalih ličnih primanja	412.173,41	
III	Troškovi usluga	1.085.660,49	7,74
1	Troškovi usluga tekućeg investicionog održavanja	363.034,38	
2	Troškovi transporta i PTT usluga	45.162,24	
3	Troškovi naknada za zahvaćenu i ispuštenu vodu	421.543,48	
4	Troškovi ostalih usluga	255.920,39	
IV	Troškovi amortizacije	1.206.996,85	8,61
V	Nematerijalni troškovi	469.780,42	3,35
B	RASHODI FINANSIRANJA I VANREDNI RASHODI	2.678.837,88	19,11
I	Rashodi finansiranja	207.567,75	1,48
II	Vanredni rashodi	2.471.270,13	17,63
1	Rashodi iz ranijih godina	2.294.081,73	
2	Manjkovi materijala	3.768,83	
3	Rashodi utuženja fizičkih i pravnih lica	173.419,57	
C	TROŠKOVI POSLOVANJA (A+B)	14.021.203,10	100,00

Analizirajući ukupnu strukturu rashoda, može se vidjeti da najveće učeće otpada na poslovne rashode 80,89%, dok se 19,11% odnosi na rashode finansiranja i vanredne rashode.

7.4 Finansijski rezultat

Za period januar - decembar 2017. godine, Društvo je ostvarilo ukupan prihod u iznosu od 14.146.743,99 €, dok ukupni rashodi u istom periodu, iznose 14.021.203,10 €. Nakon pokrića ukupnih rashoda, ostvaren je višak prihoda nad rashodima – tj. dobit koja iznosi 48.792,89 €.

U tabelarnom pregledu, dat je Bilans uspjeha i raspored rezultata poslovanja, upoređen sa planom, kao i sa ostvarenjem za prethodnu godinu.

Tabela br.16: Finansijski rezultat

R.b.	Elementi	Ostvareno u	Plan za 2017	Ostvareno u	Index	
		2016	godinu	2017	3/1	3/2
		1	2	3		
A	Poslovni prihod	13.483.761,75	12.046.792,23	13.461.149,18	99,83	111,74
2	Po osnovu prodaje vode i odvođenja otpadnih voda	9.575.327,01	10.946.792,23	10.175.775,86	106,27	92,96
3	Po osnovu radova i usluga	3.436.618,47	1.000.000,00	2.783.699,77	81,00	278,37
4	Ostali poslovni prihodi	471.816,27	100.000,00	501.673,55	106,33	501,67
B	Prihod od finansiranja i vanredni prihod	711.315,93	800.000,00	685.594,81	96,38	85,70
I	UKUPAN PRIHOD (A+B)	14.195.077,68	12.846.792,23	14.146.743,99	99,66	110,12
A	Poslovni rashod	11.099.960,62	10.920.000,00	11.342.365,22	102,18	103,87
1	Materijalni troškovi i energija	2.585.894,04	2.600.000,00	2.470.045,30	95,52	95,00
2	Troškovi zarada i naknada	5.875.958,13	5.600.000,00	6.109.882,16	103,98	109,11
3	Troškovi usluga	1.031.943,68	1.000.000,00	1.085.660,49	105,21	108,57
4	Troškovi amortizacije	1.141.288,96	1.200.000,00	1.206.996,85	105,76	100,58
5	Nematerijalni troškovi	464.875,81	520.000,00	469.780,42	101,06	90,34
B	Rashodi od finansiranja i vanredni rashodi	2.662.464,72	1.500.000,00	2.678.837,88	100,61	178,59
II	UKUPAN RASHOD (A+B)	13.762.425,34	12.420.000,00	14.021.203,10	101,88	112,89
III	DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA (I-II)	432.652,34	426.792,23	125.540,89	29,02	29,41
IV	TEKUĆI POREZ NA DOBIT	15.902,00		76.748,00		
III	NETO DOBITAK (III - IV)	416.750,34		48.792,89		

Ostvareni poslovni prihodi su na nivou prošlogodišnjih. Posmatrano pojedinačno, povećanje prihoda u odnosu na 2016. godinu imamo kod prihoda koji je ostvaren od prodaje vode i odvođenja otpadnih voda za 6,27% i kod ostalih poslovnih prihoda za 6,33%, dok su se prihodi po osnovu radova i usluga manji u odnosu na 2016. godinu.

Takođe, prihodi od finansiranja i vanredni prihodi su manji za 3,62% u odnosu na 2016. godinu.

Što se tiče poslovnih rashoda, bilježi se povećanje kod svih troškova, osim kod troškova materijala i električne energije.

Analizirajući poslovne rashode možemo konstatovati:

- Troškovi materijala i električne energije su manji za 4,48% u odnosu na prethodnu godinu. Do smanjenja je došlo između ostalog zbog manjih troškova električne energije, usljed odgovarajućeg režima rada pumpnih stanica.
- Troškovi zarada i naknada veći su u odnosu na prethodnu godinu za 3,98%. Rast ovih troškova je nastao usljed povećanih aktivnosti na održavanju vodovodne i kanalizacione mreže, koje su uslovile veće angažovanje i dodatni rad radnika iz vodovodne i kanalizacione mreže, kao i povećanje isplata po osnovu pomoći radnicima za liječenje.
- Troškovi usluga su povećani za 5,21% u odnosu na prethodnu godinu, najviše zbog rasta troškova usluga investicionog održavanja koji su u odnosu na prethodnu godinu porasli za 27,24%.
- Troškovi amortizacije su veći u odnosu na prošlu godinu za 5,76% iz razloga što je dio novih sredstava stavljen u upotrebu;
- Nematerijalni troškovi su na nivou troškova iz prethodne godine.

Proizilazi da je ostvarena neto dobit 48.792,89 €, što je značajno manje u odnosu na prethodne godine, što je bilo i za očekivati obzirom da je ovo Društvo ukazivalo na potrebu povećanja cijena vode i usluga odvođenja otpadnih voda. Poslovanje po aktuelnim cijenama je ugrozilo operativnu efikasnost Društva i dovelo do smanjenja investicionih aktivnosti.

7.5 Naplata potraživanja

- a) Po osnovu vode i usluga kanalizacije po kategorijama potrošača (privreda i domaćinstva)

Tabela br.17: Naplata potraživanja

r.br	Opis-Osnov	Pravna lica	Domaćinstva		Ukupno
			Stambene zgrade	Individualni objekti	
1	Nenaplaćena potraživanja iz prethodnog perioda	1.696.145,58	2.382.480,37	2.280.153,34	6.358.779,29
2	Fakturisano u periodu 01.01.2017-31.12.2017.	4.431.714,79	3.151.771,55	3.174.174,66	10.757.661,00
3	Ukupna potraživanja (1+2)	6.127.860,37	5.534.251,92	5.454.328,00	17.116.440,29
4	Naplaćeno u periodu 01.01.2017-31.12.2017.	4.163.723,64	2.754.311,60	2.753.482,44	9.671.517,68
5	Procenat naplate (4:2)	93,95	87,39	86,75	89,90
6	Procenat naplate sa prenosom (4:3)	67,95	49,77	50,48	56,50
7	Stanje nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2017	1.964.136,73	2.779.940,32	2.700.845,56	7.444.922,61

- b) Opština Danilovgrad
 nenaplaćena potraživanja iz ranijeg perioda..... 295.709,86 €
 fakturisano u 2017. godini 129.335,11 €
 naplaćeno u 2017. godini 149.620,04 €
 nenaplaćeno na dan 31.12.2017. godine..... 275.424,93 €
- c) Hidranti i cistijerne
 nenaplaćena potraživanja iz ranijeg perioda..... 77,08 €
 fakturisano u 2017. godini 1.065,80 €
 naplaćeno u 2017. godini 1.055,52 €
 nenaplaćeno na dan 31.12.2017. godine..... 87,36 €
- d) Po osnovu potraživanja za usluge
 naplaćeno u 2017. godine 1.512.859,14 €
 nenaplaćeno na dan 31.12.2017. godine 389.385,46 €

Ukupno **naplaćena potraživanja** na dan 31.12.2017. godine (po gore navedenim osnovama) iznose **11.335.052,38 €**.

U 2017. godini, po osnovu usluga vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda, naplaćeno je ukupno **9.822.193,24 €**, posmatrano za sve kategorije potrošača, Opštinu Danilovgrad i hidrante i cistijerne, odnosno 90,21% od fakturisane vrijednosti. Ovdje treba posebno napomenuti da u ovoj godini imamo veliki broj zaključenih ugovora o otplati duga za utrošenu vodu i usluge odvođenja otpadnih voda na duži period, tj. 1.046 ugovora na iznos od 568.348,34 €, što čini 5,22 % od ukupne fakturisane vrijednosti.

Od **kategorije pravnih lica** (privreda i ustanove) naplaćeno je 4.163.723,64 €, što je 93,95 % fakturisane vrijednosti.

Od **kategorije domaćinstva (ukupno stambeni i privatni sektor)**, naplaćeno je 5.507.794,04 €, što je 87,07 % fakturisane vrijednosti. Posmatrano pojedinačno, od **stambenog sektora** naplaćeno je 2.754.311,60 € što je 87,39 % fakturisane vrijednosti, dok je u **privatnom sektoru** u 2017. godini naplaćeno 2.753.482,44 € što je 86,75 % fakturisane vrijednosti.

Ukupno **nenaplaćena potraživanja** na dan 31.12.2017. godine (po gore navedenim osnovama) iznose **8.109.820,36 €**.

Stanje ukupnih obaveza na dan 31.12.2017. godine iznosi 4.852.433,11 €, čija je struktura sledeća:

- obaveze prema dobavljačima.....699.242,61 €
- obaveza za korišćenje i zaštitu vode od zagađivanja 54.479,24 €
- dugoročni kredit od IRF.....3.551.706,25 €
- obaveze za kamate po dugoročnom kreditu..... 547.005,01 €

Navedene obaveze prema dobavljačima odnose se na račune iz 2017. godine, koji su pristigli na naplatu u februaru/martu 2018. godine i isti su u ovom momentu izmireni. Takođe, dio obaveza prema dobavljačima uključuje i potpisani protokol po osnovu preuzetog duga za utrošenu električnu energiju za seoske vodovode, koje Društvo uredno izmiruje. U ovom trenutku nemamo obaveza prema dobavljačima, zaposlenima i državi.

7.6. Cijena vode

Cijene vode i odvođenja otpadnih voda prikazane su u tabeli koja slijedi:

Tabela br.18: Cijene vode i kanalizacije

R.b.	Kategorija potrošača	Cijena vode €/m ³	Cijena kanalizacije €/m ³
1.	Prva kategorija potrošača privredna društva, preduzetnici i svi potrošači koji nijesu obuhvaćeni drugom kategorijom	1,330	0,665
2.	Druga "A" kategorija potrošača ustanove i organizacije kao što su: predškolske, školske, kulturno-prosvjetne i socijalno-zdravstvene ustanove, objekti Vojske Crne Gore	1,146	0,573
3.	Druga "B" kategorija potrošača-domaćinstva (kolektivno i individualno stanovanje) za zalivanje zelenih površina, rada fontana, javnih česama i sportskih objekata	0,405	0,202

Poslednji put su cijene povećane 2011. godine, i to samo za kategoriju – domaćinstva, dok su za kategoriju – zelenilo i sportski objekti iste smanjene, a za privredu i ustanove nijesu mijenjane.

Evidentno je da je došlo do znatnog rasta pojedinih troškova poslovanja ovog Društva, uslovljenog značajnim investicijama u periodu od 2011. godine pa do danas, koje iznose oko 24 miliona €. Investicione aktivnosti su svakako doprinijele poboljšanju i širenju vodovodne i kanalizacione mreže, kvalitetnijim i bržim uslugama eliminisanja zastoja, obezbjeđenju sigurnosti vodovodnog sistema, redovnoj kontroli kvaliteta vode za piće u toku svih 24h i dr, ali su istovremeno uticale na rast troškova poslovanja ovog Društva, imajući u vidu da se veći dio istih finansirao iz sopstvenih sredstava.

Proizilazi da poslovanje po aktuelnim cijenama dovodi u pitanje operativnu efikasnost Društva i mogućnost finansiranja kako postojećih, tako i novih investicionih ulaganja, što je očigledno i na osnovu finansijskih izvještaja za ovu godinu.

Takođe je i novim Zakonom o komunalnim djelatnostima predviđeno da se izjednače cijene za sve kategorije potrošača.

8. OCJENA STANJA I PREDLOG MJERA

Osnovni cilj ovog Društva je kontinuiran razvoj koji je prvenstveno orjentisan na održivo upravljanje najvažnijeg prirodnog resursa – bezbjedne vode za ljudsku upotrebu. Primjena Sistema menadžmenta kvaliteta i Sistema menadžmenta bezbjednosti hrane, potvrđena je sertifikatima ISO 9001:2015 I ISO 22000:2005, koje smo dobili među prvima u Crnoj Gori.

Društvo u kontinuitetu radi na širenju vodovodne mreže, sa ciljem povećanja pokrivenosti istom i priključenja što većeg broja područja na organizovani sistem vodosnabdijevanja, a osim toga prioritet je svakako i obezbjeđenje sigurnosti vodosnabdijevanja. Posebno treba istaći i sva ulaganja na području seoskih vodovoda, pored svih problema koji su isticani u vezi ove problematike. Samim preuzimanjem se ovo Društvo finansijski opteretilo i na ime otplate njihovog dosadašnjeg duga za električnu energiju, kao i na ime svih budućih troškova električne energije i troškova održavanja, dok cijena vode za ove vodovode na pokriva cijenu koštanja iste.

Značajna finansijska sredstva su uložena u izgradnju sekundarne kolektorske mreže fekalne kanalizacije na području Glavnog grada Podgorice gdje postoje primarni kolektori, sa ciljem širenja kanalizacione mreže i njene potpune valorizacije priključenjem krajnjih korisnika.

DOO "ViK" Podgorica je 2017. godinu završilo sa pozitivnim finansijskim rezultatom, u iznosu od 48.792,89 €. Ostvareni neto rezultat je manji u odnosu na prethodne godine i upravo pokazuje ono na šta je ovo Društvo upozoravalo da će se desiti ukoliko se ne povećaju cijene vode i usluga odvođenja otpadnih voda. Dovedena je u pitanje likvidnost i profitabilnost ovog Društva.

Ovu godinu karakteriše sledeće:

- Tokom 2017. godine, sa svih vodoizvorišta u kontinuitetu je obezbijeđena **kvalitetna voda za piće**.
- **Potisnuta voda** - U izvještajnom periodu je potisnuto sa svih vodoizvorišta 36.128.958 m³ vode, što je za 7,14% više u odnosu na prethodnu godinu i 2,35% manje u odnosu na plan. Ovakav potisak između ostalog uslovalo je i sušno ljeto.
- **Fakturisana voda** - U toku 2017. godine ukupno je fakturisano 18.591.492 m³, što je 6,78% više u odnosu na 2016. godinu i 2,43 % manje od planiranih količina za 2017. godinu;
- **Gubici vode**. Na osnovu podataka o potisnutoj i fakturisanjoj količini vode za izvještajnu godinu, utvrđeno je da gubici iznose 17.537.466 m³ ili 48,54%, što je na nivou planiranih Programom rada (48,50%);

- **Realizacija važnih investicija.** U 2017. godini završeni su radovi na izradi nove i rekonstrukciji vodovodne mreže za naselja Mahala i Goričani, kao i izgradnja vodovoda u naselju Bijelo Polje. Što se tiče opštine u okviru Glavnog grada Tuzi, izvođeni su radovi na adaptaciji vodovodne mreže u naselju Karabuško polje, izgradnja vodovoda u naselju Omerbožovići, kao i selima Spinja i Skorać.

U toku 2017. godine nastavilo se sa izgradnjom sekundarne kanalizacione mreže u naseljima Zagorič, Zlatica, Drač i dr. To jest u djelovima Grada gdje postoje primarni kolektori.

Osim gore pomenutih sve investicije su navedene u poglavlju 6. Izvještaja.

- **Naplata potraživanja** - Ukupni procenat naplate za 2017. godinu, za sve kategorije potrošača uključujući i Danilovgrad i hidrante i cisterne, iznosi 90,21%. Ovdje treba posebno napomenuti da u ovoj godini imamo veliki broj zaključenih ugovora o otplati duga za utrošenu vodu i usluge odvođenja otpadnih voda na duži period, tj. 1.046 ugovora na iznos od 568.348,34 €, što čini 5,22 % od ukupne fakturisane vrijednosti.
- **Odnos sa potrošačima** – Ukupan broj prigovora od strane korisnika naših usluga u 2017. godini iznosio je 3.917. Na iste je odgovoreno u zakonski utvrđenom roku.
- **Ukidanje ili evidentiranje potrošača koji bespravno koriste vodu.** U toku 2017. godine podnošene su krivične prijave protiv lica koja su se samovoljno priključivala na vodovodnu mrežu, čija djela su kvalifikovana kao krivična djela krađe, samovlašća, oštećenja javne stvari i ugrožavanje zdravlja neispitanim priključcima. U postupku po ovim prijavama ostvarena je saradnja sa Upravom policije, Državnim tužilaštvom i Osnovnim sudom u Podgorici, u cilju dopunjavanja činjenica, sprovođenja, gonjenja i kažnjavanja;
- **Obezbjedenje vodoizvorišta fizičkom zaštitom.** Objekti na Marezi, Zagoriču, Ćemovskom polju, rezervoar Ljubović i Upravna zgrada je pod 24 časovnim nadgledanjem uz obaveznu kontrolu ulazaka u zaštitne zone. Održavanje okolne vegetacije svih zaštitnih zona je permanentno, kako bi se izbjegle štete i opasnosti od ugrožavanja istih (požar, zagađenje i dr);
- **Ažuriranje baze podataka potrošača.** Revidencijama terena Društvo je ažuriralo postojeću bazu podataka potrošača i ista je proširena.

Aktivnosti koje se odnose na rješavanje **problema odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda**, detaljnije su obrađene u predmetnom Izvještaju.

Predlog mjera

Na bazi sagledanog postojećeg stanja i problema u funkcionisanju sistema, što je iskazano ovim Izvještajem, Društvo je jasno definisalo polja na kojima u narednom periodu može djelovati i istrajavati u namjeri eliminisanja postojećih problema.

1. Vodoizvorišta

Radi potpune pouzdanosti i kontinuiteta u snabdijevanju građana kvalitetnom vodom za piće, neophodno je uraditi sljedeće:

- Izrada studije vodosnabdijevanja Glavnog grada za period 2018-2036. godina;
- Izrada Glavnog projekta i Studija uticaja centralnog rezervoara od 20.000 m³ na životnu sredinu;
- Izrada potrebne dokumentacije (fizibiliti studije, projektne dokumentacije, priprema javnog poziva po principu javno-privatnog partnerstva) za izgradnju fabrike za flaširanje vode na izvorištu Ljeskovac;
- Saradnja sa nadležnim institucijama Glavnog grada u cilju zaštite neposredne okoline u blizini vodoizvorišta Čemovsko polje, radi očuvanja vodoizvorišta i sprečavanje zagađenja podzemnih voda;
- I u narednom periodu posebna pažnja će se usmjeriti na izbor režima rada pumpnih agregata, kao i potrošnju električne energije vodeći računa da se održi određeni nivo usluge, u svakom trenutku, kod krajnjih potrošača. Direktna uticaj na rad crpnih stanica i rad pumpnih agregata, sa aspekta smanjenja potrošnje, kao osnovnog parametra u sistemu može da ima smanjenje gubitaka na mreži i racionalna potrošnja vode na cijeloj teritoriji Glavnog grada sa posebnim akcentom na naselja (Zeta, Tuzi, Donja Gorica, Dahna i dr.).

2. Vodovodna mreža

- Redovan obilazak i kontrola vodovodne mreže i objekata na njoj (šakte, sa popravkom armatura u istim);
- Rekonstrukcija i zamjena vodovodne mreže na području Glavnog grada;
- Izgradnja vodovoda na Kakarickoj gori II faza;
- Izgradnja sekundarne vodovodne mreže u opštini u okviru Glavnog grada Tuzi;
- Rekonstrukcija i izgradnja nove vodovodne mreže- Mahala II faza;
- Smanjenje pritiska u djelovima grada Donja Gorica, Farmaci, Kokoti, Grbavci, Lekići, Dajbabe, područje Zete i Dinoše (u zimskom periodu) gdje su registrovani brojni kvarovi (pucanje cijevi zbog visokog pritiska);
- Rekonstrukcija starih azbestno cementnih cjevovoda u djelovima grada gdje su evidentirani najčešći kvarovi;

- Ažuriranje postojećih i identifikacija i položajno snimanje novih cjevovoda i njihova katastarska evidencija, sa ciljem smanjenja gubitaka na mreži i za potrebe PUP-a.
- 3. Izradom dijela projektne dokumentacije, kao i usvajanjem strateških i prostorno planskih dokumenata, stvoreni su preduslovi za početak realizacije sledećih projekata neophodnih za dalji razvoj Glavnog grada Podgorice:
 - **Projekat izgradnje Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa pripadajućom kolektorskom mrežom**

Projekat izgradnje Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa pripadajućom kolektorskom mrežom predstavlja primarni projekat sa aspekta održivog razvoja Glavnog grada Podgorice.

„Vodovod i kanalizacija“ d.o.o zajedno sa Glavnim gradom, Ministarstvom održivog razvoja i turizma i Ministarstvom finansija intezivno su radili na obezbjeđivanju finansijskih sredstava za realizaciju ovog značajnog Projekta. Nacionalna investiciona komisija Vlade Crne Gore ovaj projekat je rangirala kao prioritetni državni projekat iz oblasti zaštite životne sredine, čime su stvoreni preduslovi za uspješno finansiranje.

Ukupni troškovi Projekta se procjenjuju na oko 50 miliona eura. U septembru mjesecu 2017. godine, između KfW-a i Ministarstva finansija Vlade Crne Gore potpisana su dva ugovora o kreditu, i to jedan na iznos od 30 miliona eura, a drugi na iznos od 5 miliona eura. Vlada Crne Gore je dala garanciju za vraćanje ovih sredstava.

KfW banka je u prethodnom periodu obezbijedila i donaciju, odnosno oko 200.000,00 € za izradu Studije izvodljivosti za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i proširenje kanizacione mreže i 85.000,00 € za izradu Studije predizvodljivosti za izgradnju postrojenja za spaljivanje kanizacionog mulja u Podgorici. Ovi dokumenti završeni su krajem 2016. godine.

Investicioni Okvir za zapadni Balkan (WBIF) je dao doprinos putem bespovratnih sredstava u iznosu od 1,15 miliona eura za tehničku podršku (nadzor za izgradnju) obezbijedenih u 2016. godini, a takođe u septembru 2017. godine potpisan je i grant u iznosu od 9 miliona eura za realizaciju investicionih aktivnosti. Sredstva granta u ovom iznosu (ukupno 10,15 miliona eura) su obezbijedena zahvaljujući kvalitetnim aplikacijama od strane „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o i Glavnog grada Podgorica.

Ukoliko se ukaže potreba za obezbjeđenjem nedostajućih finansijskih sredstava za realizaciju Projekta, ista će biti obezbijeđena iz Budžeta Glavnog grada Podgorica.

Kako su završene pretpripremne aktivnosti na realizaciji projekta i obezbijeđena finansijska sredstva, prešlo se u narednu fazu koja podrazumijeva konkretne aktivnosti. Formirana je Implementaciona jedinica za sprovođenje ovog projekta, koja koordiniše projektnim aktivnostima.

U prvoj polovini 2018. godine biće poznat Konsultant za implementaciju Projekta „Sakupljanje i prečišćavanje otpadnih voda u Podgorici“.

Nakon potvrde tehničkih i finansijskih parametara definisanih studijama, od strane izabranog konsultanta, završiće se tenderska dokumentacija i raspisivanje međunarodnog tendera. Realizacija projekta se očekuje 36 mjeseci od dana zaključivanja ugovora. Na osnovu svega navedenog može se zaključiti da realizacija projekta teče u skladu sa planiranom dinamikom.

Kompletan projekat izgradnje PPOV sa glavnim kolektorom i pripadajućom primarnom mrežom sastoji se iz tri faze.

I faza- Izgradnja Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i glavnog kolektora. Osim PPOV planirano je da bude izveden i dio primarne kanalizacione mreže, tj. glavni fekalni kolektor DN 1200mm sa mostovskim prelazom preko rijeke Morače, u dužini od 4,5 km, koji bi povezivao staro i novo PPOV-a, kao i dva manja kolektora DN 1000mm i DN 800mm u dužini od 2,3 km sa lijeve strane Morače. Takođe ovom fazom je obuhvaćeno i djelimično širenje sekundarne mreže u dužini od 12,8 km i priključenje domaćinstava na sistem kanalizacione mreže.

II faza - se sastoji od dvije nezavisne podfaze. Prva pod-faza odnosi se na proširenja postojeće sekundarne mreže u centralnom dijelu Podgorice, kao i u perifernim područjima sjeverno, istočno i južno od trenutnog kanalizacionog sliva. Proširenje kanalizacione mreže u ovim područjima takođe se smatra prioritetom u smislu neophodne zaštite resursa za snabdijevanje vodom, a naročito bunara u Zagoriču i Ćemovskom polju koji se nalaze u gradskoj zoni Podgorice. Druga pod-faza obuhvata izgradnju kanalizacionog sistema na desnoj obali rijeke Morače na području Donje Gorice i dijelu Donjih Kokota

Ukupna dužina planiranih glavnih kolektora u okviru ove pod-faze je 10,8 km, sa prečnicima koji se kreću od DN 300 do DN 800.

III Faza - Ovom fazom trebalo bi da se dovrši proces razvoja kanalizacionog sistema Podgorice i ona je podijeljena na dvije pod-faze. Prva pod-faza sastoji se od razvoja kanalizacionog sistema u zapadnim i sjeverozapadnim djelovima grada. Ukupna dužina planiranih glavnih kolektora u okviru ove pod-faze iznosi 13 km, prečnika od DN 300 do DN 800. Druga pod-faza odnosi se na proširenje sekundarne mreže u jugoistočnom i istočnom dijelu grada. Planirana proširenja trebalo bi da prate urbanistički razvoj u područjima Podgorica, odnosno duž lijeve strane magistralnog puta Podgorica - Bar. Ovim će se kompletirati sistem fekalne kanalizacije na cijelom gradskom području.

Nacionalna investiciona komisija ocijenila je ovaj projekat kao jedan od prioriternih i kao takav je kandidovan za finansiranje kroz IPA program. Vrijednost II i III faze projekta je procijenjena na oko 30 miliona eura. Nacionalna investiciona komisija i Ministarstvo održivog razvoja su za Projekat izgradnje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa primarnom kolektorskom mrežom, od strane Investicionog fonda za Zapadni Balkan (WBIF) odobrili 1,14 miliona eura, nepovratnih sredstava, u svrhu adekvatnog vršenja nadzora nad budućim projektom.

- **Nastavak izgradnje sekundarne kolektorske mreže fekalne kanalizacije na području Glavnog grada Podgorice.** Planirano je da se u 2018. godini nastavi izgradnja sekundarne kanalizacione mreže, u vrijednost 1.067.077,18 € i finansiraće se iz Budžeta Glavnog grada i sredstava „ViK“ d.o.o. Podgorica.
- 4. Ažuriranje i dopuna katastra atmosferske kanalizacije uz utvrđivanje funkcionalnog stanja kolektora (snimanje kamerom);**
- 5. Smanjenje administrativnih gubitaka (poboljšano očitavanje);**
- 6. Identifikovanje (položajno odredjivanje) svih potrošača – mjernih instrumenata, sa svrhom ažuriranja baze podataka i analitičke obrade samih podataka;**
- 7. Poboljšano očitavanje i mjerenje potrošnje.** U kontinuitetu se radi na uklanjanju subjektivnih slabosti, što znači da će se posebno voditi računa o redovnom očitavanju i mjerenju potrošnje.
- 8. Ukidanje ili evidentiranje potrošača koji bespravno koriste vodu;**
- 9. Podnošenje krivičnih prijava protiv fizičkih i pravnih lica zbog krađe vode i nedozvoljenog priključenja na vodovodnu mrežu.**

10. Preduzeti aktivnosti s ciljem **povećanja nivoa naplate**, kao što su: medijsko obraćanje korisnicima putem apela i upozorenja; permanentnim upućivanjem opomena pred utuženje; konstantnim isključenjima sa vodovodne mreže korisnika koji svoje obaveze ne izmiruju prema Društvu i prinudnu naplatu- izvršenja kao krajnjoj mjeri u naplati potraživanja.
11. **Odnosi sa javnošću** – treba uključiti javnost u sve aspekte vodosnabdijevanja kako bi ih upoznali sa predstojećim promjenama u ovoj oblasti. Efikasan program odnosa sa javnošću je sredstvo kojim Društvo može da obezbijedi snažnu podršku javnosti.

Izvršni direktor
Vladan Vučelić, dipl. ecc

“VODOVOD I KANALIZACIJA” d.o.o.

PODGORICA

Br. 6285

Podgorica 30.03.2018. godine

Na osnovu člana 32 Statuta Vodovod i kanalizacija« d oo, Podgorica Odbor direktora Vodovod i kanalizacija doo Podgorica, na sjednici održanoj dana 30.03.2018 godine, donio je

ODLUKU

USVAJA SE Izvještaj o radu “Vodovodi kanalizacija” d.o.o Podgorica za 2017.godinu.

Izvještaj iz stave 1 jer sastavni dio ove Odluke.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

PREDSJEDNIK
ODBORA DIREKTORA,
Prof.dr. Petar Živković

DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU
„VODOVOD I KANALIZACIJA“
PODGORICA
Broj: 6286
Podgorica, 30.03.2018. godine

Na osnovu člana 18 i 32 Statuta „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o Podgorica, Odbor direktora „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o Podgorica, na sjednici održanoj dana 30.03.2018. godine, daje sljedeći

**PRIJEDLOG
ODLUKE O RASPODJELI OSTVARENE DOBITI**

Dobit koju je Društvo sa ograničenom odgovornošću „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica, ostvarilo u 2017. godini, u iznosu od **48.792,89 eura**, usmjerava se na sledeći način:

- iznos od 48.792,89 eura za održavanje sistema atmosfenske kanalizacije.

Pravni osnov

Osnov za donošenja Odluke kojom se predlaže raspodjela dobiti Društva sadržan je u članu 18 i 32 Statuta „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o Podgorica (koji je donijet 24.07.2013. godine, na koji je Skupština Glavnog grada dala saglasnost, Odlukom br. 01-030/13-868 od 31.08.2013. godine, a koji izmijenjen i dopunjen Odlukom Odbora direktora Društva od 22.07.2014. godine, na koji je Skupština Glavnog grada dala saglasnost Odlukom od 07.11.2014. godine).

Članom 18. je utvrđeno da Osnivač donosi Odluku o raspodjeli dobiti, a članom 32. je utvrđeno da Odbor direktora predlaže Osnivaču raspodjelu dobiti.

Razlozi za donošenje

Kako Budžetom Glavnog grada Podgorica nijesu predviđena sredstva za održavanje atmosfenske kanalizacije, predlaže se da se ostvarena dobit iskoristi za ovu namjenu.

PRESJEDNIK
ODBORA DIREKTORA

Prof. dr Petar Živković

